DŽINOVI

Ilustrovali Džulek Heler, Kerolin Skrejs i Huan Vijngor
Oblikovao Dejvid Larkin

DŽINOVI

DŽINOVI

Ilustrovali
Džulek Heler, Kerolin Skrejs
i Huan Vijngor

Oblikovao
Dejvid Larkin

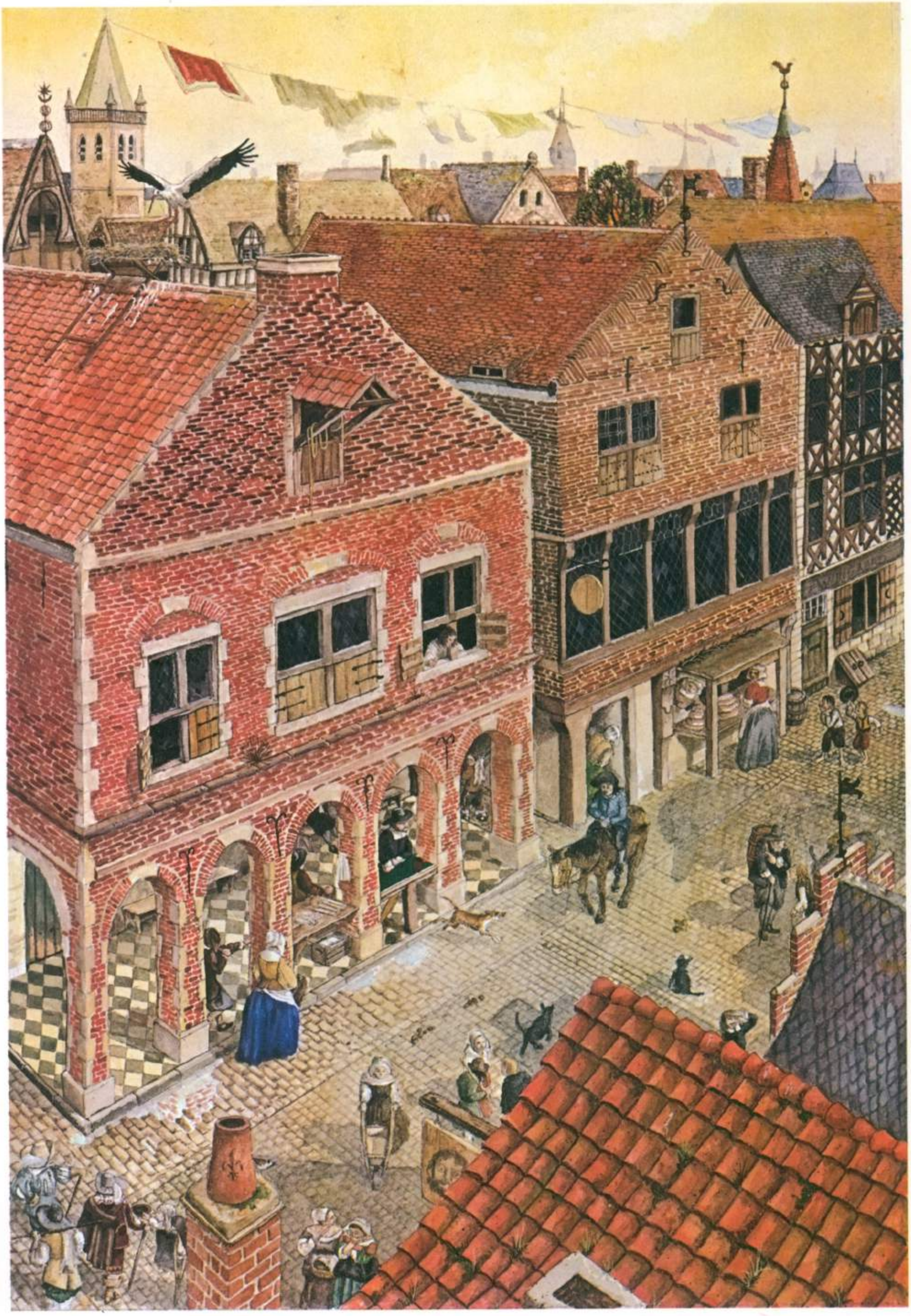
Tekst
Sara Til

JUGOSLAVIJA • OTOKAR KERŠOVANI

Naslov originala: *Giants*
Inostrana prava: © 1979 Rufus Publications, Inc. Published by
Harry N. Abrams, Inc, New York
Sva prava za Jugoslaviju: © 1980. Izdavački zavod »Jugoslavija«,
Nemanjina 34, Beograd
Zajedničko izdanje Izdavačkog zavoda »Jugoslavija«, Beograd, i
»Otokara Keršovanija«, Rijeka

Prevela s engleskog *Ljiljana Stanić*
Urednik *Žika Bogdanović*
Recenzent *Stanislava Radovanović*
Tehnički urednik *Milan Milošević*
Korektor *Zvezdana Đurić*
Štampa i povez Mladinska knjiga, Ljubljana
Tiraž pet hiljada primeraka

U ovoj knjizi korišćeni su i odlomci sledećih dela:
Ernest W. Marwick, *The Folklore of Orkney and Shetland*
Janet and Colin Bord, *The Secret Country*
James Stevens, *Paul Bunyan*
Geoffrey of Monmouth, *The History of the Kings of Britain*
Folklore, Myths and Legends of Britain, published by
The Reader's Digest Association Limited, London
Katherine M. Briggs and Ruth L. Tongue (editors),
The Giants of Grabbits from *Folktales of England*
Janet and Colin Bord, *The Secret Country*
County Folk-Lore, Vol. II — North Riding of Yorkshire, York and the Ainsty, collected and edited by Mrs Gutch
County Folk-Lore,
Printed Extracts No 3 — Leicestershire and Rutland,
collected and edited by Charles James Billson
Somerset Folklore (County Folklore — Vol. VIII)
by R. L. Tongue, edited by K. M. Briggs

UVOD

„O, silno li je
snagu džina posedovati,
al' okrutno je
k'o džin je koristiti."

(Mera za meru –
VILIJEM ŠEKSPIR)

Snaga je uvek smatrana preduslovom opstanka, a oni koji su posedovali veliku moć, bilo telesnu ili natprirodnu, po tradiciji su i poštovani i kuđeni. U davno doba narod je najveće nacionalne junake najčešće obdarivao gorostasnim stasom.

Iskonski čovek bio je prevashodno zaokupljen time da što uspešnije sastavi kraj s krajem svog bivstvovanja ispunjenog oskudicom i njegov opstanak je u velikoj meri zavisio od fizičke odvažnosti. Život mu je bio nesiguran i ispunjen nasiljem, dok se hvatao u koštac sa okrutnim životnim uslovima. Smerno uvažavanje prirodnih elemenata, koji su za čoveka predstavljali niz neobjašnjivih pojava, povlačilo je za sobom grozničavo obožavanje svih izvorišta moći. Stoga su njegova božanstva odražavala njegovu zadivljenost pred vaseljenom, dok su džinovi, opet, otelovljavali vrhunsku telesnu snagu za kojom je toliko čeznuo. Božanstva su oličavala najupečatljivije prirodne pojave, kao što su zemljotresi, nepogode i vulkanske erupcije, dok su džinovi bili natprirodna bića epskih dimenzija.

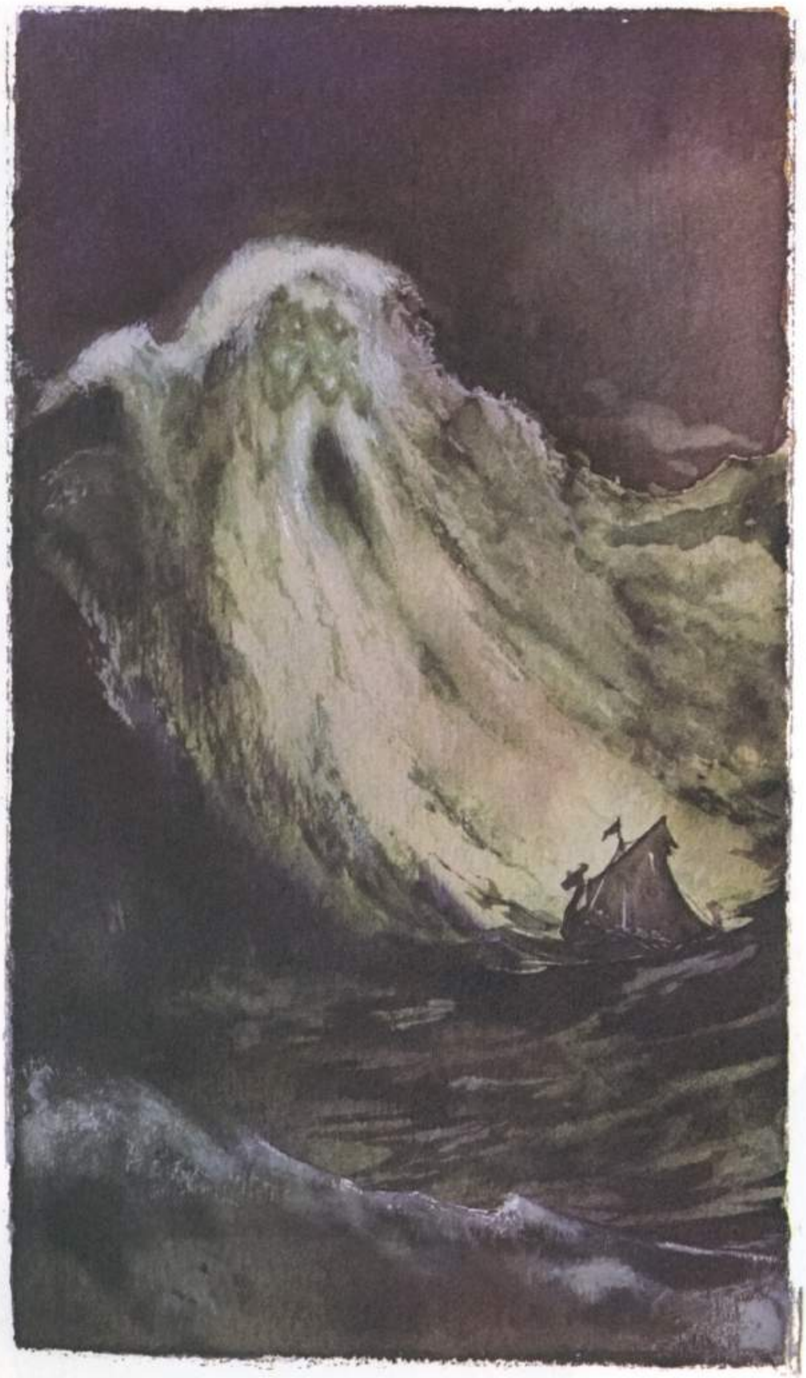
Nasilničko delovanje i žestoke borbe oko oblasti i poseda odražavaju se u najranijim sačuvanim legendama, u kojima su džinovi i bogovi prikazani u neprestanom sukobljavanju. Od džinova se prvobitno veoma strahovalo, jer malo njih je smatrano dobronamerno raspoloženim, bilo prema ljudima bilo prema bogovima. Legende, prenošene — često iz strahovanja — usmenim predanjem, postale su trajni, sastavni deo mitologije, literature i folklorne istorije većine naroda sveta.

Vekovima kasnije, čovek se, najvećim delom, udružio u uglavnom bezbedne zajednice. Džinovi su i nadalje smatrani neprijateljima ljudskog roda, koje treba progoniti kao i druga opasna čudovišta i nadvladati smelim poduhvatima koji su nedvosmisleno oličavali premoć dobra nad zlom. Pripovesti o zlodelima gorostasnih ljudi od kojih se ledi krv, bile su srodne epskim pesmama trubadura, a kasnije su bile i uključivane u njih. Verovalo se da džinovi poseduju ogromnu telesnu snagu, što im je, uz izuzetnu pronicljivost njihovog uma, omogućavalo da ljudski rod drže u stalnom strahu. Tu je i poreklo brojnih legendi sa devicama u nevolji, koje spasavaju vitezovi u blistavim oklopima koji ubijaju džinove. Takve priče razgorevale su kod plemenitih slušalaca neobuzdano oduševljenje za junačke podvige i kitnjasto viteštvo. Slušaoci su držani u neizvesnosti, kao da im se neka tapiserija prebogata radnjom lagano odmotava da bi se zabavili.

Živopisno doba viteštva je prošlo. Što je čovek postajao svesniji sopstvenih moći, sve manje je strahovao od nepoznatog. Veličina je pritom izgubila svoj značaj. Sećanja na minule legende bledela su, a džinovi su ili bivali svođeni na niže stupnjeve smešnih nakaza prirode, ili bivali zatočeni na stranicama priča za decu.

Na džinove se pritom još uvek većinom gledalo kao na bića koja poseduju ogromnu snagu i čvrstinu, premda naša istraživanja jasno ukazuju na činjenicu da su im telesne tegobe često dodijavale, što im je život svakako činilo iscrpljujućim i mučnim. Čudno je da su mnogi džinovi bili hiroviti i blagonakloni, pre nego li nasilni, i da su zbog svoje glomaznosti često patili od začuđujućeg kompleksa niže vrednosti. Ali, te vidove ćemo pomnije istražiti na stranicama koje slede.

Ko su bili ti »džinovi«? Odakle su došli? Da bismo preduzeli zadatak da odgovorimo na ova pitanja, moramo se posavetovati sa delima najranijih znanih beležnika istorijskih događaja — umetnicima, vajarima i drevnim piscima. Prirodno, naše tumačenje tog materijala veoma je lično, ali uvereni smo da ono doprinosi korisnom sagledavanju razvitka sveta oko nas.

»Vidjesmo ondje i divove, sinove Enakove, roda divovskoga, i činjaše nam se da smo prema njima kao skakavci, taki se i njima činjasmo.«

(Četvrta knjiga Mojsijeva, koja se zove Brojevi, gl. XIII. 34)

»I opet nasta rat u Gatu, gdje bijaše jedan čovjek vrlo visok, koji imaše po šest prsta na rukama i na nogama, svega dvadeset i četiri, i on bijaše također roda Rafajeva.«

(Druga knjiga Samuilova, gl. XXI, 20)

Dejstvo živopisnih ilustracija i opisa džinova i čudovišta, koje su nam ostavili vajari, umetnici i pisci iz starine, bilo je osetno pojačano preterivanjem. U Palestini još uvek postoje spomenici iskonskim džinovima u obliku prostranih grobnica. Nojev grob, u Libanu, na primer, dug je više od šezdeset metara. Ogromni su takođe, mada prema jednom drugačijem merilu, Arturov glomazni presto u Edinburgu i Gargantuina stolica na Seni. Mali, začuđeni čovek zadivljen je kada posmatra veličanstvene ostatke prošlosti: egipatske sfinge i piramide, ogromne hramove i pozorišta drevne Grčke i Rima, druidske, stenama oivičene krugove, i zamkove Engleske. Zapanjene dimenzijama takvih prostora, rane civilizacije su, prirodno, zaključile da su njih sagradili džinovski preci.

Stoga se basnoslovne pripovesti iz davnina, kao i iz srednjeg veka, o pogibelji i junaštvu, moraju prihvatiti uz velike rezerve; jer, postojala je sklonost da se podvizi uzvisuju, a veličina ljudskog tela preuveličava, iz pukog divljenja prema »junacima« iz prošlosti. Kao »džinovi« često su opisivane osobe koje su, iako »džinovske« kada je reč o dostignućima (bilo dobrim ili lošim), bile u stvari uglavnom normalnog stasa. Kralj Artur do nas stiže kao najraniji primer ove vrste pogrešnog predstavljanja, kao što su to bili i brojni drugi »veliki« ljudi, kao legendarni sv. Kristofer, Golijat — filistejski junak, i Gaj, erl od Vorika. Ipak, drugi »džinovi« bili su, rekli bismo, isključivo proizvod — džinovske uobrazilje. Iako je nemoguće odbaciti svaku neverodostojnu pripovest, ipak smo u naše vizuelne i narativne opise nastojali da unesemo znatnu meru uzdržanosti. Relativnost veličine takođe se mora

imati na umu. Antropolozi i medicinski stručnjaci karakterišu kao džina osobu koja je najmanje trideset santimetara viša od prosečnog pripadnika svoje zajednice. Jasno je da će neki urođenik iz plemena Vatusi (prosečna visina skoro dva metra) izgledati ogroman nekom pigmeju. Stoga je od suštinskog značaja praviti razliku između visokih ljudi i džinova. Posle znatnog istraživačkog napora, sporazumno stanovište umetnika i pisaca koji su učestvovali u stvaranju ove knjige jeste da džinovi, onako kako ćemo ih *mi* imenovati, spadaju u dve glavne grupe: s jedne strane, postojali su džinovi koji poseduju natprirodne moći iz drevnog doba (to jest, oni koji su živeli u razdoblju od pola miliona godina, između nastanka sveta i biblijskog potopa) i, s druge, postojali su zemaljski džinovi.

Na slici na prethodnoj strani prikazan je džin kakvim on sam sebe vidi: snažan, veličanstven i lep. Nažalost, daleko je verovatnije da će neki prosečan džin izgledati ovako

Stas džinova bio je raznolik, ali je svakako prevazilazio granice razvrstavanja prema ljudskim merilima, i što se tiče veličine i što se tiče snage. Na primer, Enohova knjiga pripoveda da su anđeli, koje je bog poslao da čuvaju zemlju, bili zavedeni lepotom zemaljskih žena, koje su kasnije izrodile demonske sinove visoke tri hiljade lakata.* Kasnije, govore nam drevni istoričari, Og, kralj Bašana, koji je živeo tri hiljade godina, izbavio se od Potopa gazeći pored Nojevog kovčega, pri čemu mu je voda dopirala tek do kolena. Bio je u stanju da ispeče tek ulovljenu ribu držeći je uzdignutu prema suncu. Posle njegove smrti, jedna od njegovih kostiju korišćena je kao brvno za premošćivanje reke.

Pokušavajući da razori izraelski logor, moćni Og je iz korena istrgnuo jednu planinu dugu deset kilometara, i nosio je na glavi prema logoru. Na sreću, Mojsije, prava riba-pljuckavica u odnosu na njega, visok tek deset lakata, skoči visoko u vazduh da bi udario Oga u njegov deset i po metara visoki gležanj, jednom deset lakata dugom sekirom, oborivši na taj način i konačno usmrtivši svog neprijatelja. Nepristrasno razmišljanje, naravno, dovodi u ozbiljnu sumnju tačnost tih veličina. Ali Abe Anrion, istaknuti francuski akademik, naglasio je, 1718. godine, da je došlo do upadljivog smanjenja ljudskog stasa u razdoblju između nastanka sveta i hrišćanske ere. Anrion je zaključio da je Adam bio visok oko četrdeset metara (nasuprot tvrdnjama ranih rabinskih pisaca da je Adamova glava nadvisivala atmosferu i da su mu ruke dosezale od severnog do južnog pola). Anrion je odredio da je Avram bio visok devet metara, a Mojsije (samo) četiri metra. Srećom, prispeće hrišćanstva ograničilo je smanjivanje...

Džinovi ovozemaljske vrste dosezali su, prema našim proračunima (i prema izuzecima koji potvrđuju pravilo), visinu između trinaest i tri metra — pri čemu se ovo poslednje, naravno, odnosilo na bebe džinova. S obzirom na izneseno, mnogi dobro poznati kolosi iz istorije (kao što su »džinovski« vitez Marholt, kojeg je pogubio Tristan, Zeleni vitez, kojeg je nadvladao ser Gavejn, i lankaširski ser Tarkvin) moraju se, na žalost, smatrati izuzetno krupnim ljudima a ne džinovima.

Čarls Darvin i Alfred Rasel Volas, u svojoj proslavljenoj teoriji evolucije putem prirodne selekcije, kao da potkrepljuju tvrdnju da se

* Lakat je predstavljao dužinu ljudske ruke, od vrhova prstiju do lakta. (Prim. pisca)

veličina džina kao jedinke kreće po utvrđenoj skali, uz odstupanja koja nastaju manje ili više proporcionalno kao i na ljudskoj skali. Oni su uočili da »jedinke jedne vrste nisu sve istovetne, već da ispoljavaju razlike u svim svojstvima.«. Shodno tome, autori primećuju da, »stoga, neke varijante dobro uspevaju, a druge manje dobro, u nadmetanju radi opstanka, i da će roditelji naredne generacije biti prirodno odabirani između onih pripadnika vrste koji pokazuju odstupanje u smeru delotvornijeg prilagođavanja uslovima svoje okoline.« Darvinova i Volasova teorija pruža, dakle, jedno od mogućih objašnjenja postepenog iščezavanja džinova.

Pojava takvih izuma kao što je točak postavila je ozbiljnu pretnju pretpostavljenoj nadmoćnosti džinova, pošto su prednosti koje se pripisuju veličini postajale izlišne. Sve više ovladavajući znanjem i veštinom, čovek je počeo da ismeva džinove. To je za ishod imalo žig »nakaznosti«, koji se, na žalost, održao do današnjeg dana. U osamnaestom veku, džinovi su uistinu bivali prikazivani ljubopitljivim posmatračima na seoskim vašarima. Prvobitno su se neki preduzimljivi »titani« dobrovoljno prihvatili takve nelagodne karijere, ali su se ubrzo, posramljeni, vratili životu relativno spokojne anonimnosti, prepuštajući takvo poslovanje samo izuzetno visokim ljudima.

Detaljno istraživanje podataka koji se odnose na opšta telesna svojstva džinova i njihovo zdravstveno stanje dovelo nas je do nekih prilično zanimljivih zaključaka. Nedostatak psihološkog uvida čoveka iz davnina u obrasce ponašanja džinova, naveo ga je da telesnu golemost pobrka s ratobornošću, snagom i moći. Međutim, mada ta gigantska bića izgledaju moćna zbog svog stasa, ona su često bila nezgrapna. Sila zemljine teže lišavala je njihove mozgove suštinski značajnog snabdevanja krvlju, često ih čineći nedotupavnim, ako ne i glupim.

Pisci iz davnina (kao Homer, u svom opisu kiklopa Polifema u *Odiseji*) daju na znanje da su džinovi često bivali lako nadmudrivani. Udaljenost između mozga i srca je od ključnog uticaja, a spuštanje glave ispod nivoa srca mogla je da izazove nesvesticu i prskanje krvnih sudova. Slaba cirkulacija krvi, naročito u udovima, predstavljala je, takođe, široko rasprostranjenu tegobu među pripadnicima ove vrste.

Džinovima su bila svojstvena i neka druga, prilično korisna, telesna obeležja. Ruke su im bile nesrazmerno duge; često su dosezale čak do ispod kolena. To ne samo da je potpomagalo održavanju ravnoteže, već je i džinovima omogućavalo da napipaju predmete koje im je zaklanjao njihov istureni trbuh. Gornji delovi njihovog tela bili su obično gusto obrasli maljama, što je potpomagalo njihov opstanak u u vlažnim, uskovitlanim izmaglicama severnih nizija. Džinovi sa juga takođe su bili skloni maljavosti, jer ih je taj pokrivač štitio od jarkog sunca, istovremeno sprečavajući preterano gubljenje telesne vlage. Neki nordijski džinovi iz surovijih klimatskih zona uzgajali su žbunje i drveće u svojim telesnim maljama, radi dodatne zaštite i kamuflaže — ali o tome će kasnije biti više reči.

Stari rukopisi navode da su džinovi imali duge uši i noseve, koji su bili oklembešeni naniže, da bi im omogućili da čuju zvuke i osete mirise iz tog udaljenog donjeg sveta. (Smatra se da su njihove uši podstakle izumevanje slušne trube ili prvobitnog slušnog pomagala). Te uši i nosevi bili su takođe obilato opremljeni gustim pramenovima dlaka, radi zaštite od studenih planinskih i morskih povetaraca — a na njima su se isto tako, gnezdila jata ptica selica. Postojala je čak i jedna rasa džinova sa ušima koje su se mogle omotati oko glave.

Uši, kojima se zimi
može omotati, dobra
su zaštita od hladnoće

Ali u letnjim
mesecima
takve uši mogu
smetati,
te se one,
uz trzaj vrata
i ručnog
zgloba,
svezuju
na vrhu
glave

Ipak, uprkos zaštiti njihovih kosmatih poprsja, džinovi su bili podložni astmi (zanimljivo je da od te bolesti često pate bića koja se smatraju »nesigurnim«), a, uz to, često su patili od problema psihološke prirode, kao što su osećaj manje vrednosti, Edipov kompleks i tako dalje.

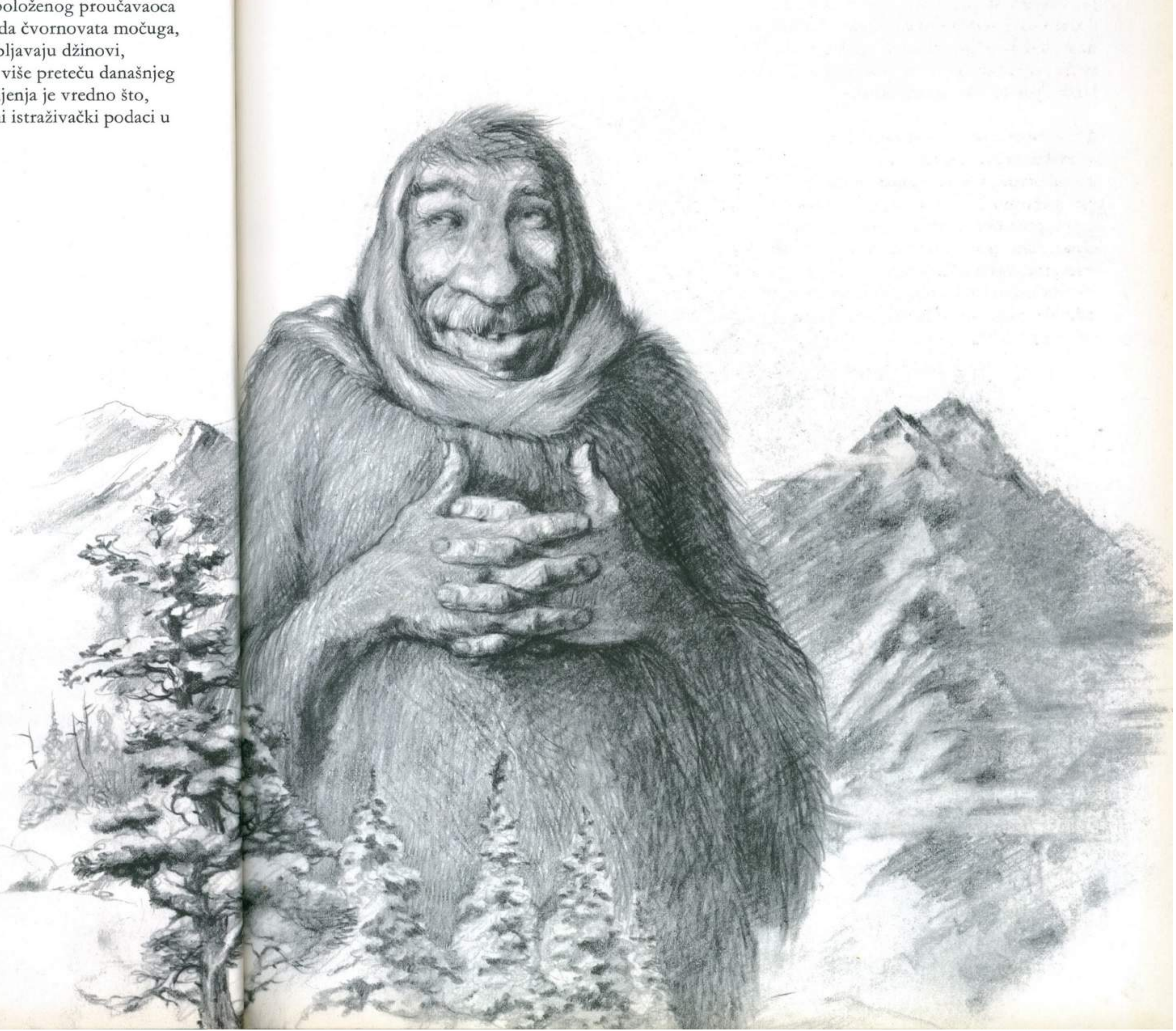
Međutim, nisu svi džinovi bili mučeni ovim neprijatnim tegobama. Zdraviji, promućurniji pojedinci često su iskorišćavali ljudsku prostodušnost, pretvarajući se da dele žalosno stanje svojih slabijih sunarodnika, doprinoseći time da se bolešljivost smatra opštom pojavom među pripadnicima celokupne džinovske rase, koliko god to bilo neosnovano.

Ali, neke osobine bile su zajedničke praktično svim džinovima. Njihova usta, kao i svi drugi telesni otvori, bila su veoma velika. To im je omogućavalo da uzimaju ogromne količine hrane, potrebne za ishranu njihovih glomaznih organizama. (Imajte u vidu da su džinovi srazmerno malo jeli, za razliku od veoma malih životinja, kao što je miš, koje dnevno požderu nekoliko puta više nego što iznosi težina njihovog tela).

Naše je mišljenje da su, zbog svoje velike telesne težine, džinovi verovatno bili skloni mlitavosti, koja je, rečima nestručnjaka, imala za posledicu trbuhe poput bureta, prekomerno zamaranje, i, čak ugnuće grudnog koša. Stanja uslovljena telesnom težinom mogla su da obuhvate i svakojake poremećaje rada arterija, proširene vene, hemoroide, ravne tabane, natečene zglobove (otuda česta potreba za pomoćnim podvezima) i srčane udare. Ovo navodi pesimističnije raspoloženog proučavaoca džinologije da nagovesti da čvornovata močuga, koju, po tradiciji, upotrebljavaju džinovi, predstavlja ne oružje već više preteču današnjeg štapa za poštapanje... Žaljenja je vredno što, izgleda, nedostaju ozbiljni istraživački podaci u toj svojevrsnoj oblasti.

Što se tiče njihove ćudi, rekli bismo da su džinovi često bili prilično turobna stvorenja, koja su mogla da provode sate mudrujući o nekom naizgled nerešivom problemu — kao što je njihovo doba starosti, razlog njihove ogromnosti ili poreklo svetlosti i tame (koja za većinu džinova predstavlja izvor straha). Smatra se da su trolovi najviše skloni razmišljanju u čitavom tom rodu.

Najzad, neki antropolozi navode da je kod izvesnih plemena, naročito u severnim predelima, postojao problem prekomerne sklonosti piću. Da li je ovaj navodni problem proisticao iz telesnih tegoba ili su se džinovi naprosto povremeno prepuštali uživanju u pijančenju? Dokazni materijal ukazuje da su bili skloni priređivanju posela i drugih zabava, kada god nisu bili zaokupljeni nekom nedaćom ili mudrovanjem.

DŽINOVI KOJI POSEDUJU NATPRIRODNE MOĆI

Većina mitova pripoveda da su džinovi bili prva živa bića koja su se pojavila na zemlji i da su čak i prethodili bogovima, koji su njihovi zakleti neprijatelji. Ovo neprijateljstvo temeljilo se na strahovanju bogova da džinovi ugrožavaju njihov autoritet. Svakako da su džinovi zavideli bogovima na njihovoj moći, te su učinili mnogo toga da je potkopaju; ali, čudnovato je i da je bilo dosta bratimljenja između ovih dvaju rodova, a navodi se i da su nekolicina bogova bili potomci mešovitih veza. Bez obzira na to, postojao je neprimetni sukob između džinova i njihovih potomaka, na jednoj strani, i raznoraznih božanstava, na drugoj. Čovek, prestrašen posmatrač, živeo je u neprekidnom strahu da će moguće izbijanje neprijateljstva širih razmera dovesti do opšteg pokolja, koji bi uništio čitav svet.

Norveško predanje govori o Ginungagapu, Velikom ništavilu koje je prethodilo Stvaranju sveta. Ginungagap se sastojao od Niflhejma, na severu, oblasti tame i ledene magle, i Muspela, na jugu, prostora progutanog vatrom i plamenom. Kada su se smrznute pustoline severa susrele s plamenom vrelinom juga, stvoreno je prvo živo biće. Bio je to strahotni džin po imenu Imir, praotac rase džinova, čije je levo pazuho začelo čoveka i ženu, dok su njegova dva stopala rodila porodicu ledenih džinova.

Imir je hranjen mlekom krave po imenu Audhumbla, iz čijeg su vimena tekle četiri reke mleka. Audhumbla je, sa svoje strane, održavala život hraneći se slanim ledenim gromadama Ginungagapa. Iz jedne od tih gromada nastao je Buri, predak bogova. Buri je imao jednog sina, Bora, koji se oženio ženom-džinom, a potomci te veze bili su bogovi Odin, Vili i Ve. Međutim, ta tri boga ubrzo zapodenuše kavgu s Imirom i ubiše ga. Njegova uzavrela krv uništi sve ledene džinove, osim jednog, Bergelmira.

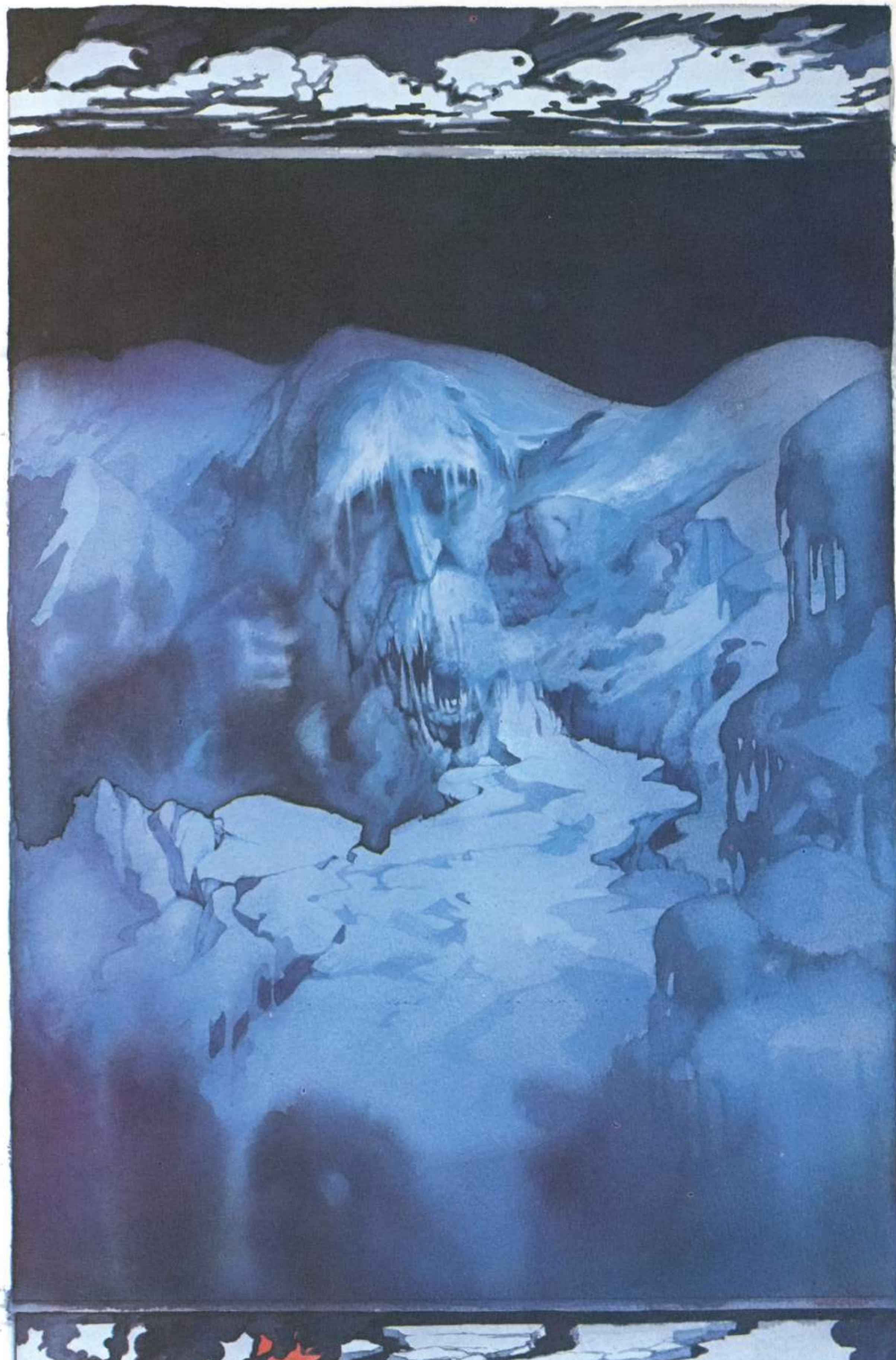
Iz Imirovog tela stvoren je svet ljudi. Krv ovog džina pretvori se u mora i jezera, njegovo meso u oblake, kosti u planine, prsti i zubi u stene i šljunak, kosa u rastinje. Bogovi načiniše nebeski svod od njegove lobanje, koju podupirahu četiri kepeca: Sever, Jug, Istok i Zapad, koji su bili crvi, izleženi u Imirovom telu, a kojima beše dato ljudsko obličje i um. Svetlucavi ugarci Muspela bačeni su u nebo, gde postadoše zvezde i sazvežđa. Najzad, bogovi dadoše kočije i konje ženi-džinu zvanoj Noć i njenom sinu Danu, i oni se uspeše na nebo i počeše da kruže oko zemlje, jedanput u svakih dvadeset četiri časa.

Ovaj svet ljudi nazvan je Midgard, ili Srednja zemlja, a bio je zaštićen od džinova jednim zidom načinjenim od Imirovih obrva. Neki izvori naglašavaju da su čovek i žena rođeni iz Imirovog pazuha bili prvi stanovnici zemlje. Drugi pripovedaju kako su bogovi stvorili prvog čoveka od jednog jasena i nazvali ga Aske, a prvu ženu od jove i nadenuli joj ime Embla...

U središtu vaseljene stajalo je Drvo sveta, golemi jasen zvani Igdrasil, koji je iznikao iz Imirovog mrtvog tela. Igdrasil je imao tri snažna korena. Jedan od njih prostirao se u zemlju bogova, poznatu kao Asgard; drugi je dopirao do Jotunhajma, prebivališta džinova; treći se prostirao u ledeni Niflhajm, koji postade carstvo smrti. U podnožju Igdrasila nalazio se izvor mudrosti. Njega je čuvao džin Mimir, koji je bio poznat kao beskrajno mudar, da su mu se čak i Odin i Alfadur, ili svcopšti otac bogova, obraćali za savet.

Asgarda su brižljivo štitili ledeni i planinski džinovi, a moglo mu se prići jedino preko mosta Bifrost, duge. Pored tog mosta od duge živeo je Hejmdal, beli bog, čiji je zadatak bio da igra ulogu stražara. Toliko je bogovima bilo stalo do toga da zaštite svoje carstvo od upada džinova, da su jednom prilikom brzopleto obećali nekom planinskom džinu sunce i mesec — kao i ruku prekrasne boginje Freje — ako uspe da makar za određeno vreme podigne čvrst zid oko Asgarda. Bogovi su prihvatili džinov predlog, smatrajući da je nemoguće obaviti tu majstoriju u postavljenom vremenskom roku. Zadovoljavala ih je pomisao da mogu steći dobrodošlo dodatno zaštitno zdanje, bez ikakvog napora sa svoje strane. Međutim, džin je imao čudotvornog konja po imenu Svadilfari, uz čiju pomoć se izgradnja zida ubrzo primače kraju. Bogovi se naljutiše i na prevaru namamiše džinovog paripa, i tako osujetiše napore džina da izvrši svoj zadatak. Tor, neumoljivi protivnik džinovske rase, potom ubi nesrećnog graditelja svojim magičnim čekićem, Mjolnirom.

Najveličanstvenija od svih zlatnih i srebrnih palata bogova u Asgardu bila je Valhol, dvorana poginulih. Tu je Odin ukazivao kraljevsku počast onima koji su hrabro pali u boju. Kada nisu svetkovali, ti junaci su se zabavljali borbom, sekući jedan drugog na komade. Ipak, kada bi pao suton, oni koji su izginuli ponovo bi ustajali, da bi iznova svetkovali. Odin je okupio oko sebe ratnike pripremajući se za dan obračuna, kada će se oni dići protiv svojih neprijatelja, džinova, u odlučujućem boju na polju Vigrid.

Poput džinova, i bogovi su posedovali većinu ljudskih mana. Zavist, lakomost i zloba, bila su opasna osećanja, naročito kada ih podupiru natprirodne moći. Jedan polubog, Loki, naročito je bio poznat po svojoj podmuklosti. Mada sin džina i otac, putem veze s ženom-džinom Angrbodom (Donositeljka Nevolje), tri strahovita čudovišta — vuka Fenrira, Hele (Smrti) i Midgardsorm (Zmije sveta) — svrstao se u redove bogova. Loki je uživao u stvaranju pogibeljnih situacija koje su ugrožavale Asgard, verovatno stoga da bi mogao da prikaže svoje junaštvo pri oslobađanju bogova u poslednjem trenutku. Loki je naročito spretno širio lažne glasine i bio je poznat po svom zlobnom karakteru. Neobjašnjivo je, ali bogovi su ga podnosili sve dok nije prouzrokovao smrt Odinovog omiljenog sina Baldura. Loki je umakao svojoj sudbini, ali su ga bogovi uhvatili i vezali lancima. Iznad njegove glave obesili su zmiju, tako da je ona ispuštala otrov na njegovo lice, kap po kap. Mada je Lokijeva verna žena Sigin sedela pored njega, hvatajući te kapi u jednu čašu, povremeno je morala da je prazni. Tada bi otrov padao na Lokija, usled čega se on izvijao i vrištao od užasa, a to je, sa svoje strane, potresalo čitavu zemlju. Lokijeva izdaja umalo jednom nije upropastila i samog Tora. Loki je leteo unaokolo prerušen u Freju, kada ga uhvati džin Gejrod. Gejrod je prepoznao Lokija po očima, zatočio ga i tri meseca morio glađu, dok mu ovaj nije obećao da će namamiti Tora u Gejrodovo prebivalište, gde je trebalo da dođe bez svoga golemog čekića i čudotvornog pojasa koji daje snagu. Loki je to i učinio, ali je Tora na zamku upozorila jedna prijateljski naklonjena žena-džin koja mu je posudila svoju čarobnu palicu, gvozdene rukavice i drugi pojas.

Jedna od Gejrodovih kćeri pokušala je da potopi Tora, zajazivši jedan potok da bi nabujao, ali je Tor uspeo da je obori jednim ogromnim oblutkom. Potom je Tor ušao pod Gejrodov ogromni trem i seo da se odmori. Iznenada je osetio da ga druge dve Gejrodove kćeri podižu i tako se našao u opasnosti da bude smrskan o krov. Tor je, uz pomoć pozajmljene čarobne palice, spustio stolicu naniže, polomivši pritom kičme ženama-džinovima. Gejrod je potom učinio poslednji očajnički pokušaj da pogubi boga, hitnuvši na njega usijanu gvozdenu kuglu. Ali je Tor uhvatio kuglu svojim gvozdenim rukavicama i bacio je nazad tako žestoko, da je ona porušila stub koji je skrivao Gejroda i tako najzad ubio džina.

LEDENI DŽIN

Imirova smrt

Jedan drugi bog, za kojeg se takođe smatralo da vodi poreklo od džinova, bio je Aegir, vladalac mora. Međutim, Aegir nije ugrožavao bogove već je, na način vredan pažnje, doprineo njihovoj dobrobiti, svojom drugom delatnošću, kao Pivar. Njegovu vezu sa džinovima predstavljale su njegovih devet kćeri, morski talasi. Nadenuo im je imena kao što su Gjolp (Urlačica) i Grejp (Hvatačica), što su bila tipična imena žena-džinova. Prema legendi, Hejmdal, beli bog, rođen je iz mora, a usvojile su ga devet žena-džinova, koje su, prema opštem verovanju, bile Aegirove kćeri. Jedna irska saga takođe govori o devet morskih žena-džinova, koje su među sobom odgajile jednog dečaka, pošto su zarobile Ruada, Rigdonovog sina, dok je ovaj krstario morem prema Norveškoj.

Kada je Ruad prekršio obećanje da će se vratiti da vidi svog sina pošto okonča svoje putovanje, razjarena žena-džin odrubi glavu detetu i hitnu je u pravcu broda koji se gubio na obzorju.

Zakleti neprijatelj džinovske rase bio je Tor, bog groma, čiji je ogromni čekić, Mjolnir, smrskao mnoge lobanje džinova. Jednom je džin Thrim ukrao Torov čekić i zakopao ga devet hvati duboko u Jotunhejmu. Tor posla Lokija da pregovara sa Thrimom, ali je džin pristajao da vrati čekić jedino ako bi za uzvrat dobio ruku prelepe boginje Freje. Stoga se Tor preruši u ovu boginju i, prekriven velom, otputova u Jotunhajm, praćen Lokijem. Nisu ga otkrili, a kada džin ispuni svoje obećanje i vrati čekić, Tor zbaci odeću i ubi Thrima i sve njegove pratioce.

Jednom prilikom, neki džin po imenu Hrungnir nerazborito je, nepozvan, posetio Asgard, dobro se napio i hvalisao se kako namerava da uništi stanište bogova, da bi ugrabio najlepšu od boginja. Pozvaše Tora, koji izazva Hrungnira na dvoboj. Hrungnir objasni da je bez štita i brusa, ali da je sasvim voljan da se upusti u dvoboj nekog drugog dana. Pošto je dvoboj ugovoren, podmukli džinovi načiniše lažnog džina od ilovače, da bi odvratili Torovu pažnju i tako omogućili Hrungniru da izađe na kraj s njim. Međutim, kad je jedan od Torovih pratilaca otkrio zaveru, on dovitljivo saopšti Hrungniru da Tor namerava da ga napadne odozdo, ispod zemlje, preporučivši Hrungniru da položi svoj štit na tle ispod sebe. Kad Tor stiže, on za tren oka uništi džina od ilovače i zavitla svoj čekić na Hrungnira, koji, za uzvrat, svom snagom hitnu svoj brus na Tora. Dva oruđa sudariše se usred vazduha: brus se rasprsnu, a njegovi odlomci zariše se u Torovu glavu, tako da ovaj omamljen pade na tle; čekić u međuvremenu pogodi Hrungnirovo kameno čelo , zdrobivši mu glavu u prah, tako da džin pade mrtav pored Tora. Nijedan od bogova nije bio u stanju da oslobodi Tora, ali ubrzo stiže Torov malodobni sin Magni (Moć) i, uprkos svojoj nedoraslosti (bilo mu je tada tek tri dana), zbaci ustranu džinovu telesinu. Tor se osvesti i slavodobitno se vrati domu svome.

Jednom drugom prilikom, bog Tor odluči da, u pratnji Lokija, Thialfija i Roskve, poseti zamak Utgardar-Loki u Jotunhajmu. Jedne večeri, dok su bogovi bili na putu ka svom odredištu, odlučiše da se zaustave i prenoće. Ugledavši neku veliku dvoranu sa ogromnim ulazom na jednoj strani, Tor i njegovi saputnici je izabraše za odmorište, ali ni njima nije bilo poznato da je ta dvorana u stvari rukavica jednog džina. Tokom noći, razbudi ih zastrašujući zemljotres, što ne beše ništa drugo do hrkanje zaspalog džina, koji se zvao Skrimir. Veličina džina, kojeg otkriše narednog jutra, toliko prestraši Tora, da on, pored toga što je tri puta uzalud pokušavao da smrska lobanju usnulog Skrimira svojim ogromnim čekićem Mjolnirom, razborito odluči da se okane napora da nadvlada džina i smotreno nastavi svoje putovanje do zamka Utgardar-Loki.

Kada su putnici krenuli, Skrimir ih upozori da se približavaju kraljevstvu Utgardar-Loki — području džinova čak moćnijih nego što je on. Po dolasku, Tor i njegova družina behu izazvani da se nadmeću sa svojim domaćinima. Uprkos najvećim naporima bogova, njihove čudesne moći izgledahu beznačajne kad se suprotstaviše onima koje posedovahu njihovi suparnici džinovi. Upravo kada se njegovi razočarani gosti spremiše da krenu, Utgardar-Loki obznani Toru da je ovaj poslednji poraz samo privid — on, Utgardar-Loki, bio je takođe i džin Skrimir; prestrašen Torovom snagom, koja bi nesumnjivo razorila njegovo kraljevstvo, beše odlučio da primeni neke smicalice: udarci Torovog čekića Mjolira po Skrimirovoj glavi skrenuti su na površinu zemlje, koja je sada bila izbrazdana trima ogromnim dolinama; suparnik u nadmetanju u jelu bila je Sveproždiruća vatra; Utgardar-Lokijev predstavnik u trci bila je sama Misao; dno roga koji je Toru ponuđen za nadmetanje u pijenju bilo je u okeanu; a Torov suparnik u rvanju bila je niko drugi do Starost. Tor se toliko razjari što je bio prevaren takvim lukavstvima, da odluči da rasparča Utgardar-Loki na komadiće ali, dok je zamahivao čekićem, kralj džin i čitavo njegovo kraljevstvo iščezoše.

* Džin Hrungnir imao je glavu i srce od kamena. (Prim. prev.)

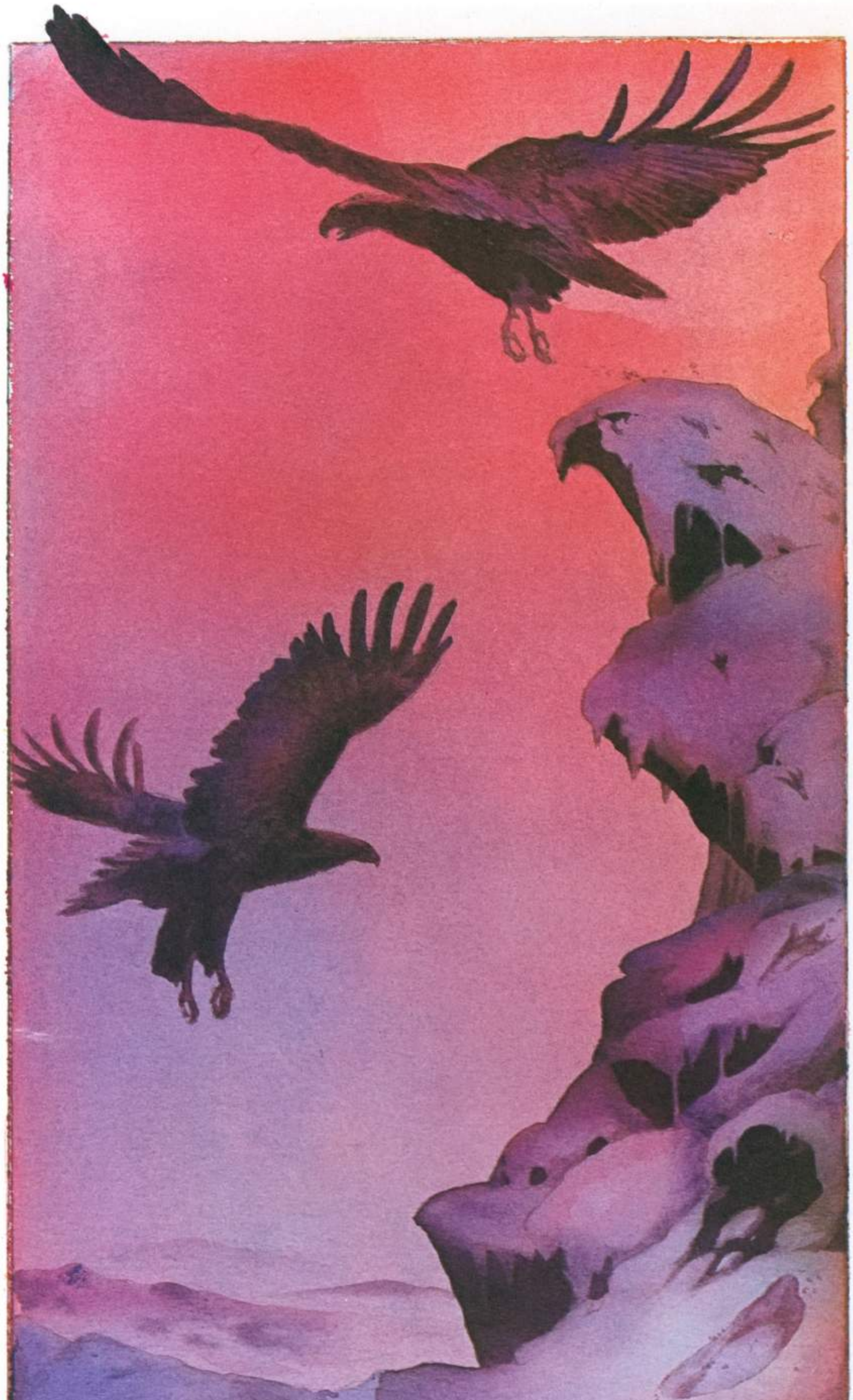

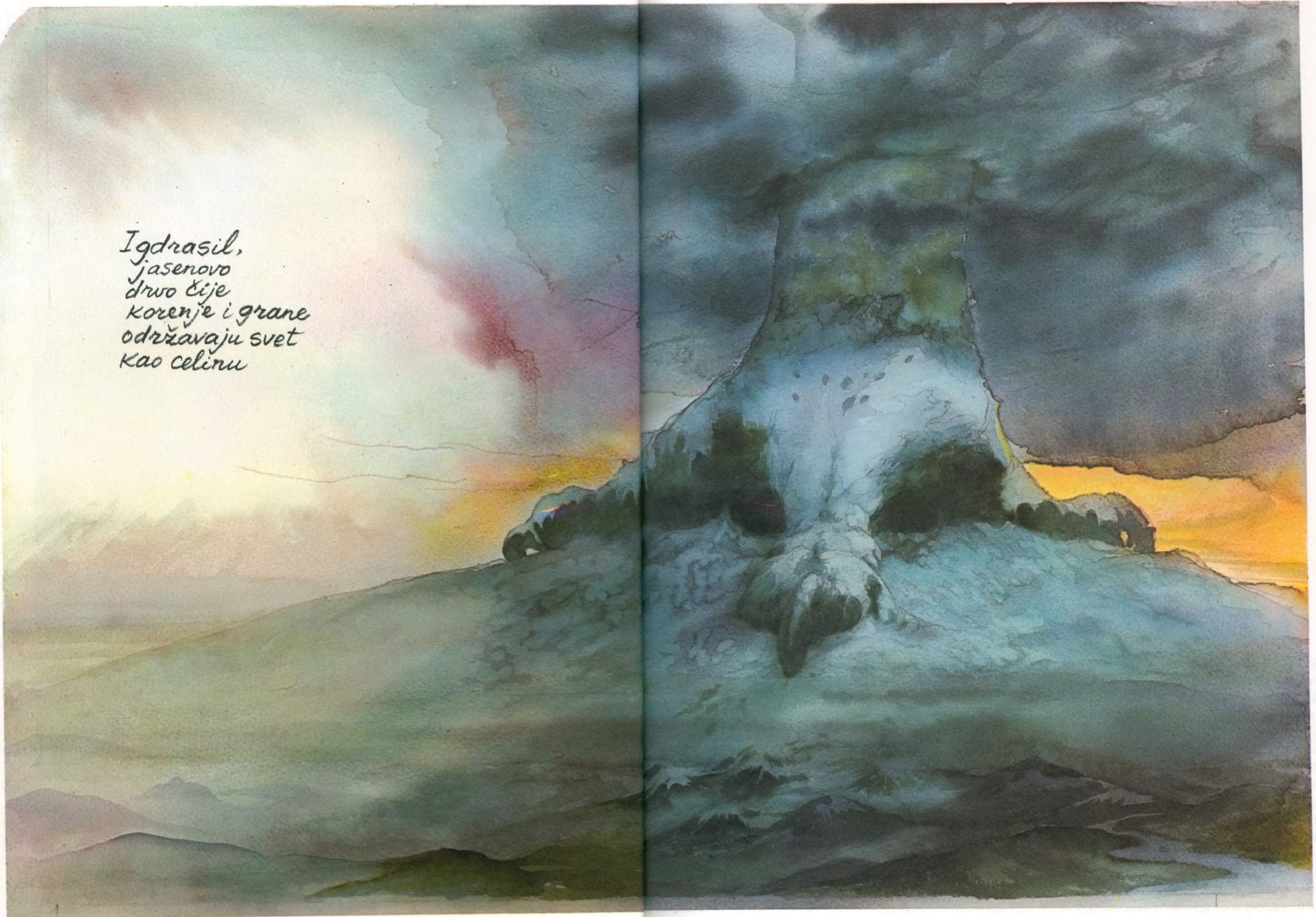
Priča o Odinu i čudotvornoj medovini...

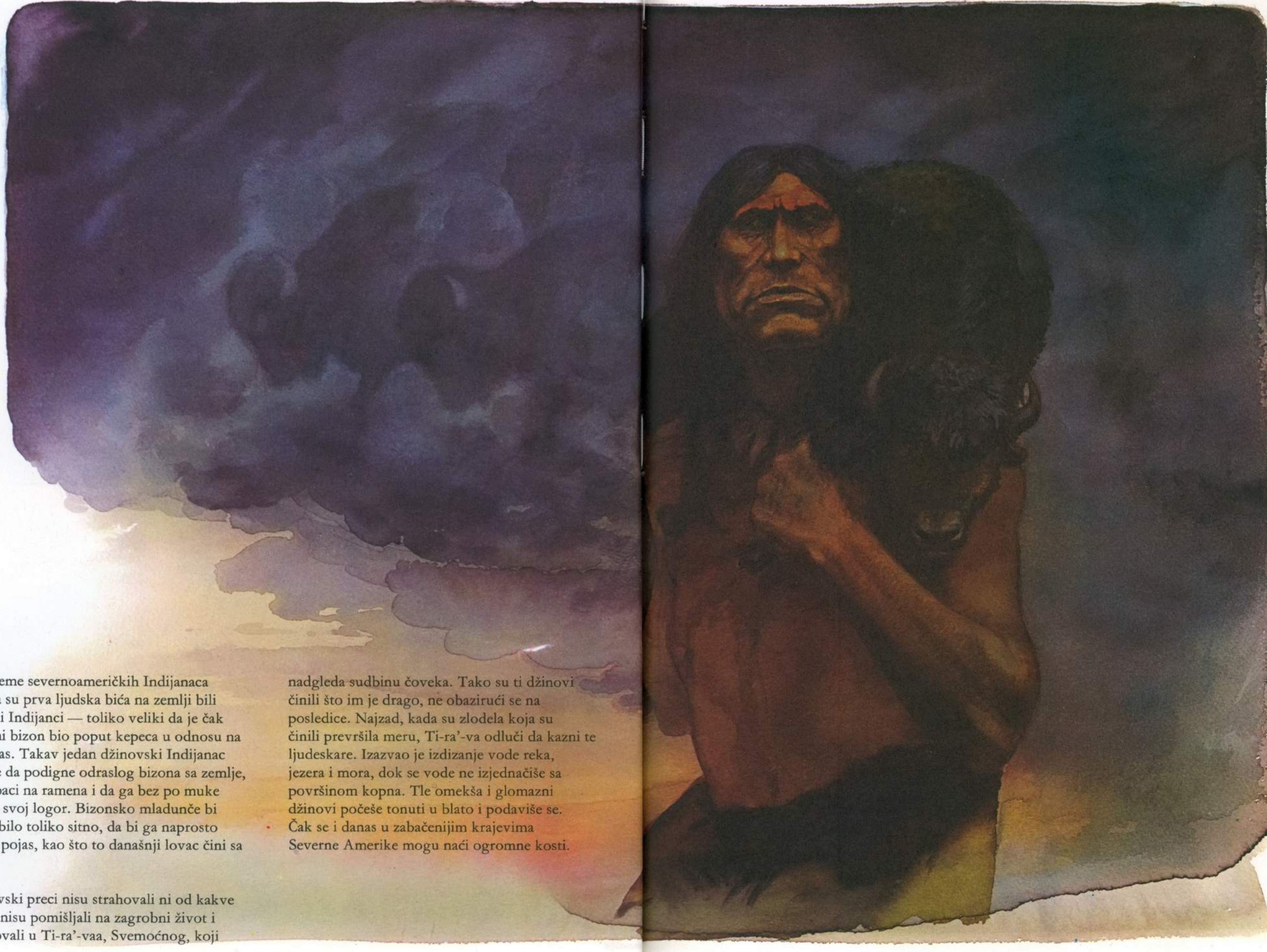
Između džinova i bogova vladaše žestoko nadmetanje oko poseda. Zavidljivi džinovi žudeli su za mnogobrojnim dragocenostima Asgarda i krali su šta god su mogli. Planinski džin Sutung uspeo je tako da od kepeca otme čudotvornu medovinu, napitak pesništva i učenosti, pažljivo je zakopavši pod svojom planinom. Ali se bog Odin preobrati u zmiju i, pošto je prokopao put do te dragocene tečnosti, nagovori Sutungovu kćer da mu dozvoli da se napije medovine iz skrivenih sudova. Ispraznio ih je u tri duga gutljaja. Onda, preobrativši se u orla, odlete u Asgard. Sutung se dade u žestoku poteru za njim, takođe u obličju orla. Ali kada bogovi videše da se Odin približava, postaviše bačve pored zidina Asgarda i Odin hitro izbljuva medovinu, pre no što ga je Sutung mogao uhvatiti.

Nordijski motivi predskazuju da će bezmerna netrpeljivost između bogova i džinova dovesti do Ragnaroka, sudnjeg dana, koji će se suočiti sa skoro potpunim uništenjem sveta i nestankom svih džinova. Tri užasne zime za redom najaviće dan propasti, kada će mora proključati a zemljotresi parati zemlju; sve sile zla biće oslobođene i mrtvi će ustati. Džinovi Muspela, predvođeni Surtom, plamenim džinom, dojahaće sa juga i pridružiće se ledenim i planinskim džinovima, legijama mrtvaca i kopnenim i morskim čudovištima u poslednjem užasavajućem boju protiv bogova.

Uz sve to, motivi su predskazivali da će posle ovog pokolja sve zlo biti uništeno. Jedino će dva Odinova i dva Torova sina preživeti, da bi ponovo sagradili Asgard. U Drvetu sveta, jedinom preostalom suštastvu, prikriće se dva smrtnika, jedan čovek i jedna žena, predodređeni da ponovo nasele zemlju potomstvom, kada se ova pojavi iz vode, zelena i plodna. A na kraju će se i bog Baldur vratiti iz mrtvih, da bi upravljao jednim novim zlatnim dobom.

Igdrasil,
jasenovo
drvo čije
korenje i grane
održavaju svet
kao celinu

Jedno pleme severnoameričkih Indijanaca veruje da su prva ljudska bića na zemlji bili džinovski Indijanci — toliko veliki da je čak i ogromni bizon bio poput kepeca u odnosu na njihov stas. Takav jedan džinovski Indijanac mogao je da podigne odraslog bizona sa zemlje, da ga zabaci na ramena i da ga bez po muke odnese u svoj logor. Bizonsko mladunče bi za njega bilo toliko sitno, da bi ga naprosto okačio o pojas, kao što to današnji lovac čini sa zecom.

Ti džinovski preci nisu strahovali ni od kakve više sile, nisu pomišljali na zagrobni život i nisu verovali u Ti-ra'-vaa, Svemoćnog, koji nadgleda sudbinu čoveka. Tako su ti džinovi činili što im je drago, ne obazirući se na posledice. Najzad, kada su zlodela koja su činili prevršila meru, Ti-ra'-va odluči da kazni te ljudeskare. Izazvao je izdizanje vode reka, jezera i mora, dok se vode ne izjednačiše sa površinom kopna. Tle omekša i glomazni džinovi počeše tonuti u blato i podaviše se. Čak se i danas u zabačenijim krajevima Severne Amerike mogu naći ogromne kosti.

ZEMALJSKI DŽINOVI

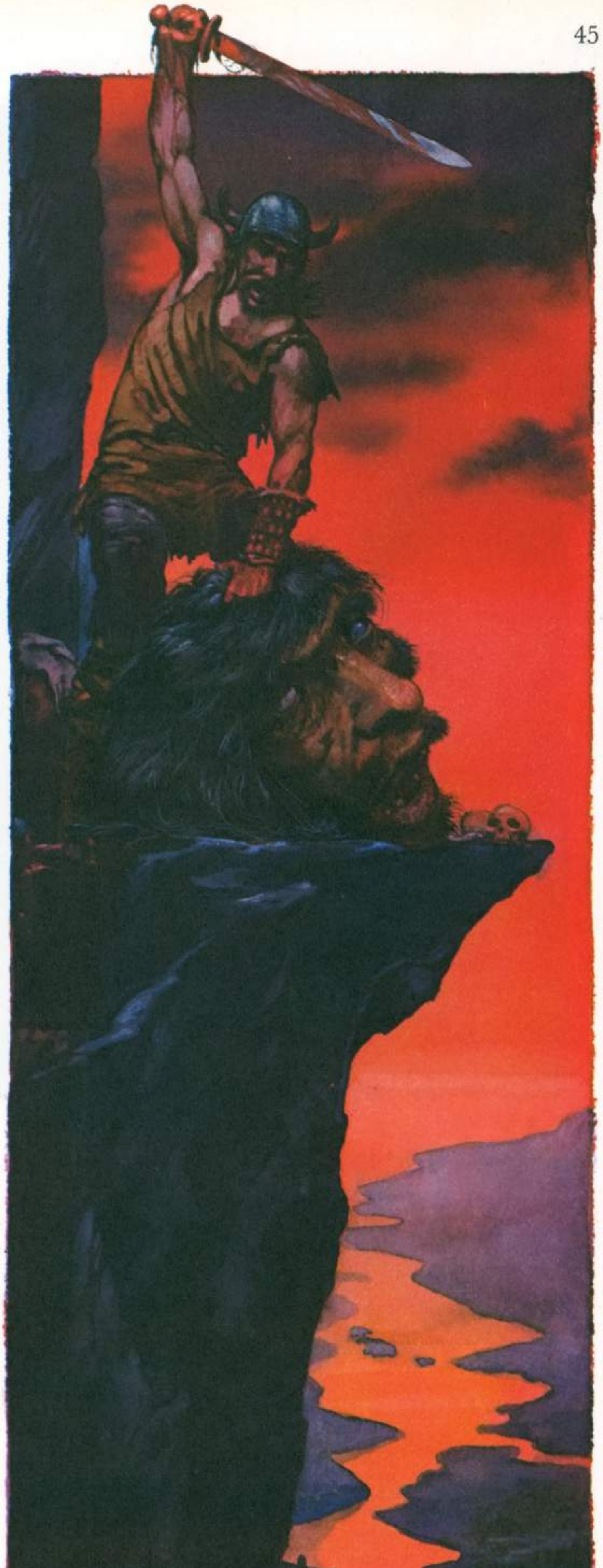
»...bića iz legendi nalik na ljude, čije su sposobnosti i nadarenost veći nego li smrtnika, ali manje od božanskih. Osoba neuobičajenog stasa i veličine.« (VEBSTER)

Iako zemaljski džinovi nisu bili suočeni sa tako opasnim neprijateljima kao što su bili bogovi, i oni su se u mnogim slučajevima morali boriti protiv nerazumljivog neprijateljstva ljudi. U prvo vreme to neprijateljstvo bilo je u znatnoj meri shvatljivo. Džinovi su bili skloni tome da sebi pridaju previše značaja. Njihova drevna uloga natprirodnih utemeljivača čovečanstva verovatno im je teslimila preterano razvijen osećaj sopstvenog značaja. Uvek su pokušavali da »stave na znanje ko je ko«, kada su bogovi bili u pitanju (otuda razdražljivo odbranaštvo tih moćnih božanstava), a zemaljski titani imali su neprikladan osećaj odgovornosti prema čoveku, koji je, međutim, ratoborno uzvraćao mržnjom, neukošću ili strahom.

Dok su ove ljudeskare ubrzo prevazišle svoj prvobitni osećaj nadmoćnosti nad čovekom, sam čovek je, istorijski posmatrano, bio više sklon predubeđenjima. Kao što je poznato, čovek iz davnina poštovao je džina zbog njegove veličine i video u njemu snažan simbol plodnosti. Rezbarije u stenama i na brdima, drevni obredi u koje su uključena od pruća ispletena obličja džinova — sve to ukazuje na štovanje džinova kroz istoriju. Uistinu, u pojedinim istorijskim razdobljima postojao je zbiljski kult džinova. Pojava hrišćanstva je, međutim, sve to izmenila. Džin je ubrzo postao izgnanik. U očima čoveka, koji ga je mrzeo i plašio ga se zbog njegove različitosti, on je poistovećivan sa sotonom. Džinovi su, takođe, brkani sa čudovištima (otuda pogrešan utisak da su ljudožderi, kao što su strašni Grendel i njegova još mrskija mati, u *Beovulfu*, bili džinovi). Takva verovanja dovela su do široko rasprostranjenog uverenja da su džinovi urođeno zli.

Kasnije, iako su
ljudi bili
manje neuki,
srednjovekovna
sklonost ka strogo
propisanom obredu,
spoljašnjem sjaju i
istančanoj osećajnosti
isključila je takve
neprilične nespretnjakoviće
iz normalne
ljudske zajednice.
Uporedno
oduševljavanje
viteštvom i plahovitom
nasrtljivošću
učinili su da džin
postane uzor
grabežljivca –
rame uz rame
s aždajom.

„A bijaše tada divova
na zemlji"
(POSTANJE, VI, 4)

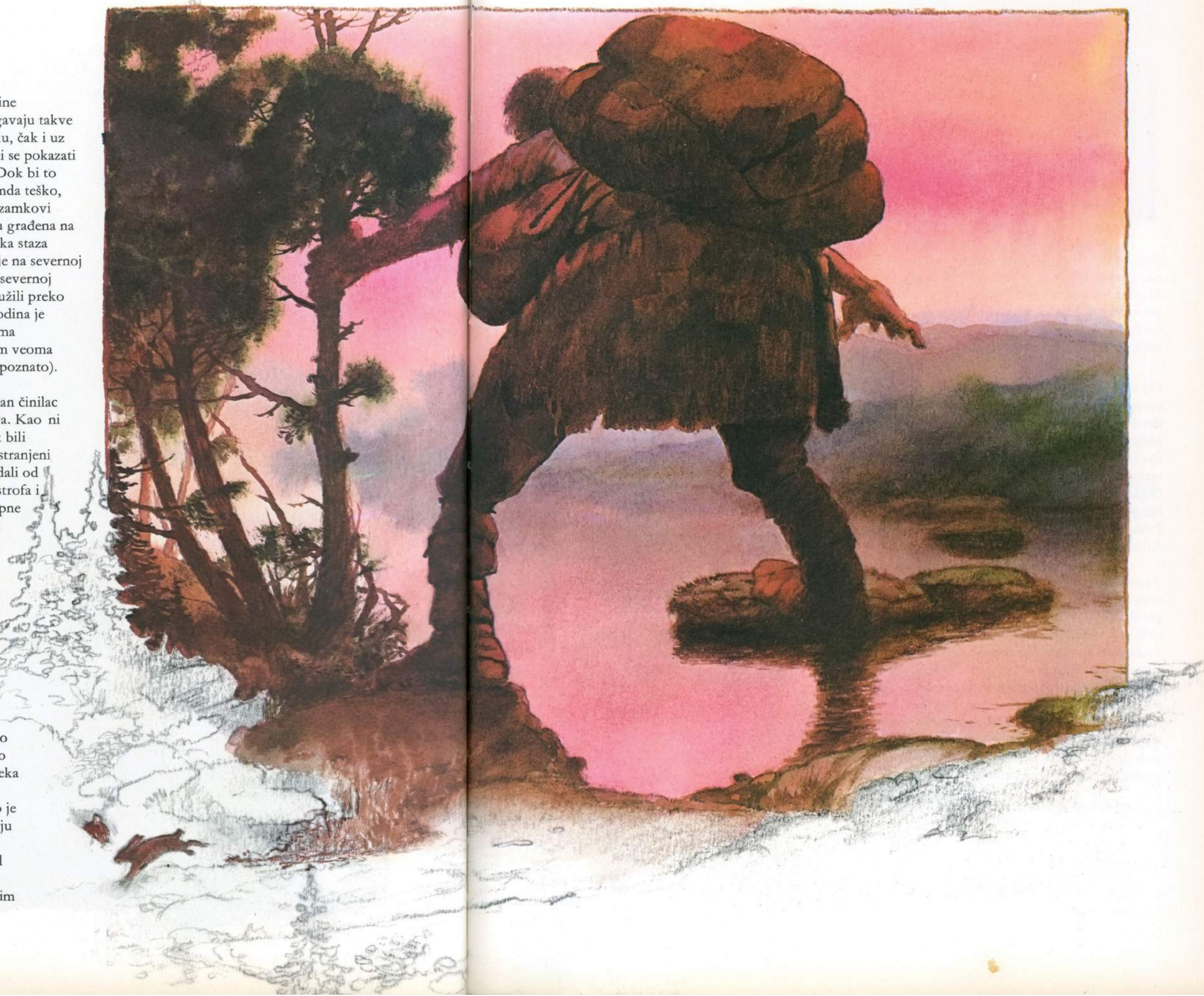
O MITSKIM VEROVANJIMA

Nesumnjivo je da se mnoge doline i klanci na koje se nailazi u brdovitijim oblastima sveta, ako ne i većina njih, mogu u potpunosti pripisati golemoj težini džinova, koji su bazali unaokolo dok je zemljina kora još bila meka. Međutim, priče da su suze džinova ispunile neke od klanaca i da su od njih nastali reke i potoci naravno da su neistinite, kao što je neistinito i prilično rasprostranjeno verovanje da su se ove ljudine mogle kretati jedino po mraku, jer bi ih jedan jedini sunčev zrak pretvorio u stenu; ako bi ova poslednja teorija bila istinita, ona bi opovrgla mnogobrojna dokazana viđanja džinova i svakako bi postavila pitanje — kako bi uopšte stvorenja takve ogromne veličine mogla izbeći da izazovu potpunu pustoš dok bi se batrgala po mraku ...? Jedini prihvatljiv izuzetak od ovog pravila su džinovi iz najsevernijih oblasti, koji se, naravno, behu dobro privikli na tamu koja traje mesecima. Teorija da su mnogi džinovi preosetljivi na sunčevu svetlost verovatno je nastala kao posledica seoba džinova sa severa prema drugim obalama. Znamo, na primer, da su Norvežani poveli sa sobom na Orknijska i Šetlandska ostrva izvestan broj svojih džinova. a Ernest V. Marvik je zabeležio da su... »ti džinovi nastavili da čine ono što su oni, ili njihovi preci, činili i u Norveškoj. Prepirali su se i gađali jedan drugog kamenjem, postavljali ogromne izdvojene stene u more, u blizini obale, da bi mogli da sede na njima i pecaju; nisu podnosili da im se okvase noge i pokušavali su da sagrade mostove od ostrva do ostrva, često bez uspeha; prekasno su odlazili na počinak i pretvarali se u stene pod zracima jutarnjeg sunca.«

Osim toga, ogromne građevine nekadašnjih džinova, opovrgavaju takve zablude — građenje po mraku, čak i uz pomoć osvetljenja, moralo bi se pokazati kao krajnje rizičan zadatak. Dok bi to možda i bilo izvodljivo, premda teško, kada su u pitanju drumovi i zamkovi džinova, druga zdanja bila su građena na manje čvrstom terenu. Pešačka staza džinova, na primer, predgorje na severnoj obali Antrimske grofovije u severnoj Irskoj, koju su džinovi produžili preko mora, do Škotske, mnogo godina je služila kao maršruta džinovima putnicima. (Šta se zbilo sa tim veoma logičnim produžetkom, nije poznato).

Putovanje je, u stvari, značajan činilac u našem proučavanju džinova. Kao ni ljudi, ni džinovi nisu oduvek bili brojčano podjednako rasprostranjeni širom sveta. Džinovi su stradali od ćudi prirode, prirodnih katastrofa i bolesti koliko i ljudi. Uzastopne seobe bile su obeležje davnih vremena, kada su sva bića nastojala da pronađu prebivalište koje bi im obezbeđivalo osnovne uslove za život. Jasno je da svet tada nije bio u potpunosti onakav kakvim ga mi danas znamo. Neki kontinenti, koji su danas razdvojeni, tada su bili sjedinjeni.
Bujne šume ustupile su mesto neplodnim pustinjama. Tamo gde su okeani razdvajali čoveka od njegovog cilja, tajna njihovog prelaženja naveliko je razrešavana. Kada su u pitanju džinovi, međutim, teško je zamisliti gradnju brodova od trske, pa čak i splavova od plute dovoljno velikih da bi im poslužili kao plovila.

DOKAZ

Ugledni naučnici pružili su tokom istorije naizgled uverljive dokaze o postojanju džinova. Mada su arheolozi i paleontolozi odbacili neke potvrđene teorije, da bi otvorili put novim »otkrićima«, neki drugi nalazi su odoleli napadima kritičara i zaslužuju da se pomenu.

Od mnogih otkrića drevnih kostiju mitskih proporcija, za koje se veruje da potiču iz toliko davnih razdoblja kao što su tercijarna era, preko pleistocena do ledenog doba, tri nalaza fosilizovanih ostataka posebno navode na razmišljanje kada je u pitanju poreklo džinova: Gigantopithecus Blacki (popularno poznat kao džin iz Kvangsija), Meganthropus Palaeojavanicus (Čovek sa Jave) i Meganthropus Africanus.

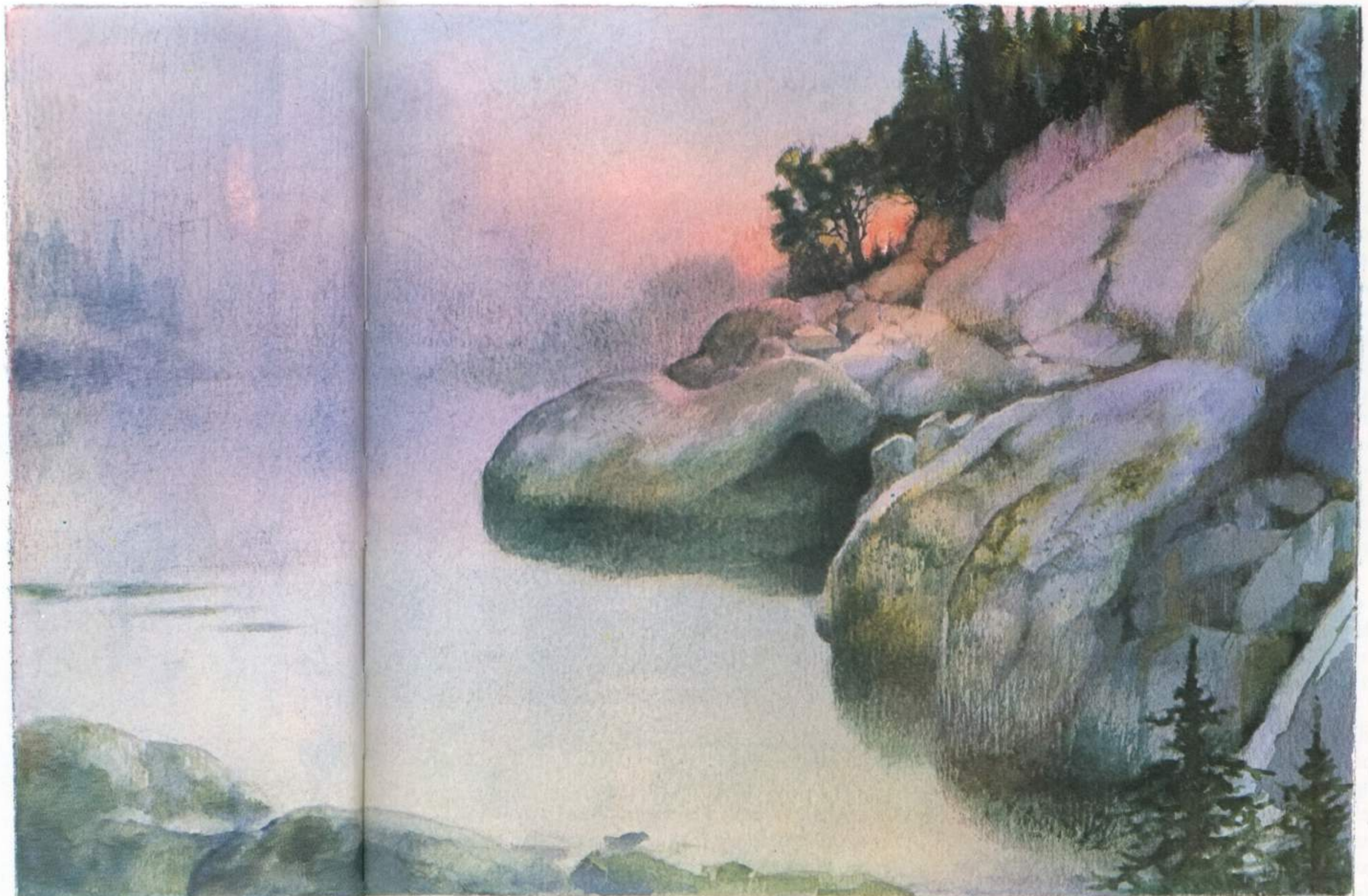
Ta otkrića imala su za posledicu razvijanje dve različite škole mišljenja. Prva teorija je da su prvobitno postojala dva posebna tipa ljudi — džinovi i »umni ljudi«. Smatralo se da su, pošto su džinovi posedovali tela prilagođenija surovim uslovima bivstvovanja u ledeno doba, posebna svojstva gubila svoju svrsishodnost sa poboljšavanjem životnih uslova; napokon su »umni ljudi« u potpunosti zauzeli mesto džinova, što je konačno dovelo do potpunog izumiranja ovih drugih. Druga teorija je da je čovek, kakvog ga danas znamo, potekao od rase džinova.

Potkrepljujući jednu ili drugu od ovih teorija, stručnjaci su zaključili da su »zmajevi zubi«, koji se naveliko prodaju u kineskim apotekama zbog svojih lekovitih svojstava, u stvari ostaci iskonskih džinova. U međuvremenu, arheolozi su, u mnogim drugim zemljama, iskopali posuđe takvih ogromnih razmera, da su ih jedino mogli koristiti džinovi. Još očigledniji dokaz ostao je u vidu predanja koja se prenose vekovima. U mnogim zemljama (naročito u Britaniji, Francuskoj, Belgiji i Nizozemskoj), letnje svečanosti slave se povorkama na čijem čelu su ogromni džinovi ispleteni od pruća. Jedan pisac iz šesnaestog veka, Džordž Patnem, opisuje »letnje svetkovine u Londonu, kada su, da bi se ljudi čudom čudili, prikazivani ogromni i ružni džinovi, koji su koračali kao da su živi i na sve pripravni, ali su bili ispunjeni papirom i kučinom, što su nestašni dečaci, zavirujući odozdo, prepredeno otkrivali i izvrgavali ih ruglu.« Ponekad su te prikaze spaljivali — još jedan simbol čovekovog neprestanog sukoba sa ljudima od snage.

Postoje mnogi izveštaji o viđanju džinova na Himalajima

Na otvorenim prostorima
postoji pravo obilje
tragova džinova,
koje, uopšte uzev,
karakterišu prilično
upadljive dimenzije.
Među ove tragove spadaju
istaknute karakteristike
predela,
građevine i kipovi
u obliku bregova,
ali njih ćemo
pobliže proučiti
kasnije.

Izvesni lokaliteti takođe su poznati po arheološkim otkrićima koji ukazuju na postojanje džinova. Patagonija je jedna takva oblast, kao i Sicilija, gde je tolike džinove koji su posedovali natprirodne moći zadesila zla sudbina. Još u četrnaestom veku je Đovani Bokačo, proslavljeni pisac *Dekamerona*, u Trapaniju, na Siciliji, iskopao zbirku okamenjenih kostiju, uključujući i jednu ogromnu lobanju s velikom rupom upravo ispod čela. Grčki filozof Empedokle već je pominjao takve nalaze, smatrajući ih »Polifemovim kostima«. Bokačo je bio istog mišljenja.

Još mnogo ranije, u vreme Plinija, zemljotres na grčkom ostrvu Kritu izazvao je pukotinu na jednoj planini, koja je otkrila skelet dugačak četrdeset šest lakata.

Godine 1936, jedna arheološka ekspedicija koju su predvodili Francuzi, iskopala je u Čadu, u Africi, izvestan broj jajastih pogrebnih urni, koje su sadržale ostatke neke gigantske rase, uz nakit i umetničke predmete. (Ovo je očit nagoveštaj da treba podvrgnuti sumnji tradicionalne opise džinova kao šljampave rulje tupoglavih dokoličara.)

Patagonija je, opet, možda čak i samo svoje ime dobila po veoma velikim stopalima (patas) prilično visokih pripadnika jednog indijanskog plemena, koji su u prošlosti vladali tom oblašću. Krajem petnaestog i početkom šesnaestog veka, uistinu zlatnog doba otkrića, istraživači koji su se uputili na svoj, pun opasnosti, put od kontinenta do kontinenta, često su susretali džinove. Ferdinand Magelan (oko 1480—1521), znameniti portugalski vođa prve ekspedicije koja je obišla zemljinu kuglu, bio je zapanjen džinovskim rastom jednog Indijanca iz plemena Tehuelhe kojeg je ugledao kako igra na obali, kada je prispeo u San Hulijan, 1520. godine. Drsko je odlučio da otme par džinova i povede ih sa sobom u Evropu, kao suvenire. Domogao se svog plena na taj način što su mu oni dozvolili da im oko članaka stavi okove. Jedan od tih džinova srećno je umakao, ali su drugog odveli na jedan od Magelanovih brodova. Nesrećno stvorenje je uskoro, na sred Pacifika, umrlo od skorbuta.

Dva veka pre toga, Venecijanac Marko Polo (1254—1324) doneo je sa svojih putovanja po Istoku mnoge priče o džinovima.

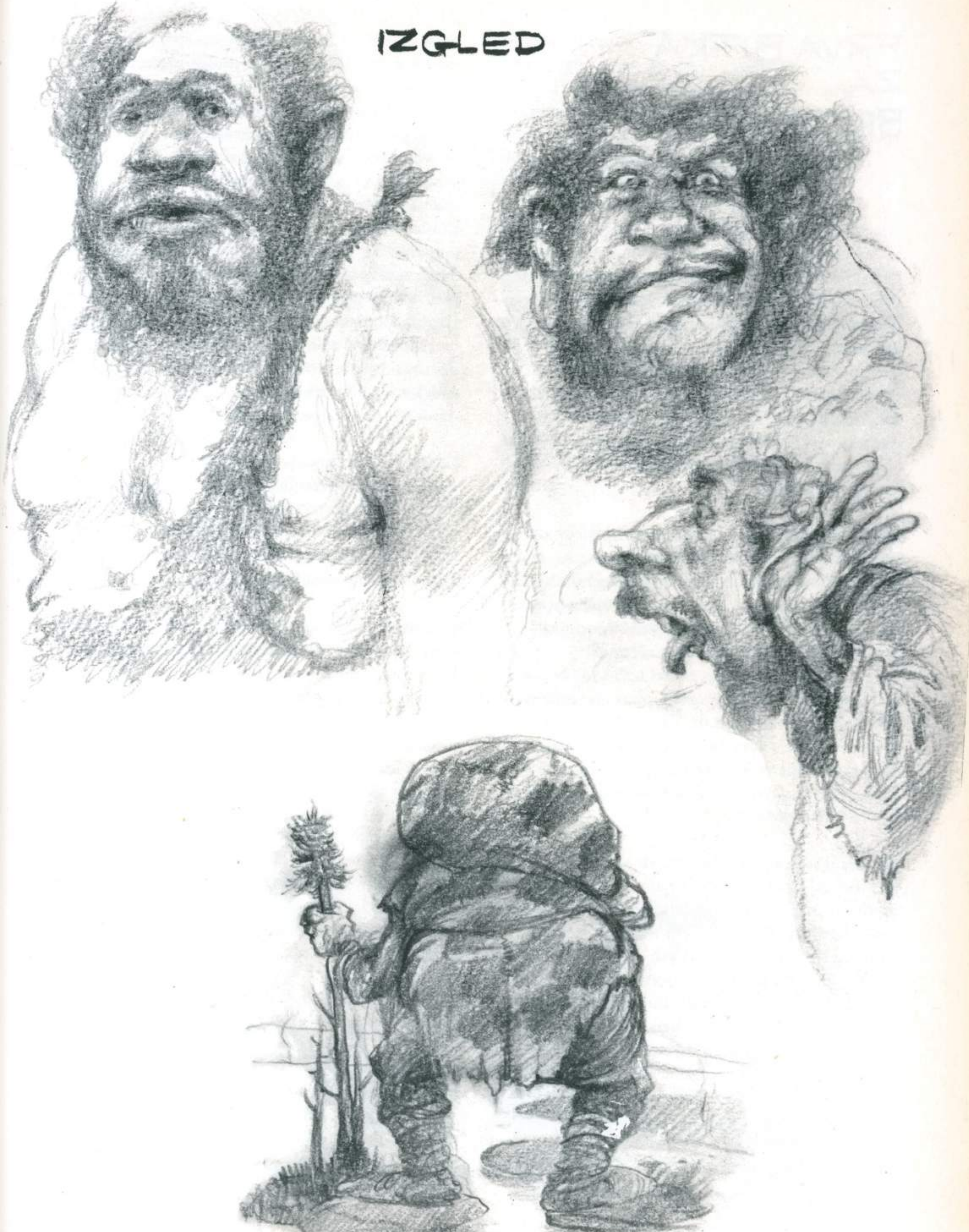

Takvim izveštajima o viđanjima džinova može se potkrepiti bilo koja od dve navedene teorije. Oni svakako ukazuju na to da su džinovi, kao i ljudi, različitog izgleda, zavisno od prebivališta. Patagonski džinovi imali su mnogo tamniju boju kože nego li, recimo, trol iz severne Norveške, dok su džinovi sa Istoka, prema izveštajima, posedovali sve telesne karakteristike današnjih istočnjaka.

IZGLED

PRVA BITKA ZA BRITANIJU

»*Eald enta geweorc īdlu stōdon*«

(iz staroengleske elegije *Lutalica*, iz *Ekseterske knjige*)

Britaniju je najpre osvojilo jedno strašno pleme džinova. Oni su bili potomci Ledi Albine i njene trideset dve sestre, koje su bile kćeri imperatora Dioklezijana. Kakstonova *Hronika Engleske* govori nam da je ovaj imperator, uz velike teškoće, uspeo da poudaje sve svoje kćeri. Međutim, kako su bile nezadovoljne zbog gubitka svoje lične slobode, sve zajedno skovale su zaveru da umore svoje nesrećne muževe. I tako su i učinile.

Razjareni imperator uvide da više ne može da izađe na kraj sa svojim svojeglavim potomstvom i naredi da ih otisnu na more sa dovoljno zaliha hrane za plovidbu od šest meseci. Opaka posada otkri jedno ostrvo, koje nazvaše Albion, po sinu ledi Albine, i naseli se na njemu.

U *Hronikama Velike Britanije*, pisanim sredinom petnaestog veka, Džon de Vavrin kazuje da se među te dame uselio đavo. Kao rezultat toga nastala je jedna rasa izuzetno opakih džinova i žena-džinova. Oni se namnožiše i jedno vreme bili su jedini posednici zemlje.

Na scenu tada stupa Brut, mlađi sin Antenora iz Troje. U pratnji grupe trojanskih izbeglica, predvođenih vrsnim megdandžijom koji se zvaše Korinej, Brut se iskrca u zalivu gde se danas nalazi Sautempton. Ledi Albinin sin, Albion, po kome je ostrvo dobilo ime, doču za invaziju i »krenu svu svoju silu, koju sačinjavahu ljudi džinovskog rasta i goleme snage, i koji kao oružje u rukama nosahu ogromne toljage od čvornovate hrastovine, bojne sekire, gvozdene remene i buzdovane s mnogo šiljaka, lancem privezane za duge palice. Tako se oni sukobiše s Brutom, zapodenu se krvavi boj, u kojem Trojanci behu poraženi, a mnogi od njih pobijeni i čitava njihova vojska beše primorana da se povuče.« (Iz *Istorije trojanskih ratova i uništenja Troje*, 1735). Ali Brut nije bio od onih koji lako odustaju. Tokom noći, iskopan je jedan dugačak, dubok jarak, a na njegovom dnu pobijeni su nizovi oštrog kolja. Jarak je prekriven rešetkom načinjenom od lisnatih grana prekrivenih suvim lišćem i zemljom. Tada izazvaše džinove na novi megdan. Lako je zamisliti ono što se potom događalo. Dovoljno je reći da su Trojanci izvojevali pobedu i da su džinovi koji su preživeli utekli u Kornvol, žestoko progonjeni od strane Brutovih ljudi. Brut tada zaključi da bi bilo mudro razdeliti ostrvo na dva dela, jer bi tako lakše nadzirao džinovske domoroce. Kornvol je dao Korineju, zadržavši sebi upravu nad ostatkom Albiona i davši mu novo ime Britanija.

U krvavoj bici koja je usledila, Brut je pogubio Albiona, dok je ratnik Korinej ubio njegovog brata Gogmagoga, najmoćnijeg od svih džinova u Britaniji, bacivši ovo čudovište preko jedne litice. Ta litica poznata je od tada kao Lan-Gogmagog ili Džinov skok.

U drugoj verziji ove priče tvrdi se da su postojala dva džina, po imenu Gog i Magog, koji su bili moćniji od svih ostalih. Poraženi u boju zarobljeni su i »u slavlju dovedeni na mesto gde sad London stoji«, a Brut... »na onim uzvišicama na obali Temze, osnova grad, koji nazva Troy-novant, ili Nova Troja, i, sagradivši dvorac gde stoji Gildhol, naloži da na njegovim dverima lancima privežu dva džina, kao vratare. Kao spomen tome, smatra se da su, posle njihove smrti, postavljeni njihovih likovi, kako i sad stoje u Gildholu.« U stvari, kipovi nazvani Gog i Magog u Gildholu u Londonu, predstavljaju pobeđenog Gogmagoga i njegovog pobedioca Korineja.

Uprkos Brutovih napora da Britaniju oslobodi džinova, neki od njih uspeli su da prežive — srećom po našu civilizaciju, jer su na delu pokazali da je na svakog rđavog džina dolazio barem po jedan čije su dragocene usluge nadaleko premašale zlo koje su počinili manje dobronamerni divovi.

Uzmimo, na primer, Bendegejt Brana, ili Brana Blagoslovenog, kako je ponekad bio znan. Ovaj divovski čovek bio je jedan od prvih kraljeva Britanije*, Ostrva moćnih. Njegovi podvizi zabeleženi su u *Mabinogionu*, toj glasovitoj i vrednoj zbirci velških priča, koja ga čvrsto ustoličava među najveće junake njegovog vremena.

Kao što je priličilo čoveku njegovog položaja, Bendegejt Bran bio je tako divovskog stasa da se u njegovom kraljevstvu nije mogla izgraditi kuća dovoljno prostrana da se on smesti u nju, niti brod dovoljno izdržljiv koji bi ga poneo.

Bendegejt Bran imao je sestru Branven, koju je veoma voleo. Ipak, politički razlozi nalagali su da se Branven zaruči za kralja Irske, nekog Matholoha. Na žalost, ovaj vladar bio je donekle slabog karaktera i imao je žaljenja vrednu sklonost da sluša svoje ozloglašenije dvorane. Da prekratimo očaravajuću pripovest, ova slabost dovela je do toga da kralj Matholoh sramotno loše postupa sa svojom suprugom, nalažući joj da obrće ražanj u njegovim kuhinjama, gde je bila izložena neprestanom ćuškanju i drugim ponižavanjima.

Branven najzad nađe način da obavesti brata o svojim nevoljama i on odmah prikupi svoju vojsku da bi pohitao da je izbavi. Gacajući morem, Bendegejt Bran, kralj Britanije, sam je hitro teglio svoje brodove prema Irskoj, tako da kratkovidi irski osmatrači behu preneraženi prizorom ploveće šume (katarke brodova) koja promicaše pored jedne ogromne planine (Brana), na kojoj se isticao visoki greben sa po jednim jezerom sa obeju strana (džinov nos i oči).

Obuzeti strahom, kada shvatiše šta ovaj neobični prizor predstavlja, Irci se užurbano povukoše preko reke Linon, razorivši uz put jedini most kojim se mogla preći ta reka. Kada pređoše preko raspomamljenih voda, Irci poverovahu da su bezbedni, pošto je reka Linon bila čuvena po neobičnoj osobini svoga korita sačinjenog od magnetnih stena, koje su onemogućavale kretanje bilo kakvog plovila. Ali prepredeni kralj Bran naprosto legnu, ispruživši se od jedne obale do druge, načinivši tako most svojoj vojsci.

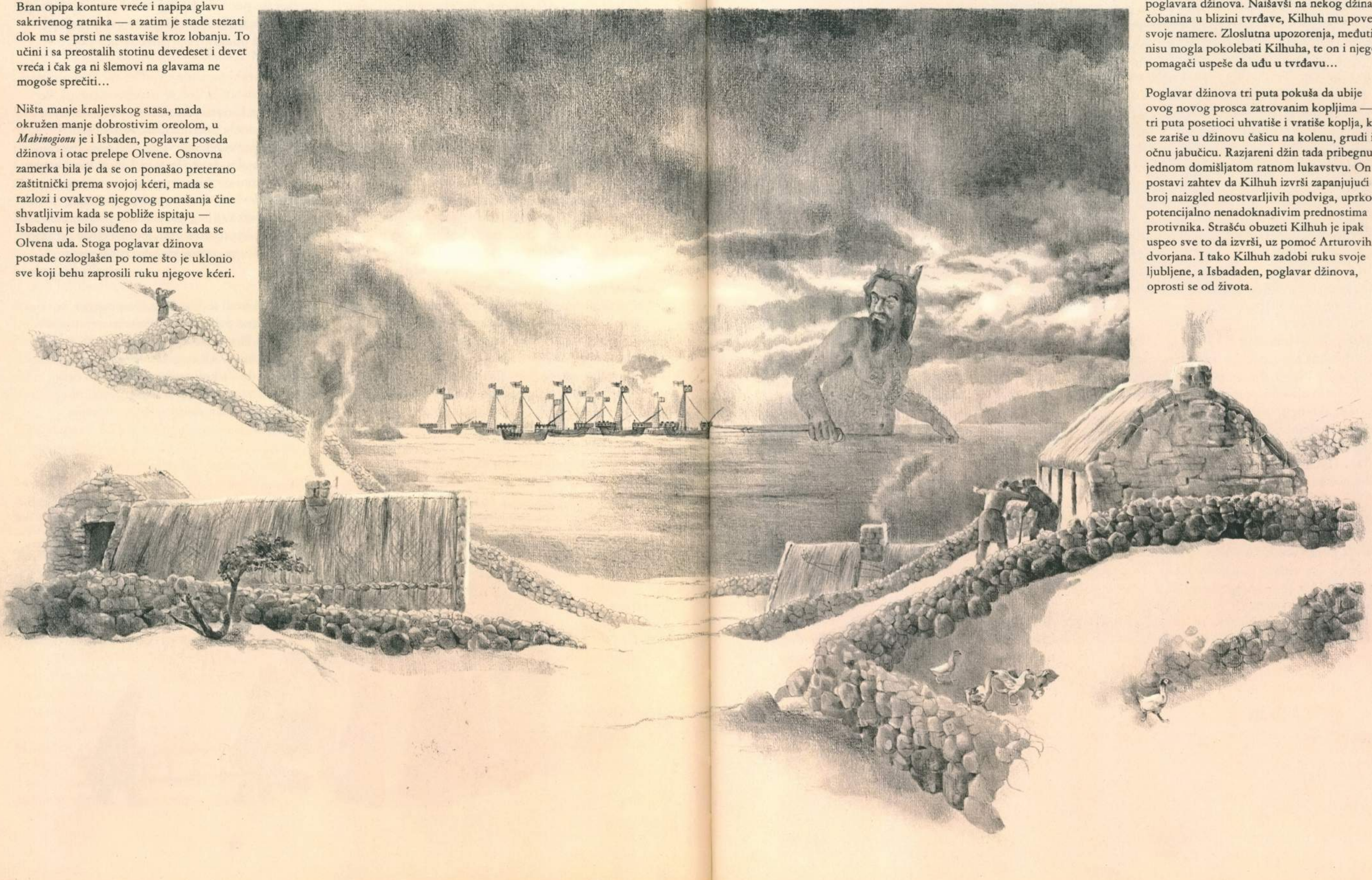
Kada irski kralj uvide da je sve propalo, on sačini lukavo primirje s Britancima, ponudivši da sagradi Bendegejtu Branu ogromnu kuću, kao zalog mira. Ali sa svake strane svakog od stotinu stubova koji podupirahu kuću beše okačena kožna vreća, a u svakoj vreći bio je šćućuren po jedan ratnik u punoj opremi...

* U to doba, Britanija se sastojala od Loegra, ili Engleske, Kimrija (kasnije Kimruja), ili Velsa, i Olbona, ili Škotske.

Međutim, kralj Bran nije bio glup — njegova slava počivala je na oštroumnim postupcima; on se približi jednoj vreći i upita nekog Irca koji se našao u blizini da li zna šta je u njoj. »Brašno«, odgovori neprijatelj. Bendegejt Bran opipa konture vreće i napipa glavu sakrivenog ratnika — a zatim je stade stezati dok mu se prsti ne sastaviše kroz lobanju. To učini i sa preostalih stotinu devedeset i devet vreća i čak ga ni šlemovi na glavama ne mogoše sprečiti...

Ništa manje kraljevskog stasa, mada okružen manje dobrostivim oreolom, u *Mabinogionu* je i Isbaden, poglavar poseda džinova i otac prelepe Olvene. Osnovna zamerka bila je da se on ponašao preterano zaštitnički prema svojoj kćeri, mada se razlozi i ovakvog njegovog ponašanja čine shvatljivim kada se pobliže ispitaju — Isbadenu je bilo suđeno da umre kada se Olvena uda. Stoga poglavar džinova postade ozloglašen po tome što je uklonio sve koji behu zaprosili ruku njegove kćeri.

Izvesni Kilhuh, plemenita roda i bratučed kralja Artura, bio je opsednut činima, što je kod njega rasplamsalo ljubav prema Olveni, mada je on nikada nije video. Uz podršku svog rođaka Artura, on se uputi ka utvrđenju poglavara džinova. Naišavši na nekog džina čobanina u blizini tvrđave, Kilhuh mu poveri svoje namere. Zloslutna upozorenja, međutim, nisu mogla pokolebati Kilhuha, te on i njegovi pomagači uspeše da uđu u tvrđavu...

Poglavar džinova tri puta pokuša da ubije ovog novog prosca zatrovanim kopljima — i tri puta posetioci uhvatiše i vratiše koplja, koja se zariše u džinovu čašicu na kolenu, grudi i očnu jabučicu. Razjareni džin tada pribegnu jednom domišljatom ratnom lukavstvu. On postavi zahtev da Kilhuh izvrši zapanjujući broj naizgled neostvarljivih podviga, uprkos potencijalno nenadoknadivim prednostima protivnika. Strašću obuzeti Kilhuh je ipak uspeo sve to da izvrši, uz pomoć Arturovih dvorjana. I tako Kilhuh zadobi ruku svoje ljubljene, a Isbadaden, poglavar džinova, oprosti se od života.

Iako je bujna mašta davnašnjih pisaca obdarila mnoge junake divovskim rastom, postoji solidna osnova za zaključak dr Pričarda, u njegovoj *Istoriji čovečanstva*: »U Irskoj se često nailazi na ljude neobičnog stasa, a čak se i divovski oblik i stas tamo javljaju mnogo učestalije negoli na ovom ostrvu: a ipak stanovnici svih britanskih ostrva vode poreklo iz istog izvora. Teško se može izbeći zaključak da mora postojati neka osobenost u Irskoj, koja uzrokuje ovu pojavu.« Bilo da su u pitanju vremenske prilike, način ishrane ili geografska širina, svakako da prikazi podviga takvih strašnih džinova kao što su Fingal (ili Fuen-vie-Couil, ili Fin Mak Koul) i njegov sin Osijan (ili Ašin) ne ostavlja mesta sumnji o osnovanosti takvih razmišljanja. Fingal i njegovi divovski rođaci izgradili su pešačku stazu džinova.

Kao dečak, džin Fingal pade u šake jednog daleko moćnijeg džina, koji ga prisili da služi. Taj džin uzalud je tragao za jednim lososom s proročkim darom. Mladi Fingal je služio sedam dugih godina i moćni džin najzad uhvati tog dragocenog lososa. On ga prepusti Fingalu da ga ispeče, uz zastrašujuće upozorenje šta će mu se dogoditi ako nešto zabrlja. Ali se mladi Fingal prepusti maštanju dok je pekao ribu iznad vatre. Na jednom boku lososa načini se veliki mehur. Užasnut, dečak pokuša da ga palcem utisne nazad. Čineći to, on opeče prst i gurnu ga u usta i odjednom shvati da je stekao saznanje za kojim je džin toliko žudeo.

Džin se ubrzo potom žestoko dade u poteru za dečakom, koji bežaše obuzet strahom. Ali, svakog puta kada bi se našao u opasnosti da bude uhvaćen, prst bi počeo da ga peče; on bi ga onda stavio u usta da ga ohladi i spoznao kako da se izbavi.

Mnogo godina kasnije, Fingal se srećno oženi, a njegova supruga Una rodi mu krasnog sina. Neki škotski džin, po imenu Kukulin, u međuvremenu doču o Fingalovoj srčanosti i reši se da utvrdi koji će se od njih dvojice pokazati jačim. Fingalov dar spoznaje omogući mu da predvidi ovu pretnju njegovom spokojnom bivstvovanju, a njegova supruga Una hitro smisli rešenje. Ona ispeče nekoliko ogromnih hlebova, sakrivši usred najvećeg od njih sito koje je koristila dok je spravljala hleb. Potom uzvari ogromne količine mleka, odvojivši grudu i surutku, i načinivši čvrstu masu od grude. Una potom preruši svog muža u odojče i stavi ga u kolevku.

Kada stiže škotski džin, Una mu objasni da joj je muž odsutan, ali mu ponudi da sačeka dok se on ne vrati. Kao gostoljubiva domaćica, Una svog posetioca ponudi najvećim hlebom. Kukulin ga zagrize, ali, razumljivo, nije mogao da ga pregrize, te ga ostavi. Tada džin upita Unu na koji način njen suprug najradije isprobava snagu; ona odgovori da ovaj to čini cedeći vodu iz kamena koji leži pored vrata. Posetilac odmah dočepa kamen i stezaše ga svom snagom, sve dok mu se prsti ne okrvaviše, ali se ni kap vode ne pojavi. Na to se Una stade rugati ljudeskari, govoreći da bi čak i dete to moglo bolje učiniti. Dodavši svom »odojčetu« grumen grude, nagovori ga da ga stisne i nekoliko kapi surutke kanuše na pod...

Zatim nežna majka odlomi komad hleba i dade ga svom »odojčetu« — i ono ga proguta s uživanjem. Zaprepašćeni posetilac tada upita kako, za ime sveta, dete može jesti tako tvrd hleb. Una nagovori džina da stavi prst u usta »odojčeta«, da opipa njegove zube, a njen suprug mu odgrize prst. Bilo je to previše za škotskog džina — spoznavši snagu Fingalovog deteta, nije sačekao da se sretne sa ocem, već se vrati u Škotsku što je brže mogao.

TRAGOVI

»Džin Džek zaludan beše,
Pa ogradu od Lerina do Lua uze da teše.«

Pesmica iz starine

Da su džinovi često svoju snagu koristili za građevinarske poduhvate bilo je, i još uvek je očevidno. Čak su i prilično ozloglašeni Kiklopi (izuzimajući Polifema), bili na glasu po svojim neobičnim zgradurinama.

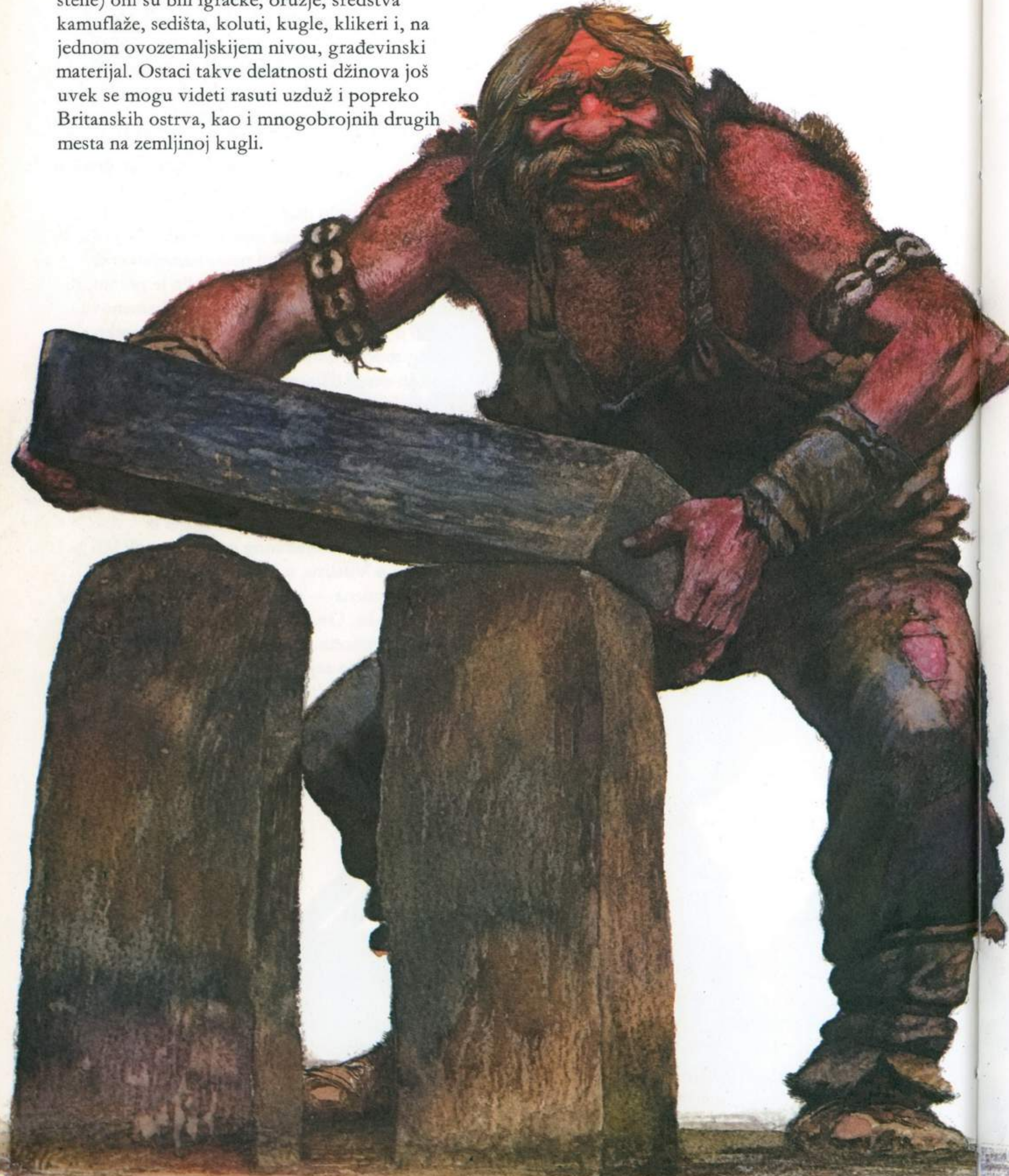
»Ti kamenovi imaju neke veze sa izvesnim tajnim religioznim obredima i poseduju višestruka svojstva, od značaja za medicinu. Pre mnogo godina, džinovi su ih preneli iz najudaljenijih zabiti Afrike i postavili ih u Irskoj, u vreme kad su naselili tu zemlju. Namera im je bila da, kada god se loše osećaju, u podnožju tih kamenova pripreme kupku; jer, imali su običaj da sipaju vodu preko njih i sprovedu je u kupatila u kojima su se lečili njihovi bolesnici. Šta više, u vodu su stavljali mešavine trava i time isceljivali svoje rane. Ne postoji ni jedan jedini kamen među njima koji ne poseduje neko lekovito svojstvo.«

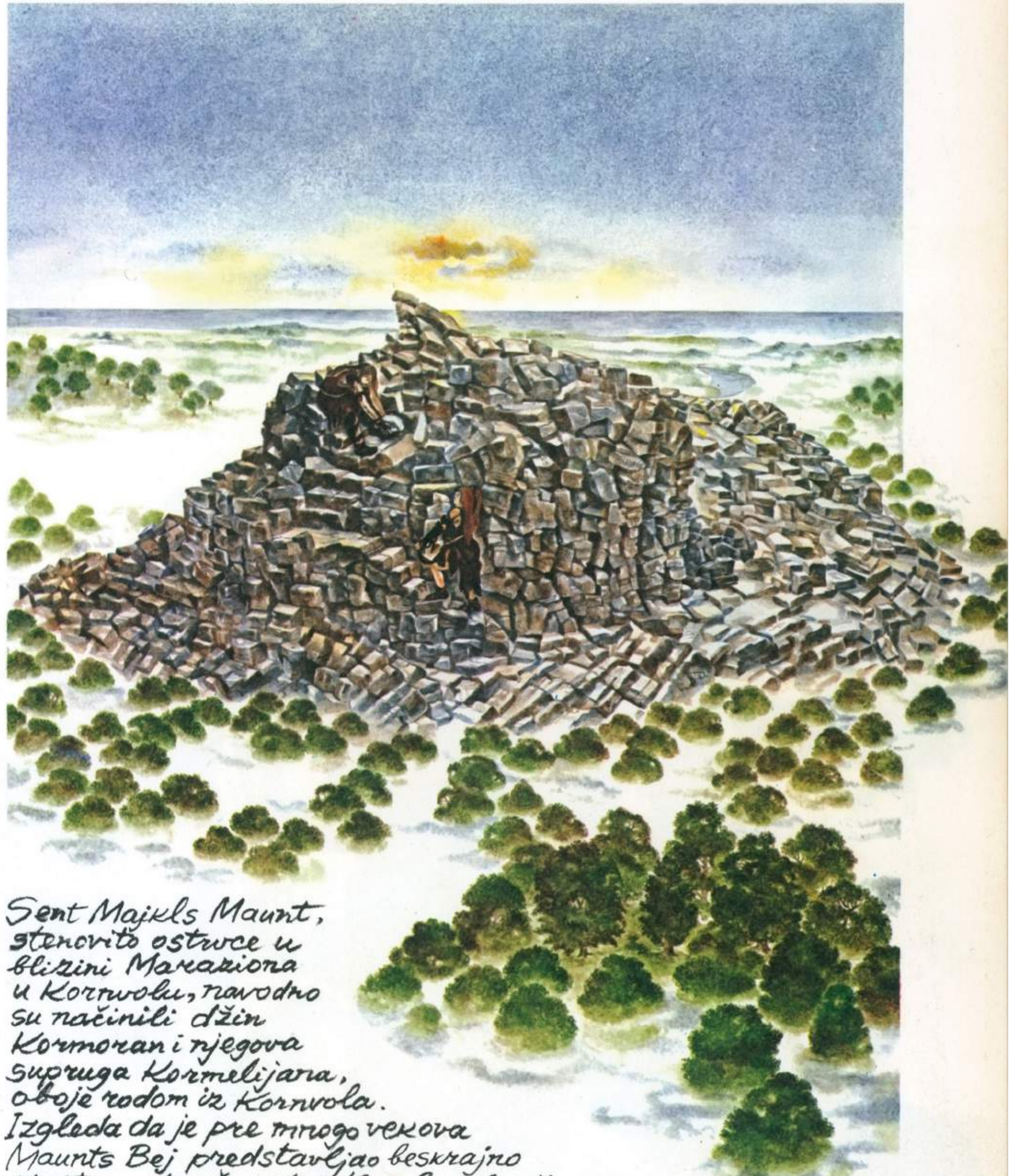
DŽEFRI OD MONMAUTA
Istorija britanskih kraljeva

Često se smatralo da su džinovi koji su posedovali čudotvorne moći preneli iz Afrike u Irsku glomazne plave kamenove, sa odredištem u Stounhendžu. Merlin je potom, uz pomoć svojih tajanstvenih moći, te kamenove doneo u Englesku, preletevši sa njima preko Irskog mora, i ostavio ih u Amsberiju. Mora biti da su ih drugi džinovi dovukli do obližnjeg Stounhendža i rasporedili ih u tvorevinu danas tako dobro poznatu.

Postoje, naravno, brojne oprečne teorije o pravom poreklu tih kamenova, ali konačni zaključak je sledeći: dok su blokovi iz Stounhendža od eratičnog peščara mogli biti izvađeni u Viltširu, u bližoj okolini nije bilo plavog kamena — najbliži mogući izvor je Južni Vels ili Irska. Otuda je trebalo putovati kopnom i, možda, morem. Takav zadatak bi, prirodno, podrazumevao regrutovanje džinova.

Stene i obluci imali su izuzetno značajnu ulogu u životu džina. Zavisno od veličine (bilo džina ili stene) oni su bili igračke, oružje, sredstva kamuflaže, sedišta, koluti, kugle, klikeri i, na jednom ovozemaljskijem nivou, građevinski materijal. Ostaci takve delatnosti džinova još uvek se mogu videti rasuti uzduž i popreko Britanskih ostrva, kao i mnogobrojnih drugih mesta na zemljinoj kugli.

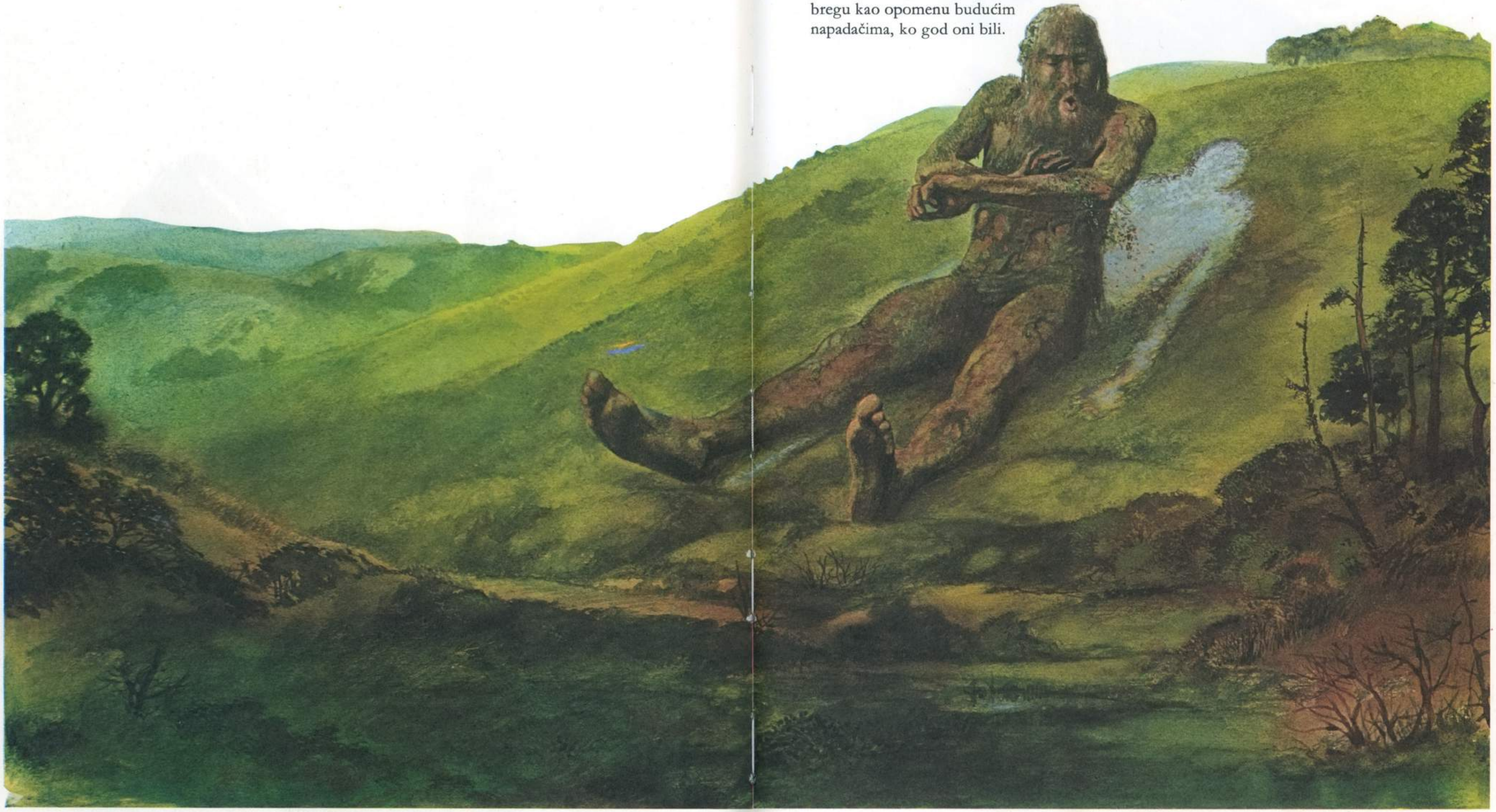
Sent Majkls Maunt,
stenovito ostrvce u
blizini Maraziona
u Kornvolu, navodno
su načinili džin
Kormoran i njegova
supruga Kormelijana,
oboje rodom iz Kornvola.
Izgleda da je pre mnogo vekova
Maunts Bej predstavljao beskrajno
prostranstvo čvrstog tla obraslog šumom.
U hladovitoj zabiti šuma živelo je ovo dvoje džinova.
Jednog dana, Kormoranu i Kormelijani pade na um da bi
bilo razborito sagraditi utvrđenje, da bi se zaštitili od
napada (Ne zna se tačno od koga ili čega su strepili).
Tako se oni latiše posla da izgrade silnu građevinu
od belog granita.

Elem, Kormoran je po prirodi bio prilično lenj džin i u jednom času, kada njegova žena nije obraćala pažnju na njega, prileže da malo odrema. Kormelijana ubrzo opazi da joj je muž utonuo u spokojan sanak. Ona onda prepredeno odluči da sakuplja neobično zeleno stenje, a ne beli granit, jer je to zahtevalo manje kretanja. Ali, dok je teglila prvi zeleni kamen u svojoj kecelji, Kormoran se probudi i uhvati svoju ženu na delu. Razbešnjen, on snažno šutnu Kormelijanu. Uzice njene kecelje se pokidaše i kamenje koje je ona nosila uz snažan tresak pade na tle, gde ostade do dana današnjeg, obrazujući pešačku stazu koja vodi na Sent Majkls Maunt.

Prizor džina koji neočekivano ustaje posle kratke dremke na padini nekog brega bio je dovoljno upečatljiv da nadahne kult prema likovima na bregovima; kult je posebno cvetao među ranim kulturama na Britanskim ostrvima. Najpoznatiji među ovim likovima su Dugajlija iz Vilmingtona, u Saseksu, džin Sern Abas iz Dorseta i Ufingtonski konj u Berkširu.

Prema mesnoj legendi, divovski lik na bregu u Sern Abasu prikazuje nekog danskog džina. Međutim, način na koji je njegova kontura sačuvana za potomstvo ima i svoju krvavu stranu. Izgleda da je ovaj džin predvodio jednu najezdu na Britaniju — što očigledno beše zadatak koji ga je zamorio, jer, kada je stigao do brda, on prileže da odrema. Meštani, veoma razjareni tim »tuđinačkim« prisustvom na njihovom bregu, prišunjaše se usnulom džinu i odsekoše mu glavu, ostavljajući njegov otisak na bregu kao opomenu budućim napadačima, ko god oni bili.

Davnašnji džin
posmatrao je ljude
i način kako oni
koriste konje —
potom je pokušao da
neku sličnu
životinju primami
na svoj breg.

Džin iz Grabista, u Somersetu, bio je većinom — ali ni u kom slučaju stalno — trpeljiv džin. Jednom prilikom sam đavo beše toliko nerazborit da mu se zameri, varajući pri nadmetanju u bacanju kamena. Belzebub onda oseti kako ga džin uzima za rep i diže u vazduh i ponižavajuće baca u Bristolski kanal.

Džin iz Grabista postade veoma omiljen kod meštana. U vreme kada su tom kraju dodijavali krijumčari, kradljivci stvari naplavljenih na obalu i gusari, taj džin preuze ulogu spasilačke ekipe sastavljene od jednog člana — za mala plovila meštana. *Darkas Džejn* je brodić koji bi potonuo nedaleko od obale Somerseta da ga džin Grabist nije izbavio.

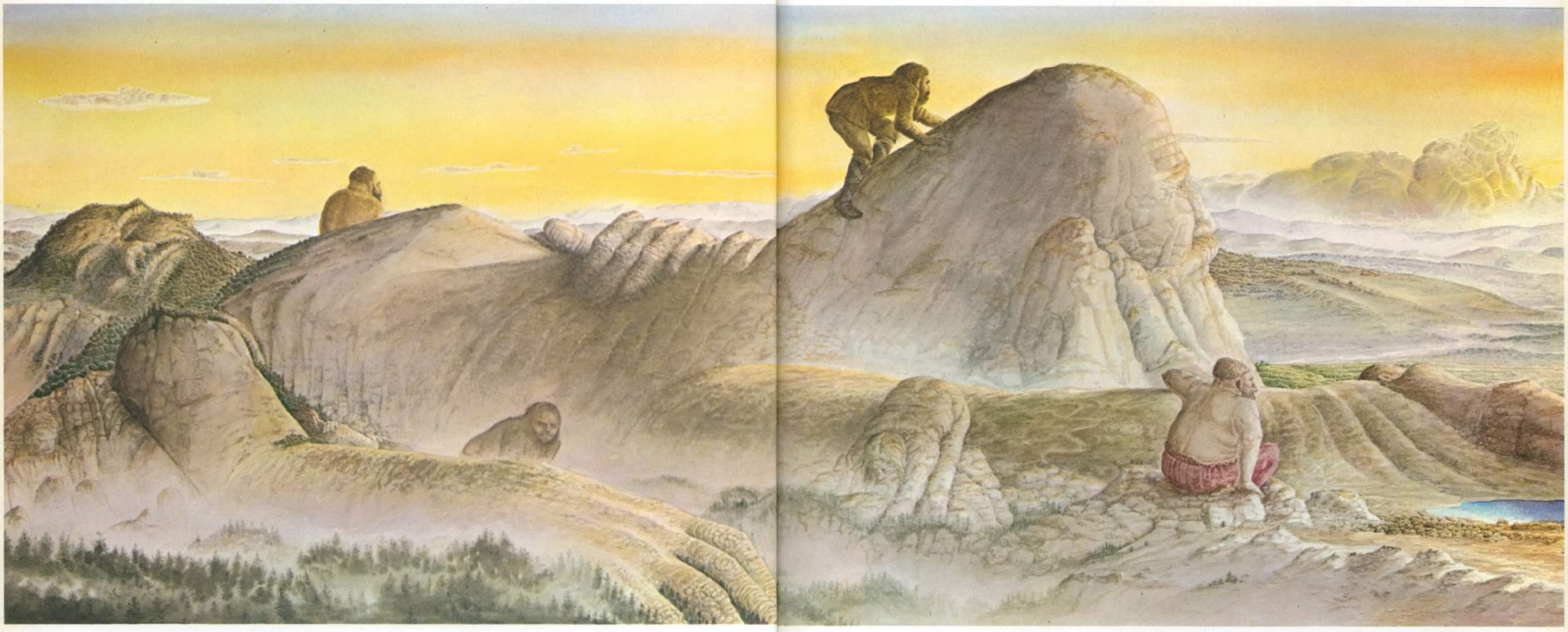
Breg Rekin, u Šropširu, nastao je zahvaljujući jednom neblagonaklonom velškom džinu. Taj izuzetni momak imao je nešto protiv gradonačelnika i građana Šruzberija, te smisli opak plan da im to stavi na znanje. Beše, naime, rešio da zajazi reku Severn, da bi izazvao poplavu i sve ih potopio. Srećom po Šruzberi, taj džin nije bio obdaren naročito preciznim osećajem za smer. Uspeo je da se potpuno izgubi dok je pešačio u pravcu u kome je smatrao da bi trebalo da leži taj grad. Džin se ubrzo veoma razbesni i uzruja, najviše zbog toga što je nosio veliki ašov pun zemlje namenjene Severnu. On tada nabasa na nekog obućara i upita ga u kom smeru leži Šruzberi. Obućar, znatiželjan, upita džina šta namerava i, kao odgovor, džin mu otkri svoj plan.

Elem, taj obućar je imao mnogo mušterija u Šruzberiju, koje ne beše rad da izgubi. U stvari, on se vraćao kući iz grada, noseći vreću punu cipela i čizama za krpljenje. Obućar pokaza džinu svoju vreću i upozori ga: »Nećeš stići u Šruzberi, ni danas, ni sutra. Evo, pogledaj mene! Upravo idem iz Šruzberija, i poderao sam sve ove čizme i cipele na putu, od kako sam krenuo«. (Iz knjige *Šropširsko narodno predanje*, od Šarlote Bern.) Potpuno obeshrabren, džin izruči zemlju iz ašova tamo gde se zatekao — i tako je nastao Rekin.

Meštani iz Belgrejva, u srednjoj Engleskoj, pripovedaju kako je njihov grad dobio ime. Neko vreme posle normanskog osvajanja, neki džin po imenu Bel zarekao se da će stići u Lester iz Mauntsorela u tri skoka. On, kako dolikuje, uzjaha svog riđeg ata u Mauntsorelu i doskoči sve do Uanlipa (izgovara se, naravno, uan lip);* Potom se prizemlji u Berstolu — tako nazvanom jer je doskok ovom prilikom bio takav da se jahač, konj i sedlo bukvalno raspadoše. Međutim, Bel se beše toliko uzjogunio, da obode svojeg polumrtvog ata i skoči po treći put. Jahač i konj padoše mrtvi samo milju i po od Lestera, te behu zajedno sahranjeni u Belgrejvu.

* One leap, na engleskom: jedan skok. (Prim. prev.)

Mimo svih znanih „zemnih ostataka" džinova, koji predstavljaju obeležja predela, postoji ubedljiv dokaz prisutnosti džinova za one koji su dovoljno pažljivi da bi ga uočili.

Jasno je da je nešto znanja o smicalicama džinova (kao što je samo-kamuflaža) dobrodošlo mogućem tragaocu.

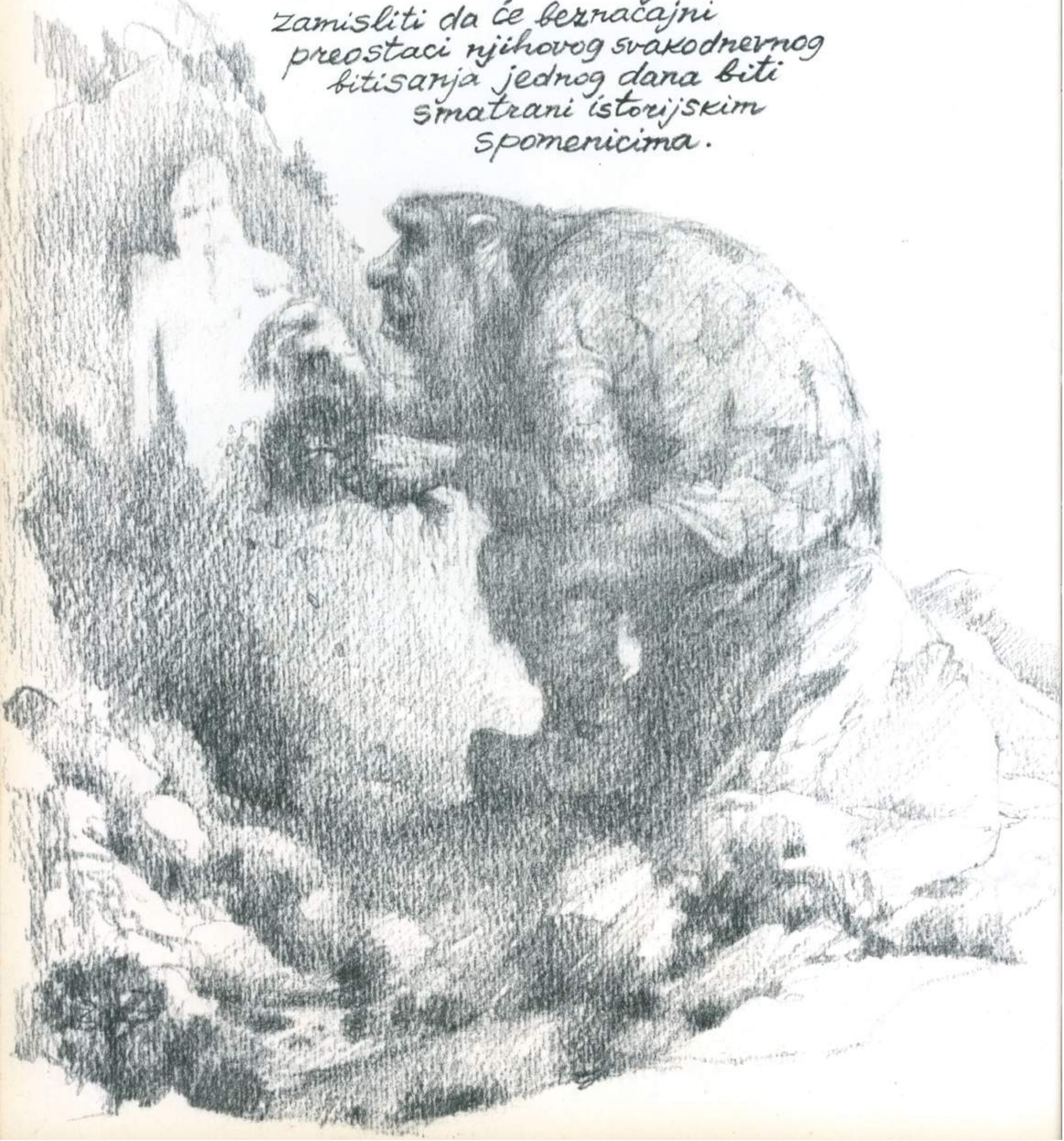
Za neke od većih kamenih spomenika koji natkriljuju predeo veruje se da predstavljaju relikvije u jednom bukvalnijem smislu. Na primer, za Eglon, u Mojtiri, u Irskoj, smatra se, prema predanju, da je to džin kojeg je neki čarobnjak, posle jedne svađe, pretvorio u stenu...

Pojedini džinovi zanimali su se gradnjom golemih drumova i zamkova. Veruje se da je jedan naročito snažan bračni par, Vejd i njegova supruga Bel, sagradio zamkove Malgrejv i Pikering i drum koji se pruža između njih. Drum je prikladno nazvan »Vejdova staza« ili »Staza Vejdove žene«, jer ga je Bel koristila kada je prelazila vresište da bi pomuzla svoju ogromnu kravu.

Oboje ovih džinova bili su u stanju da sagrade zamak vlastitim rukama, ali im je teškoću predstavljalo to što su imali samo jedan čekić. Ovaj su problem rešavali na taj način što su dobacivali čekić jedno drugome, dovikujući da alat stiže.

Teško da su džinovi mogli zamisliti da će beznačajni preostaci njihovog svakodnevnog bitisanja jednog dana biti smatrani istorijskim spomenicima.

NAČIN ŽIVOTA DŽINOVA

Beleške koje slede daju sažet prikaz svakodnevnog načina života džinova, uključujući i njihove sklonosti i predrasude, potrebe i navike.

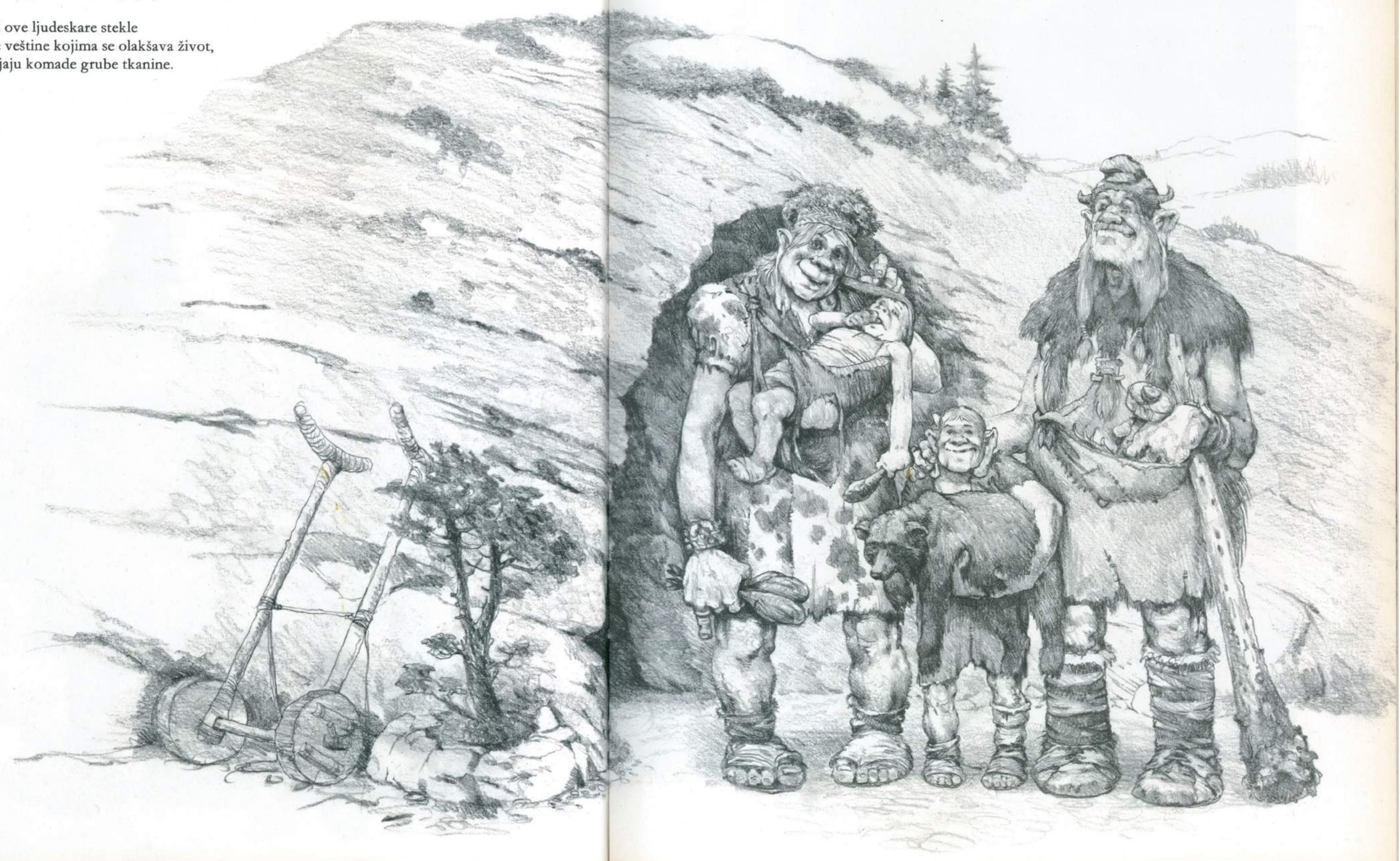
Nikako ne bi trebalo smetnuti s uma da su džinovi po pravilu bili veoma osamljene osobe, koje su se radije opredeljivale da žive same nego li u porodičnim zajednicama. Doista, porodični život predstavljao je retku pojavu među ovom vrstom.

Izuzimajući povremene kolonije, nije postojala nikakva razvijena društvena zajednica džinova. To je značilo da nije postojala ni specijalizacija u veštinama, koja bi im olakšala svakodnevni život. Svaki pojedinac morao je sam da se snalazi kako zna i ume.

Dok su u južnim podnebljima džinovi bili, uopšte uzev ili goli (da im ne bi bilo vrućina) ili kamuflirani (radi zaklona i hladovine), iskonski nordijski titan — kao i prvobitni čovek — ogrtao se kožama životinja koje je ubijao radi ishrane. Što se odevanja tiče, bila mu je važna samo toplota — za njegovu grubu kožu neuštavljena životinjska koža bila je poput svile.

Vremenom su i ove ljudeskare stekle najneophodnije veštine kojima se olakšava život, naučivši da spajaju komade grube tkanine.

Toplota dolazi od životinjskog krzna i koža...

Višestruki slojevi deluju kao izolator protiv hladnoće.

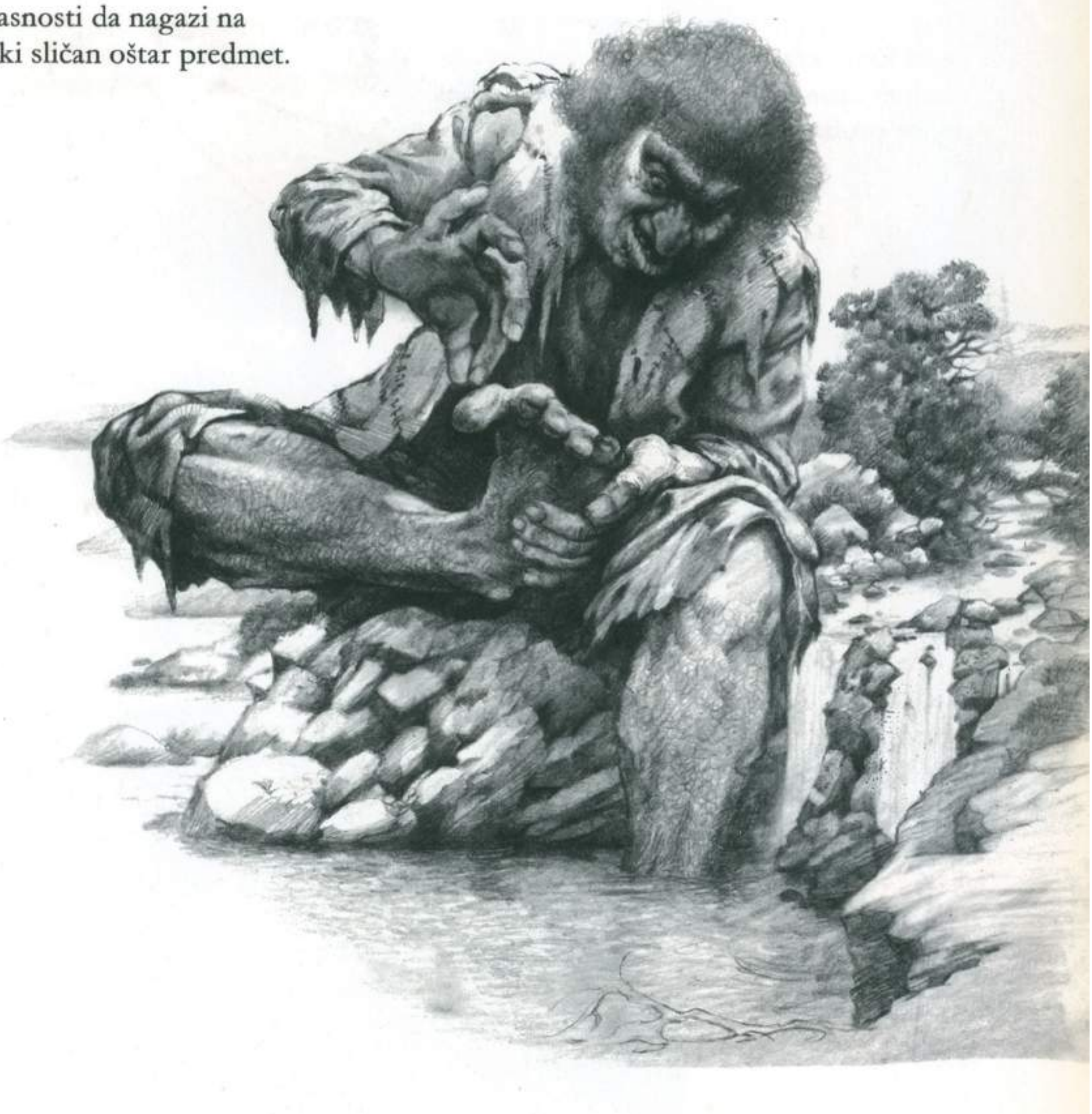
Džin bi probio rupe duž oboda tkanine i provukao kroz njih uže koje bi negde iskamčio, pozajmio ili ukrao. Na kraju, svezao bi krajeve u čvor ili bi načinio omču oko struka. Takva tunika bila bi ponekad urešena oparanim porubom ili dodatnim ukrasom, kao što su živahno okačeno uže sa rubljem koje se suši ili kolski točak. Toplotu su obezbeđivala životinjska krzna, koja je, poput plašta, obavijao oko ramena (džinovi su brzo pronicljivo zaključili da višestruki slojevi odeće deluju kao odličan izolator protiv nepovoljnih vremenskih uslova).

U nekim obitavalištima, plemena džinova držala su se komada tkanine ovijenog oko bokova, s kojim se zbog njegove jednostavnosti ništa nije moglo meriti. Dugi komadi tkanine mogli su se lako obaviti i oko najbucmastijih džinova, i imali su tu prednost da se od njih moglo načiniti dvostruko više pelena za goleme potomke.

Najčešće boje na odeći džinova obično su bile prljavozelena i crvenosmeđa. Ovo pokazuje da je ova rasa težila da se stopi s okolinom radi prikrivanja. Odeća je odražavala način života, ali moda, kakvu mi znamo, praktično nije postojala. Kako u kulturi džinova nije postojalo društveno nadmetanje, zahtevi materijalne prirode bili su ograničeni na bitne potrebe. Strogost kroja odeće je, stoga, odražavala temeljnu jednostavnost života.

Treba uočiti da džinove često prikazuju odevene (ponekad šljampavo) u renesansni grudnjak u španskom stilu i duge čarape. Smatramo da bi to bio krajnje neverovatan način odevanja, pogotovo ako se zna koliko su žene džinovi bile nevešte u tananoj umetnosti šivenja.

Na kraju, izgleda da su cipele predstavljale ogroman problem za rasu džinova. Ne samo da su mnogi džinovi imali nezgrapna stopala, već bi takođe i njihova priIična težina pohabala normalnu kožnu obuću gotovo pre no što bi i koraknuli. Oko stopala je često obavijana gruba tkanina u slojevima, u kojoj se nalazila po jedna drvena daska za svaki od tabana. Ovo bi bilo uvezano užetom, a za postavu je bio korišćen po plast sena. Bilo je mnogih drugih varijacija na ovu temu, ali sve su bile šljampave i neudobne. Ova velika rasa naprosto je bila prinuđena da živi u neprestanoj neudobnosti ili da ide bosonoga i da se izloži opasnosti da nagazi na par jelenskih rogova ili neki sličan oštar predmet.

Mada je hrana za džinove predstavljala više životnu potrebu nego li zadovoljstvo, ipak su i oni po nečemu davali prednost. Smatrali su sirovo meso ukusnim, ali su često oponašali ljude i kuvali svoju hranu.

Malo se džinova petljalo oko takvih stvari kao što je pečenje hleba (koje je bilo uslovljeno »pozajmljivanjem« vreća brašna od mesnih mlinara, koji bi retko kad bili zadovoljni zbog ovakvog oblika nabavke). Veština pripremanja jela obično se svodila na kuvanje. Pošto je merenje vremena za džina predstavljalo potpunu tajnu, kuvanje se lako moglo otegnuti danima bez ikakvog nadgledavanja, dok se sadržina kotla ne bi svela na neku neprepoznatljivu kašu. Srećom, među ovim ljudeskarama bilo je malo sladokusaca, ako ih je uopšte i bilo. Razumljivo je stoga što je loše varenje predstavljalo čestu pojavu.

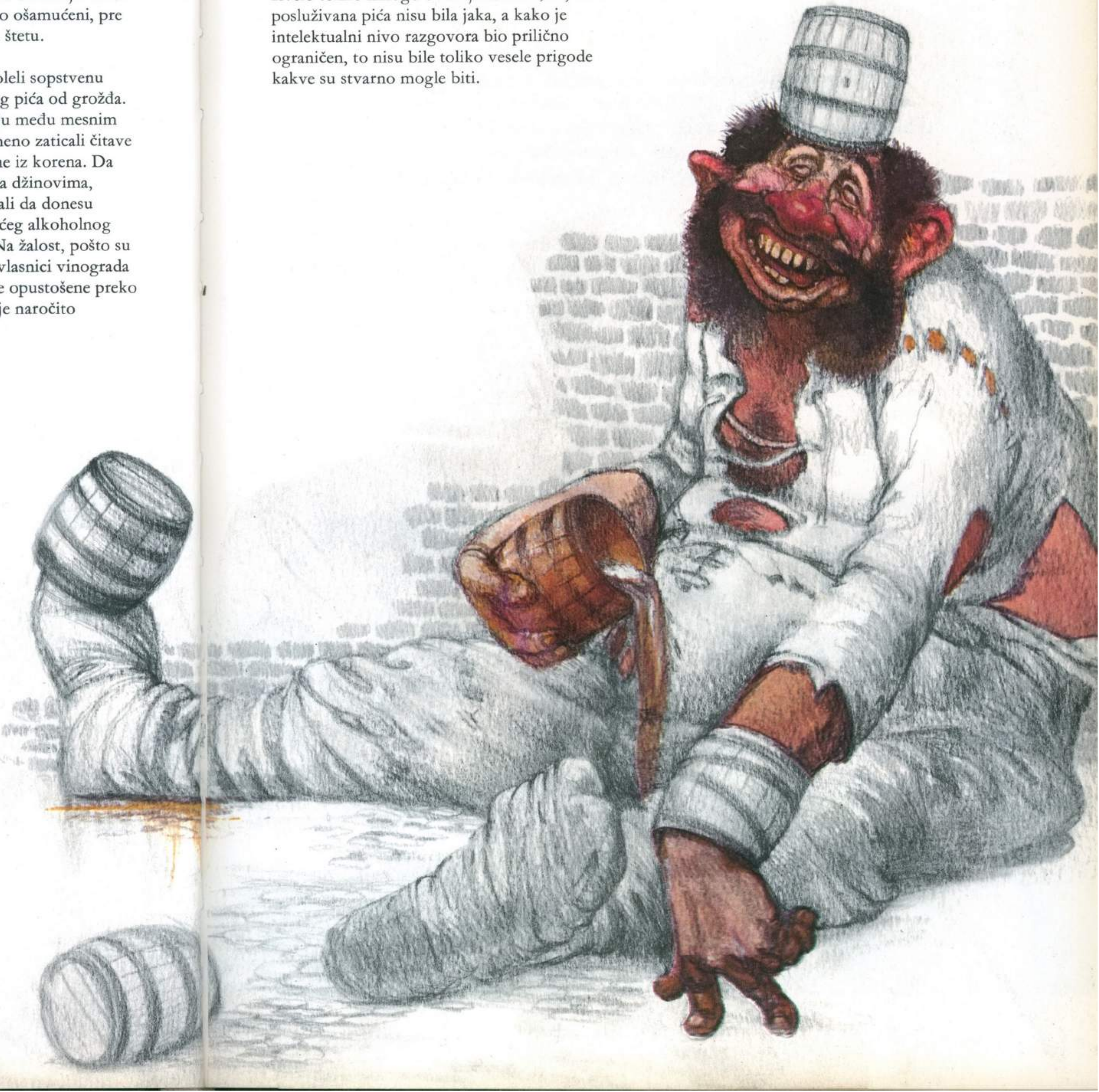
Lagodan odnos prema životu takođe se ogledao i u njihovoj neumerenosti u piću. Pošto je čovek većinom skrivao svoje bačve piva, vina i vode (a, na kraju krajeva, te bačve su bile i veoma sićušne), džinovi su ubrzo razvili sopstvene načine proizvodnje.

Srećom, nebrižljivost pri spravljanju piva imala je za posledicu da su domaća pića bila daleko od toga da budu žestoka. Kada bi, pukim slučajem, neka partija i ispala malo jača, srazmerno mala količina navela bi džinove da se oteturaju da bi dremnuli, pijanački zadovoljno ošamućeni, pre no što bi stigli da načine neku štetu.

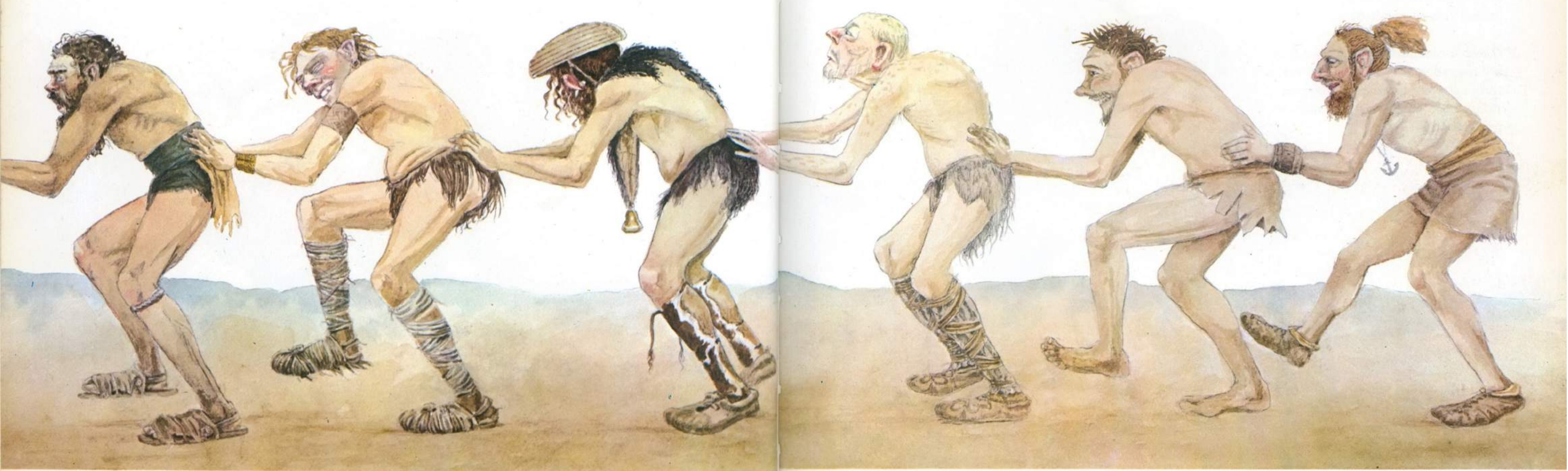
Mediteranski divovi više su voleli sopstvenu verziju vina, u vidu alkoholnog pića od grožđa. To je izazivalo veliku pometnju među mesnim vinogradarima, koji bi povremeno zaticali čitave vinograde preko noći počupane iz korena. Da bismo ipak bili pravedni prema džinovima, moramo dodati da su često znali da donesu veliku kacu ili dve svog domaćeg alkoholnog pića na dar obližnjim selima. Na žalost, pošto su stanovnici obično bili isti oni vlasnici vinograda koji su zaticali svoje vinograde opustošene preko noći, ponuda džinova često nije naročito oduševljeno prihvatana.

Blisko povezano sa sklonošću džinova prema piću, bilo je i njihovo uživanje u poselima, izletima i drugim zabavama. Posela su se obično održavala u zatvorenim pećinama, u kojima je živelo toliko mnogo ovih ljudeskara; ali, kako posluživana pića nisu bila jaka, a kako je intelektualni nivo razgovora bio prilično ograničen, to nisu bile toliko vesele prigode kakve su stvarno mogle biti.

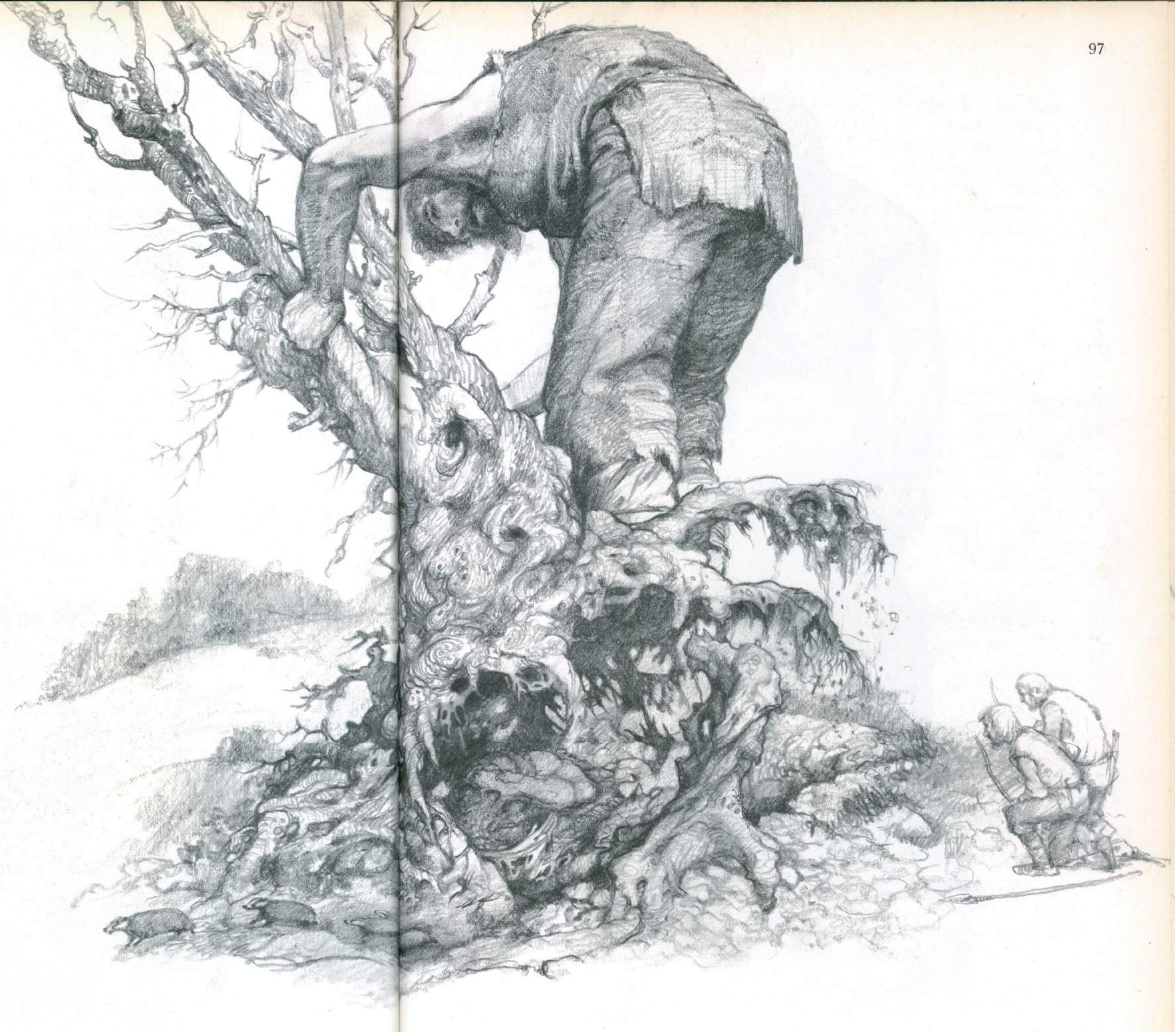
Možda taj nedostatak koordinacije pokreta predstavlja srećnu okolnost. Inače bi združena težina „igrača" zasigurno izazvala pustošni lanac reakcija klizanja terena, zemljotresa i talase plime.

RAD

Većina džinova pokušavali su da budu prihvaćeni i gledani sa simpatijama od strane malih ljudi. Oni su, u osnovi bili blagonaklone naravi i druželjubivi, ali bi ih odbijanje veoma pogađalo. Pomoć koju su džinovi ukazivali manjim ljudima mogla je biti znatnog obima, jer bi njihova pomoć u napornim i grubim poslovima bila neprocenjiva. Oni su za tren oka mogli da urade ono oko čega bi čovek morao da dirinči više od mesec dana.

Džinovi-nadničari su za svoje napore obično bili nagrađivani u naturi. Ipak, ono čemu su težili i što su najviše cenili, bilo je prihvatanje od strane ljudi i njihovo prijateljstvo.

Rogovi i kljove
korisni su
za kopanje jama,
cepanje drveća,
izvaljivanje
panjeva
i tako dalje.

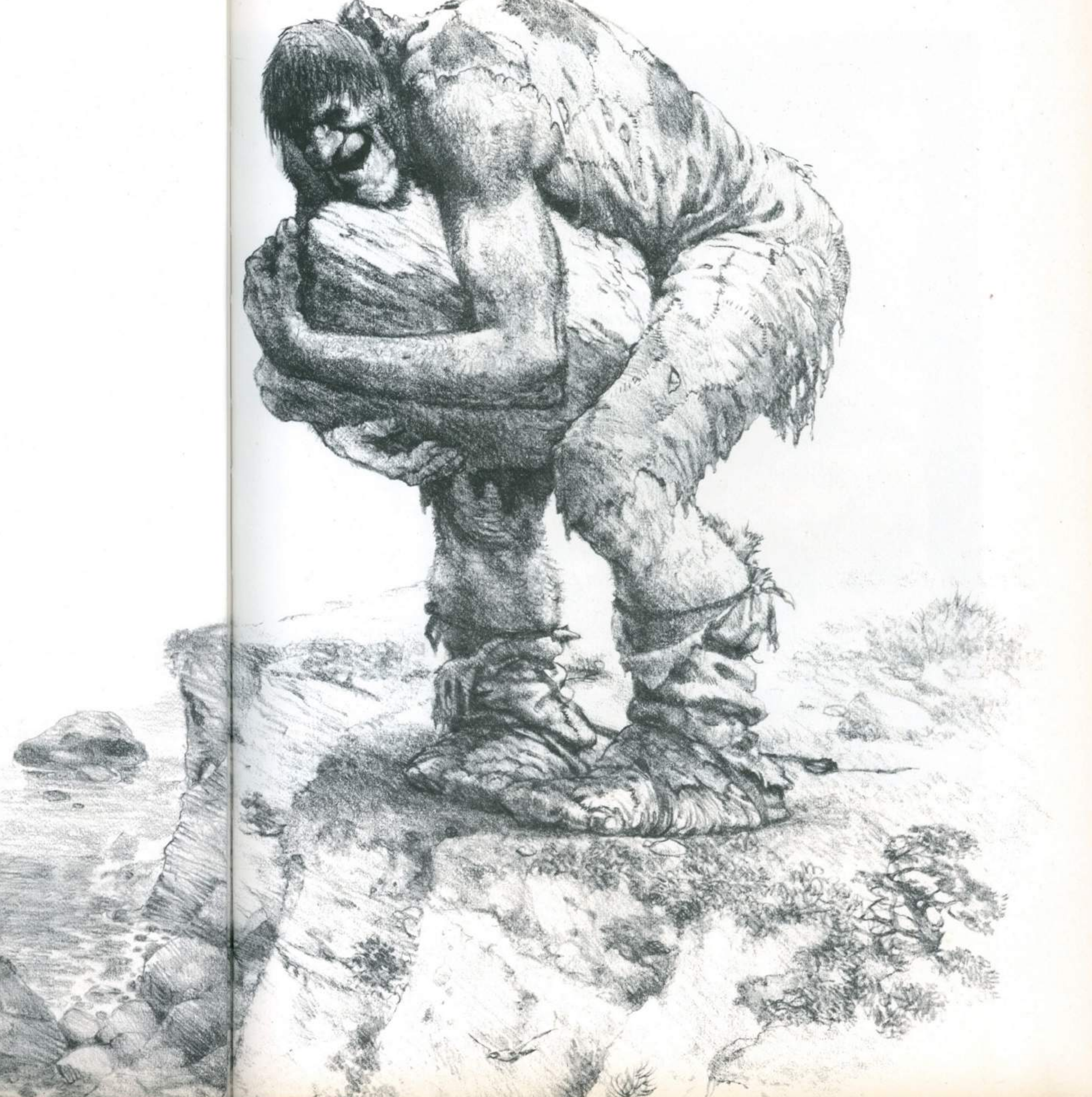
Džinovima pomagačima
često je poveravano krčenje
šuma i uređivanje zemljišta,
a neki od njih takođe su se
dičili i isturenim donjim
kutnjacima, koji su bili
veoma korisni pri izvaljivanju
drveća iz korena.

Džinovi su bili i veoma sposobni čuvari gradova, jer je i najtrpeljiviji pripadnik ovog roda delovao zastrašujuće na mogućeg neprijatelja.

Džin iz Karn Galva, u Kornvolu (koji je, po tradiciji, predstavljao uporište džinova, još od vremena osvajanja koje su izveli Brut i Korinej), bio je jedna prijazna momčina. Štitio je ljude iz Zenora i Morvaha od džinova razbojnika sa Lelantskih bregova, a nagrada za njegov trud bili su zahvalnost ljudi i, verovatno, poneka ovca ili koza.

Ribolov je predstavljao omiljenu delatnost džinova, ali neke njihove otimačine ulova ribe izazivale su ogorčenje kod ribara — mnogim prilikama, oni su, obuzeti očajanjem, posmatrali kako džinovi prazne ribarske mreže i odnose celokupan ulov.

Neki drugi džinovi zadovoljno su i s oduševljenjem pomagali mesnim ribarskim flotama. Oni bi gacali pored ribarskih barki i pomagali im pri izvlačenju mreža ili bi zgrtali pune šake ribe i spuštali ih pravo na palube. Povremeno bi neki džin zajazio reku, radi rečnog ribolova, ali je to u sebi krilo i neke opasnosti. Naime, zbog svog do krajnosti lošeg pamćenja, često bi zaboravljali da uklone brane i to bi ponekad izazivalo poplave.

Jasno je da su
takve naporne
aktivnosti,
združene
s golemom težinom
i visinom džina,
izazivale umor
i džinovima je često
bio potreban
predah.
Srećom, nesanica nije
bila uobičajena kod
ove vrste stvorenja
i ljudeskare su bile u
stanju da se
prepuste
kratkom počinku
u najneobičnijim
položajima.

Niski oblaci mogu
pričiniti mnoge
neprilike džinu.
Ako naiđe na neki
prikriven breg ili
greben, može
načiniti zanimljiv
otvor u maglini

RAZONODE DŽINOVA

Kao što smo videli, sitne krađe predstavljale su svakodnevnu razonodu džinova sklonih lenjosti. Neki neoprezni čobanin, tako, veoma bi lako zapao u situaciju da, suviše kasno, primeti ogromnu ruku kako se pomalja iz neke planinske pećine da bi dograbila ovcu, kravu ili čoveka.

Džinovi, uopšte uzev, nisu znali da oru, obrađuju zemlju, žanju ili melju, niti su smatrali vrednim podražavanje tuđih napora. Stoga su bili prinuđeni da žive od onoga što su mogli da »nađu«. Jedna od malog broja stvari koje su mogli da uspešno načine za svoje potrebe bile su čvornovate drvene toljage, na koje su se mogli osloniti kada se umore.

Džinovi koji su imali u potpunosti rušilačku narav, predstavljali su retkost.

Džinovi sa Lelandskog brega bili su dobro poznati i ulivali su veliki strah zbog svoje rušilačke naravi, pošto su bezobzirno pljačkali i harali, a nisu se ustezali ni od paljevina...

Ponekad se, u jednoj šumi u Danskoj, zvanoj Gruneväld, na ostrvu Moen, može ugledati neobičan prizor: sablasni džin na konju. Ovo strašno stvorenje iz zabave lovi i ubija šumske sirene.

Reto je bio džin koji se zabavljao na još neobičniji način. On se, naime, beše posvetio tome da lovi i ubija kraljeve koje je skupljao da bi odrao kožu sa njihovih vilica, zbog njihovih kraljevskih brada. Reto se, tako, beše zainatio da krznenom ogrtaču koji je pravio od svoje zbirke pridoda i bradu kralja Artura. Reto zato učtivo zamoli kralja Artura da otrgne vlastitu bradu i pošalje mu je, obećavši da će, pošto je kralj Artur tako uzvišenog porekla, zašiti njegovu bradu na vrhu ogrtača, iznad ostalih brada. Artur se, prirodno, nije priklonio ovom zahtevu. Rešen da se domogne brade, Reto izazva kralja na megdan — i izgubi ne samo život već i svoj ogrtač, a takođe i sopstvenu bradu.

Džinovi su veoma ponosni na svoje brade, naročito zbog toga što se one mogu pokazati spasonosnim za živote ovih ljudeskara. Zimi, one greju (naročito kad džinovi spavaju). Brade takođe privlače mnoge vrste divljači. Češljanjem se dlake čiste od parazita, a u vreme oskudice češljanjem iznad nekog kotla može se doći i do skromnog obeda.

Džinovi su osećali neodoljivu naklonost prema svemu što je svetlucalo, sjajilo, zveckalo, imalo neobičan oblik, što se moglo jesti ili piti, što se moglo baciti ili je bilo uistinu zanimljivo na bilo koji način. Nije se moglo dogoditi da prepešače ni tridesetak kilometara a da se njihov pogled ne zaustavi na nečemu što bi trebalo podići, detaljno razgledati i staviti u džep. Takve svračje navike imale su za posledicu da su barem neki od džinova prikupili velike zbirke.

Rado su čuvali svoje blago u velikim kovčezima, koje bi povremeno otvarali, kada bi želeli da uživaju u njihovoj sadržini. Jednom je neki veoma imućni džin putovao kući, u svoj rodni Jorkšir, noseći na leđima svoj kovčeg sa blagom. Putovanje se odužilo i ubrzo se džin toliko umorio da posrnu i uz psovku ispusti svoj tovar, koji potonu u zemlju i zatrpa se.

To blago čuva jedna prerušena vila, ali je ostalo nepoznato gde se ono nalazi. Priča se da ono ostaje u posedu nalazača samo onoliko dugo dok nalazač ne izusti neku psovku dok izvlači kovčeg iz njegovog skrovišta.

U grofoviji Šropšir, u Engleskoj, nekada su živela dva džina, za koje se verovalo da su braća, koji su nakupili gomile novca, kojeg su čuvali zaključanog u velikom kovčegu u podzemnim tamnicama zamka Stouks. Tipično za džinove, imali su samo jedan ključ od kovčega s blagom. Kako su braća živela daleko jedan od drugog, bilo je mnogo dovikivanja i dobacivanja ključa od jednog drugome, kada bi neki od braće trebalo da uzme novac.

Jednog dana dogodi se ono neizbežno, i džin koji je dobacivao ključ svome bratu nije bacio dovoljno daleko. Ključ je, uz pljusak, pao u jarak koji okružuje zamak i tamo je ostao do dana današnjeg. Blago se, koliko je nama poznato, još uvek nalazi pod svodovima zamka, ali oni koji tragaju za njim govore da na kovčegu čuči jedan veliki crni gavran, koji nikome ne dozvoljava da obije kovčeg bez ključa.

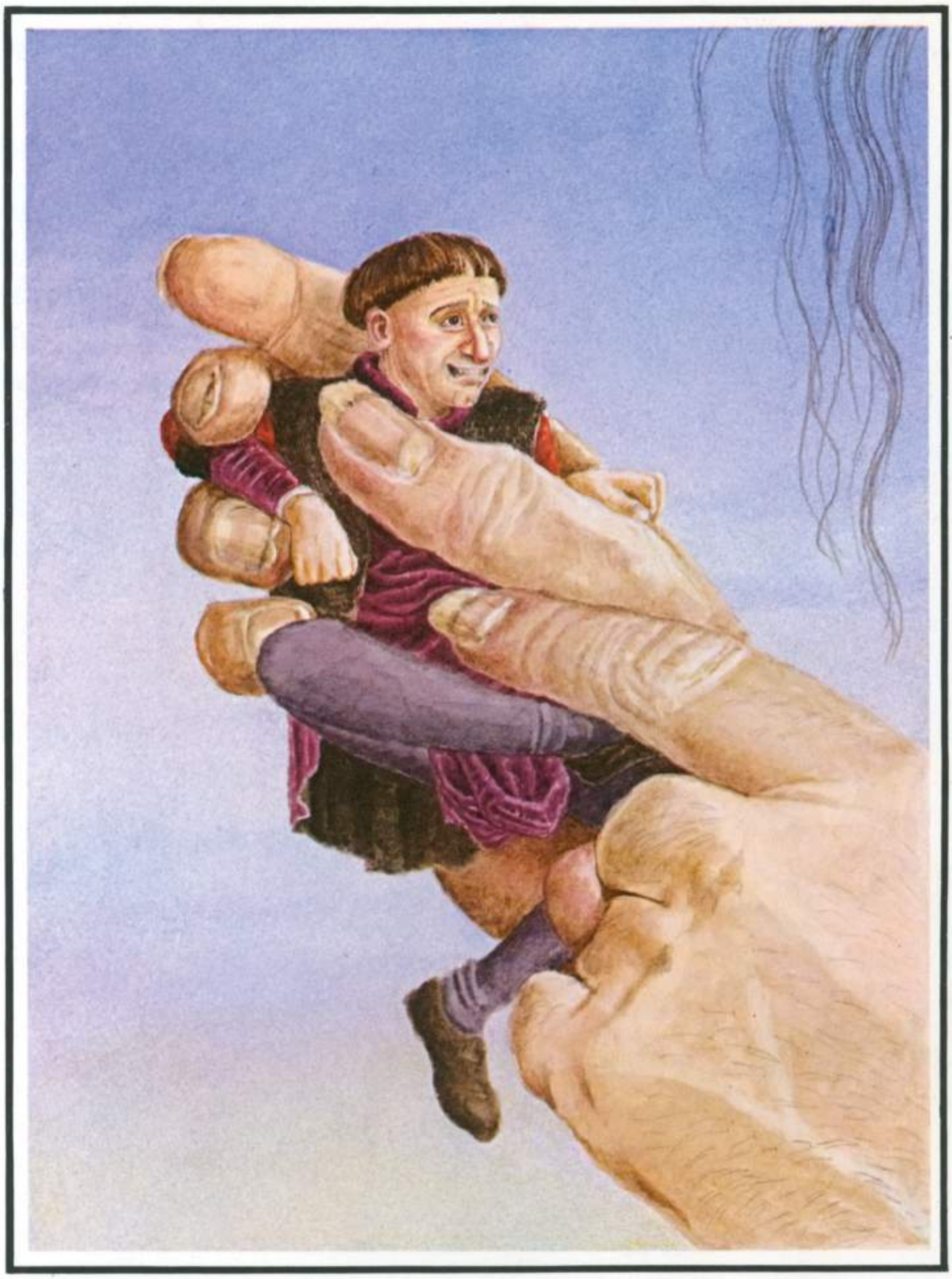

JOŠ NEKE RAZONODE DŽINOVA

U svoje slobodno vreme, džinovi su strastveno igrali društvene igre i pritom bili prevejane šaljivčine. Nije postojalo išta drugo u čemu bi džin koji drži do sebe toliko uživao koliko u nekoj igri sa nadmetanjem. Najvažniji je bio prestiž — pobednik bi zadobijao sve, a moglo se očekivati da će džin koji bi izgubio biti zlovoljan godinama, ako ne i doživotno.

Mnogi džinovi (pokušavajući da obore rekord koji je postavio čuveni džin Mek Maen, nesumnjivo iz Irske) provodili su prekomerno duga razdoblja vremena vežbajući »poskoči, korakni i skoči kilometar i po« (to će reći, preći kilometar i po jednim poskokom, korakom i skokom) ili prekoračivanje preko kuća a da se one ne dotaknu (bez zabušavanja po maglovitom danu).

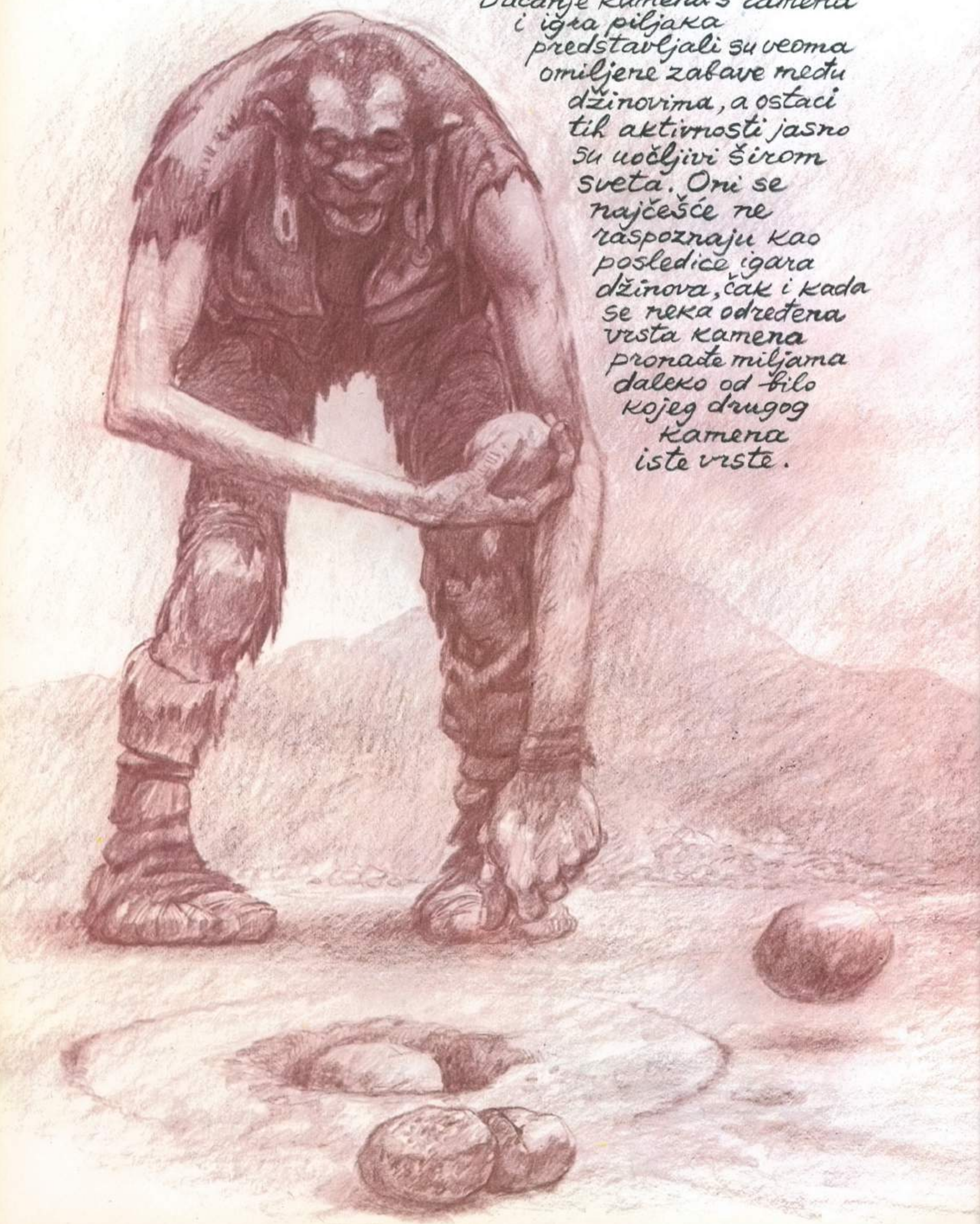
Među decom džinova, omiljene razonode bile su škrabanje po stenama i pravljenje građevina od stena. Na žalost, potomci džinova povremeno su se prepuštali neugodnim i neprilićnim igrama, kao što su podizanje peščanih oluja, pljuvanje i kotrljanje grudvi od snega. Međutim, što su više odrastali, takve igre su (srećom) gubile svoju draž.

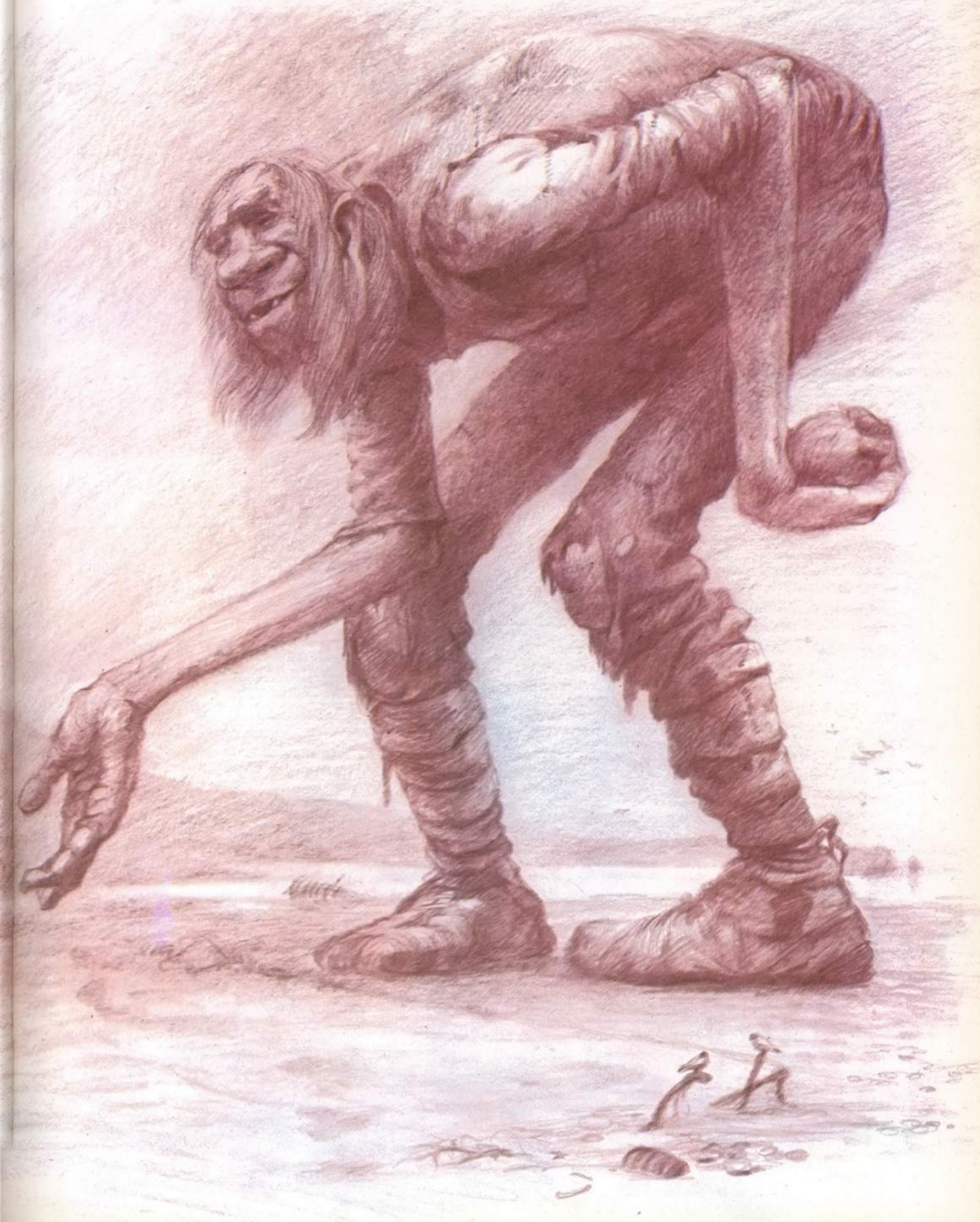
Dok su u nekim istorijskim razdobljima džinovi za ljude predstavljali predmet poruge, mnogi od tih ljudeskara uspevali su, takođe, i da se zabave na naš račun.

Neki džin iz Kornvola običavao je da ispruži svoju dugu ruku i zahvati pregršt mornara sa nekog broda u prolazu — na veliko zaprepašćenje i njegovih žrtava i preostalih članova posade. Međutim, kad bi se zabavio, džin bi vratio svoje zarobljenike nepovređene na njihovo mesto.

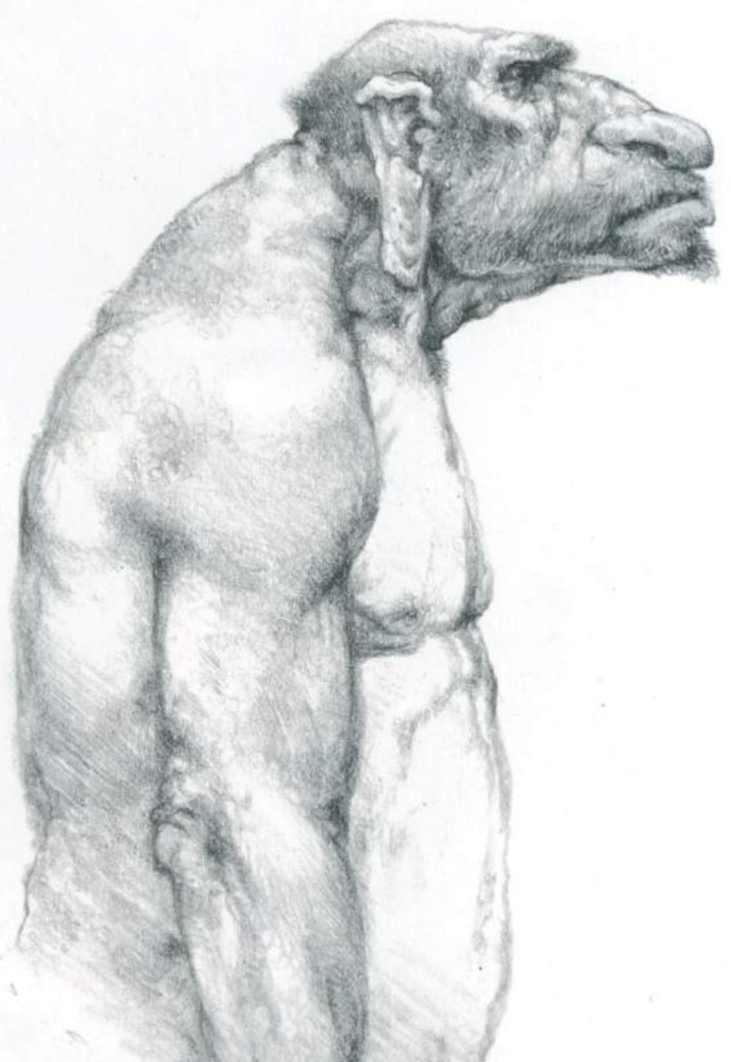
Kada su bili zaludni, džinovi su se strastveno prepuštali igrama.

Bacanje kamena s ramena i igra piljaka predstavljali su veoma omiljene zabave među džinovima, a ostaci tih aktivnosti jasno su uočljivi širom sveta. Oni se najčešće ne raspoznaju kao posledice igara džinova, čak i kada se neka određena vrsta kamena pronađe miljama daleko od bilo kojeg drugog kamena iste vrste.

Jedan džin sa Orknijskih ostrva bio je toliko vredan, da se sećanje na njega održalo imenom kojim su nazvane stene razbacane oko ostrvlja. One se obično nazivaju Stene Kabi Ru, prema jednom divovskom norveškom poglavaru, koji je živeo na ostrvu Vair. Pošteno govoreći, ovaj čovek plemenita roda nije uistinu pripadao onoj vrsti džinova koji su lakoumno razbacivali stenje, a njegovi obluci uglavnom predstavljaju preostatke njegovih silnih graditeljskih nastojanja, i behu ispuštani ili greškom ili u ljutnji...

Džinovi su voleli da se dokazuju i isprobavanjem snage, koje je primenjivano da bi se vrednovao ugled pojedinca. Najuobičajenija od tih proba bila je prenošenje stena, a neki od ovih ljudeskara toliko su upražnjavali ovu veštinu da je to kod njih izazivalo izduživanje ruku i isturanje podbratka.

Maskirani džinovi mogli su satima da teraju šegu s neopreznima. Malo je toga što može više da zbuni nego kada neko utvrdi da je zajahao džinov nožni palac ili da kleči na njegovoj gornjoj usni i viri u njegove nozdrve...

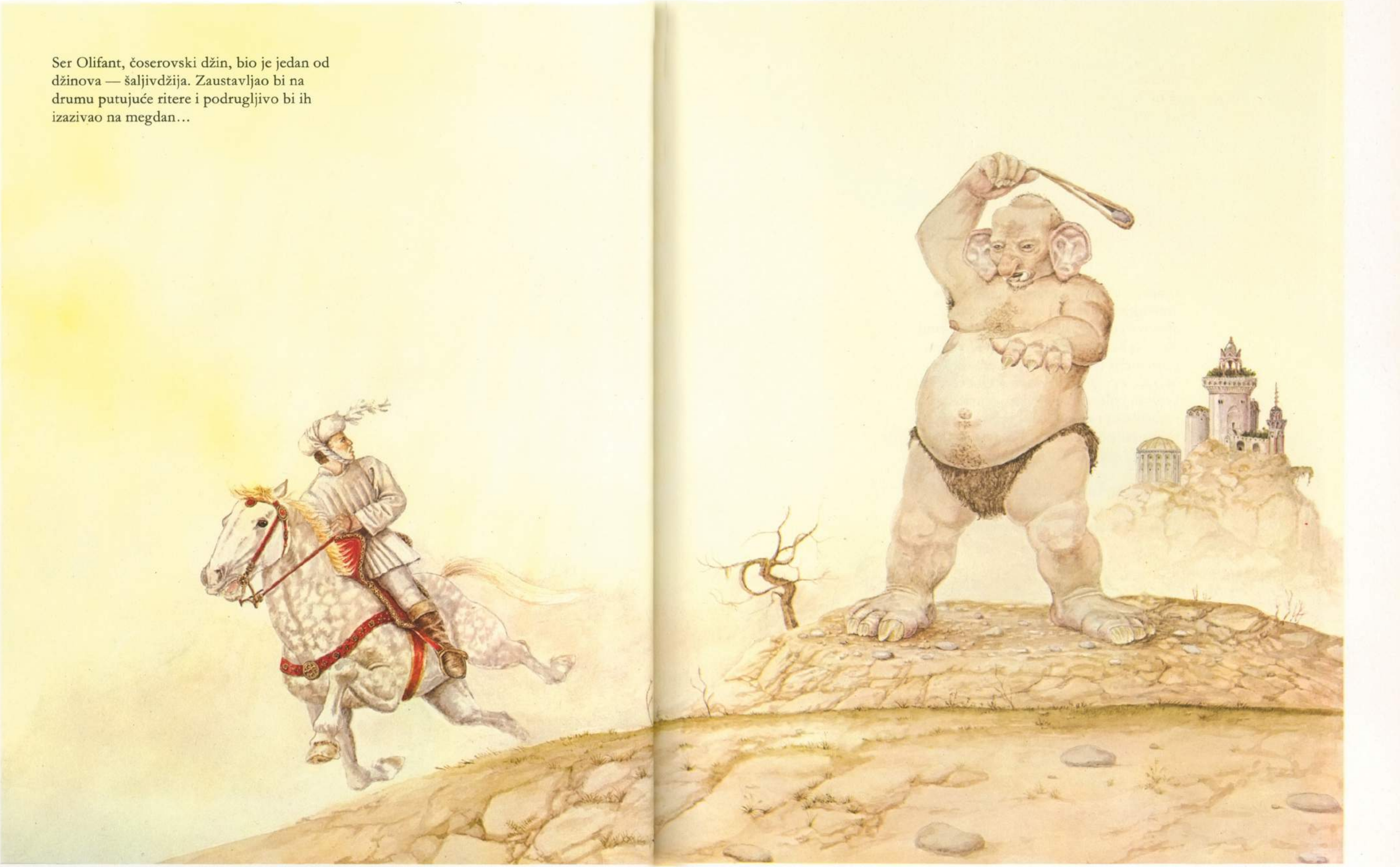
Srednji vek je pružao velike mogućnosti džinovima sklonim šegačenju. Neobična odeća evropskih vitezova omogućavala je radoznalim divovima da se satima zabavljaju. Srednjovekovni čovek, međutim, *nije* to smatrao zabavnim i ratoborno je uzvraćao. Džinovi su se odlično zabavljali, dopuštajući malim ljudima da poveruju da mogu da izađu kao pobednici iz bilo kog okršaja. Mali ratnici, žudni da se dokažu nasuprot nadmoćnoj veličini džinova, nisu shvatili da predstavljaju predmet sprdnje tim ljudeskarama i često bi ostali i poljuljanog ponosa i izubijanog tela, uprkos nastojanju džinova da sa svojim na igračke nalik suparnicima brižno postupaju.

Ali, džinove je u suštini zabavljala odeća koju je izabrao čovek. Neki riter koji prolazi u blistavom oklopu često je izazivao preveliko iskušenje da bi mogao biti ostavljen na miru —

— i oni jednostavno nisu mogli odoleti a da ga detaljnije ne razgledaju.

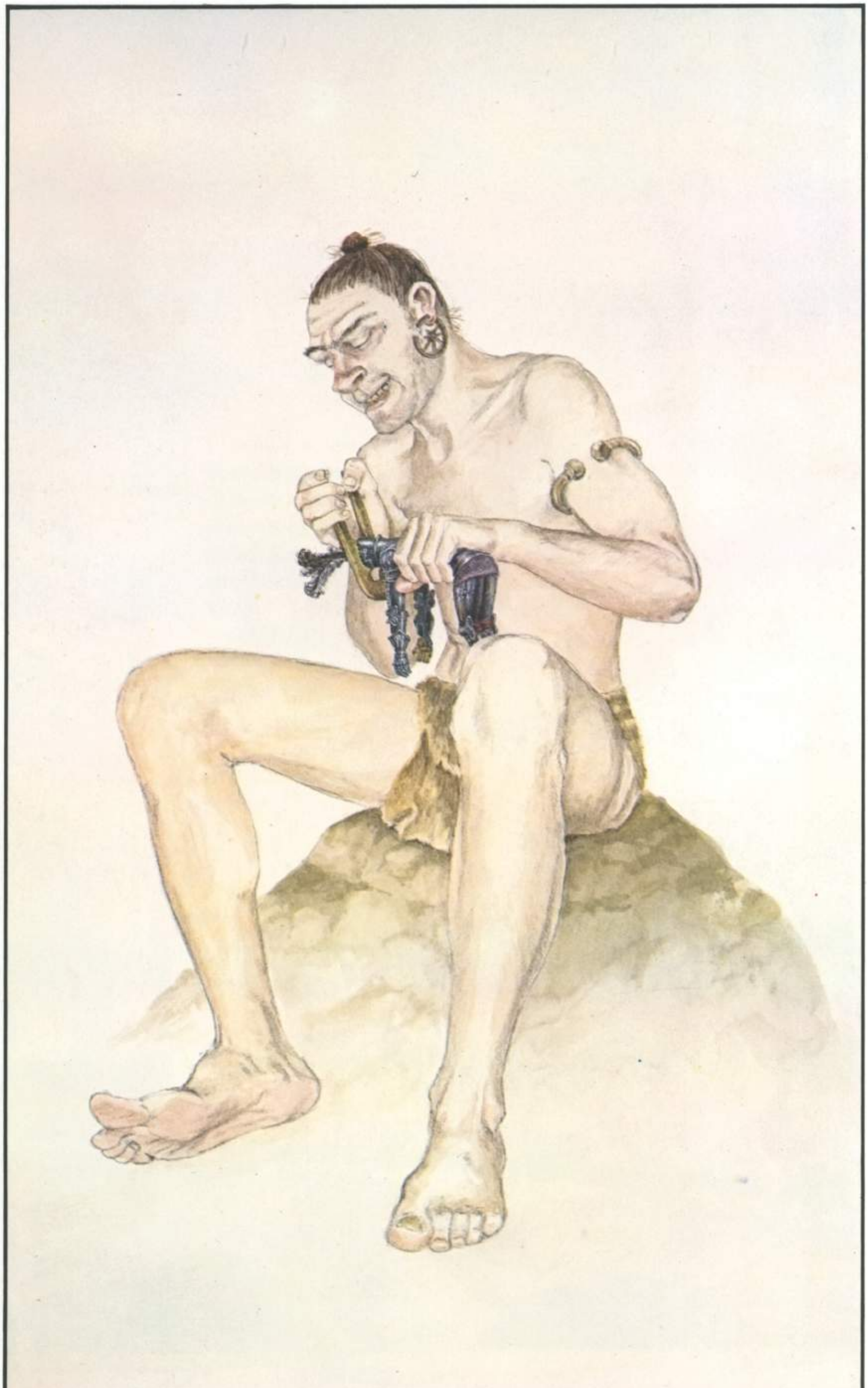
Ser Olifant, čoserovski džin, bio je jedan od džinova — šaljivdžija. Zaustavljao bi na drumu putujuće ritere i podrugljivo bi ih izazivao na megdan...

U nekim istorijskim razdobljima bilo je uobičajeno da ratnici zarobe okrutne džinove i da ih dovedu kućama, kao ratni plen, da bi se razmetali pred porodicom, prijateljima i susedima. Na iznenađenje čoveka, za mnoge džinove zarobljene posle krvavih bojeva ubrzo se ustanovilo da predstavljaju velikodušna stvorenja, čija je jedina želja bila da žive u slozi sa svojim ljudskim sadruzima.

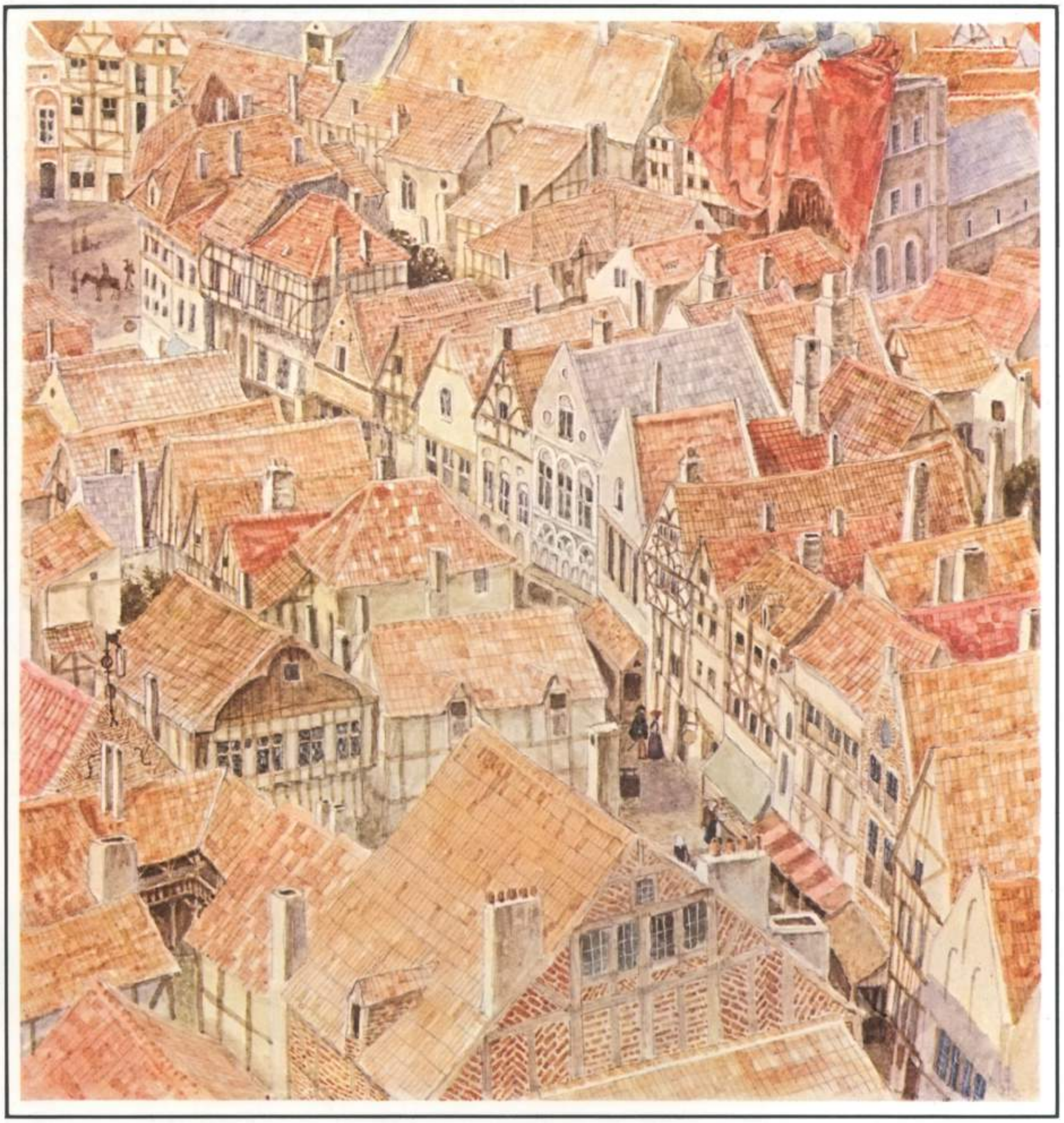
Kaligorant, čuveni džin sa Nila, uterivao je strah zbog svojih grubosti, sve dok ga nisu uhvatili. Posle toga, bio je krotak kao jagnje.

Džinove su neodoljivo privlačili sjajni delovi odeće i oklopa. Kada nije bilo moguće pronaći ritere – spomenici su bili veoma cenjeni kao igračke.

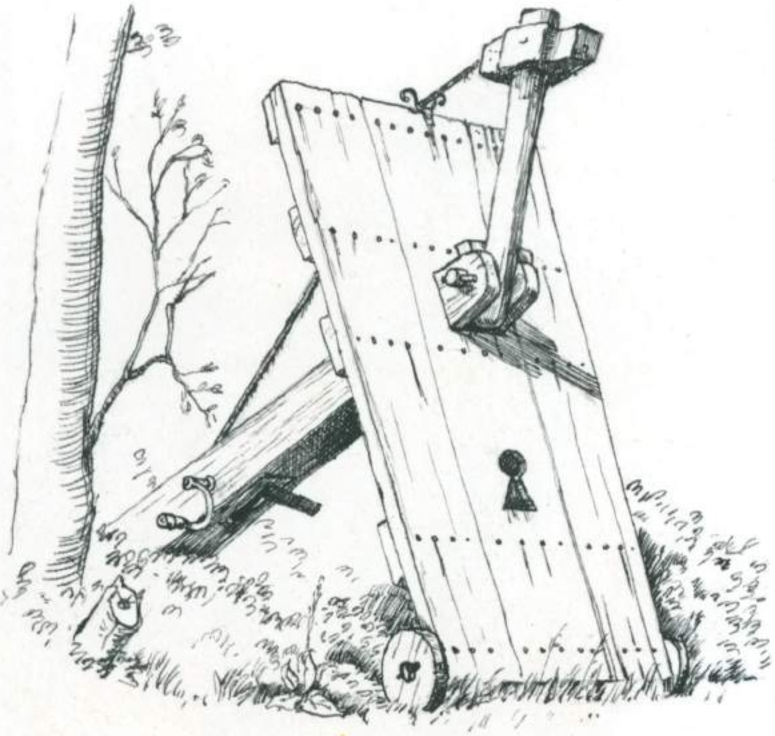

U gradu Londonu, u doba kralja Henrija VIII, živela je jedna žena-džin, zvana Velika Meg od Vestminstera. Seljačkog porekla, Meg je odlučila da dođe u London da bi se malo zabavila, i ubrzo su njeni podvizi postali skoro isto tako dobro poznati, a svakako i isto tako omiljeni, kao i podvizi samog kralja.

Nestašna Velika Meg uživala je u prigodnim šalama, a volela je, povremeno, i dobru tuču. Ipak, našla je vremena i da se uda i da sa uspehom vodi jednu ozloglašenu kuću u Satveku, južno od reke Temze.

Čovek je pokušao
da se poigra na račun
ljubopitljivosti
svojstvenoj džinovskoj
rasi.
Anti-džinovske naprave,
kao što je ova ovde
prikazana, smišljene su
da ulove ljudeskare
u zamku.

Ovom neobičnom spravom
rukuje čovek. Kada
ljubopitljivi džin
prisloni oko na
ključaonicu, lovac
obrne ručicu i tako
oslobađa
čekić ...

Deca džinova bila su još ljubopitljivija. Kopkali su ih naizgled uzaludni napori čoveka da iskoristi prirodne izvore. Zemljoradnici koji su naporno radili sa ralom, za njih su predstavljali očaravajući prizor, kao i žeteoci, berači voća ili skupljači sena.

Mladi džinovi ponekad bi naumili da predmete svoje znatiželje ponesu kući, da bi se poigrali sa njima...

DŽINOVI ISTRAŽIVAČI

PEKOS BIL

Pekos Bil je bio džin iz onih davnih dana Divljeg zapada, a sećanje na njega još uvek je prisutno među kaubojima Teksasa i Nju Meksika.

Sin žene koja je ulivala strahopoštovanje (Pekosova majka je jedared svojeručno ubila četrdeset i pet Indijanaca), Pekos Bil se smatra prvim kaubojem.

Zalutavši dok je bio dete, Pekos je odgajen u jednom čoporu kojota — tako uspešno, uistinu, da je stvarno smatrao da je kojot. Kasnije, kada je shvatio da to nije, rešio je da postane što je moguće bolji zapadnjak. Uskoro je takođe postao jedan od najboljih kradljivaca stoke koji je ikada postojao, jer je mogao da istovremeno uhvati lasom čitavo krdo.

Piće nije delovalo na Bila, jer je bio odbijen od sise na mesečini. Kao što je svakome poznato, bio je vođen vlastitom domišljatošću. Pekos Bil ne samo da je bio izumitelj šestometnog revolvera, već je bio i prvi pljačkaš voza. Ništa nije moglo da obeshrabri Pekos Bila, a svaka zvečarka ili puma koje bi mu se nepromišljeno našle na putu, ubrzo bi ispaštale zbog svoje pogreške. Bil je čak naučio da jaši na ciklonu, a to nije baš mačji kašalj!

Međutim, napori ovoga džina koji su se odnosili na zaštitu prirode nisu, na žalost, bili tako uspešni. Kada bi počelo da ponestaje bizona, Pekos Bil bi ih žive odrao, a onda bi ih oslobodio, da bi im izrasla nova koža. To nije bilo loše u letnjim mesecima, ali bi se zimi mnogi od njih prehladili i crkli.

Najtužniji dan u Pekosovom životu bio je onaj kada je bio prinuđen da ubije svoju ljubljenu nevestu, Bangavu Sju. Bilo je to ovako: na sam dan svadbe, Sju sva nakinđurena u svojoj venčanici sa krinolinom, zaintači da pojaše Bilovo staro kljuse, Ubicu muževa. Konj time nije bio naročito oduševljen i odbaci Sju nebu pod oblake. Elem, kad Sju najzad pade na tle, obruči na njenoj haljini skupiše se poput harmonike i ponovo je odbaciše. Svaki put kada bi se spustila na zemlju, ponovo bi odskočila. Posle tri cela dana i cele četiri noći odskakanja, sirota Sju beše u žaljenja dostojnom stanju i Pekos Bil, izvan sebe od žalosti, nije imao drugog izbora do da ustreli nevestu da bi je izbavio da ne umre od gladi.

Sporno je kako je Pekos Bil napokon došao sebi glave. Neki vele da ga je njegovo traganje za žestinom navelo da svoje piće začini strihninom, udicama i bodljikavom žicom, što je izazvalo smetnje u varenju, gubljenje apetita, i na kraju smrt od gladi, u trenutku kada je težio ne više od dve tone. Drugi se kao kroz maglu prisećaju posete nekog gradskog kicoša, uštogljenog u ispeglanom kaubojskom odelu i ogromnom šeširu. Taj prizor toliko je potresao Pekos Bila, da je umro od smeha...

POL BANIJAN

Jedan drugi veliki istraživački duh bio je Pol Banijan. Čuveni izumitelj prometa drvenom građom, Banion je takođe posedovao i izuzetan um. Znamo da je među džinovima bilo malo stvarno velikih umova, mada je većina njih ipak uspevala da se nekako ispetlja. Pol Banion je bio izuzetak. Pod pećine koja je bila njegov dom beše zastrt papirima i knjigama razbacanim među lovačkom opremom i ćebadima. Pod pećine bio je njegova tabla za pisanje, a jedan ugljenisani bor njegova pisaljka.

U ovoj pećini je sa Banionom živeo i njegov pas-gonič losova, po imenu Nijagara. Bilo je to probitačno prijateljstvo, jer Nijagara bi sama lovila kada bi se Pol posvetio istraživanju, i verni pas bi donosio kući, svome gospodaru, zalogaje mesa tek ubijenog losa, Polovu omiljenu hranu.

Kada je Banion izgubio svog psa, bio je, što je i razumljivo, izvan sebe. (Nijagara je gonila losa toliko brzo i toliko daleko da se sudarila sa severnim polom, prohujala kroz snežna polja i utopila se.) Na sreću, njegova usamljenost bila je ipak kratkog veka, jer je izbavio i usvojio jedno ogromno plavo tele, kojem je dao nadimak Bebe. Životinja je bila divovskog rasta — svetloplava i veoma snažna. Uskoro je Polov izvanredni um skovao jedan plan. Trebalo je obaviti krupne stvari. Banion odluči da ode na jug, u novu zemlju neizmernih mogućnosti, Ameriku. Promenio je svoje ime u Banijan, a ime svog vočića (sada više ne bebice!) u Bejb.

U zemlji neizmernih mogućnosti Banijan izmisli balvanovanje — prenošenje balvana u svežnjevima natovarenim na Bejba. Ubrzo je ovaj par svojim trudom privukao na sebe pažnju okoline. Banijan i Bejb postadoše tako pioniri jedne od najstarijih delatnosti sveta...

Neki od džinova nisu sa osobitim zadovoljstvom prihvatali tokove napretka – ali su ubrzo našli način da se prilagode...

DŽINOVI U POKRETU

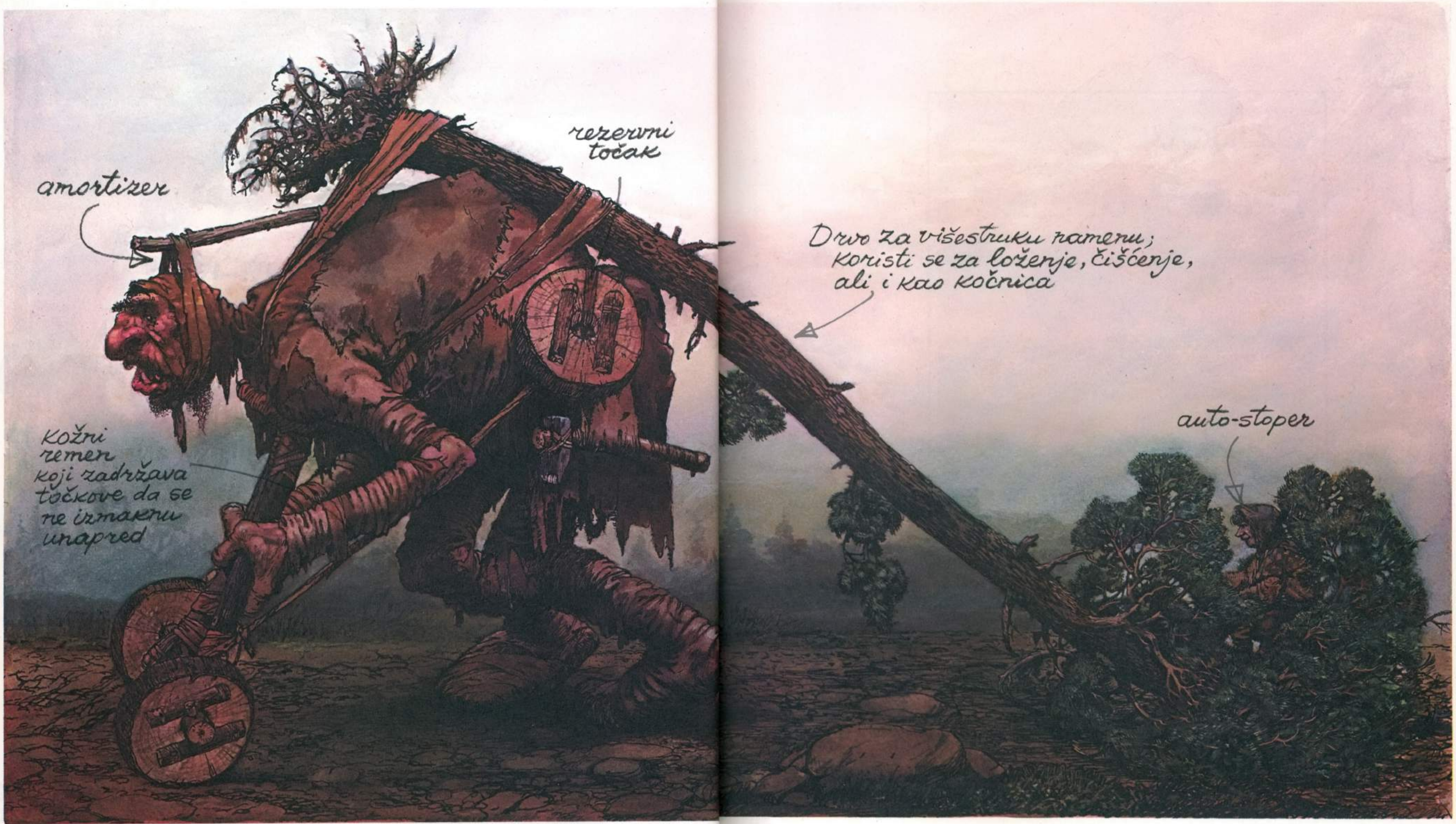
Premda je pronalazak točka svakako potkopao nadmoćnost džinova pri kretanju, ljudeskare su ubrzo sagledale prednosti koje se mogu ostvariti prilagođavanjem tog izuma njihovim svakodnevnim potrebama.

Džinovi izbegavaju spuštanje nizbrdicom jer poseduju ogromnu količinu kretanja.*) Moraju da bauljaju da bi sprečili gubitak kontrole nad kretanjem.

Deblo drveta za poštapanje i za ispitivanje dubine snega.

*) Pojam iz mehanike: proizvod mase i brzine nekog tela koje se kreće (Prim. prev.)

rezervni
točak
amortizer
Kožni
remen
koji zadržava
točkove da se
ne izmaknu
unapred
Drvo za višestruku namenu;
koristi se za loženje, čišćenje,
ali i kao kočnica
auto-stoper

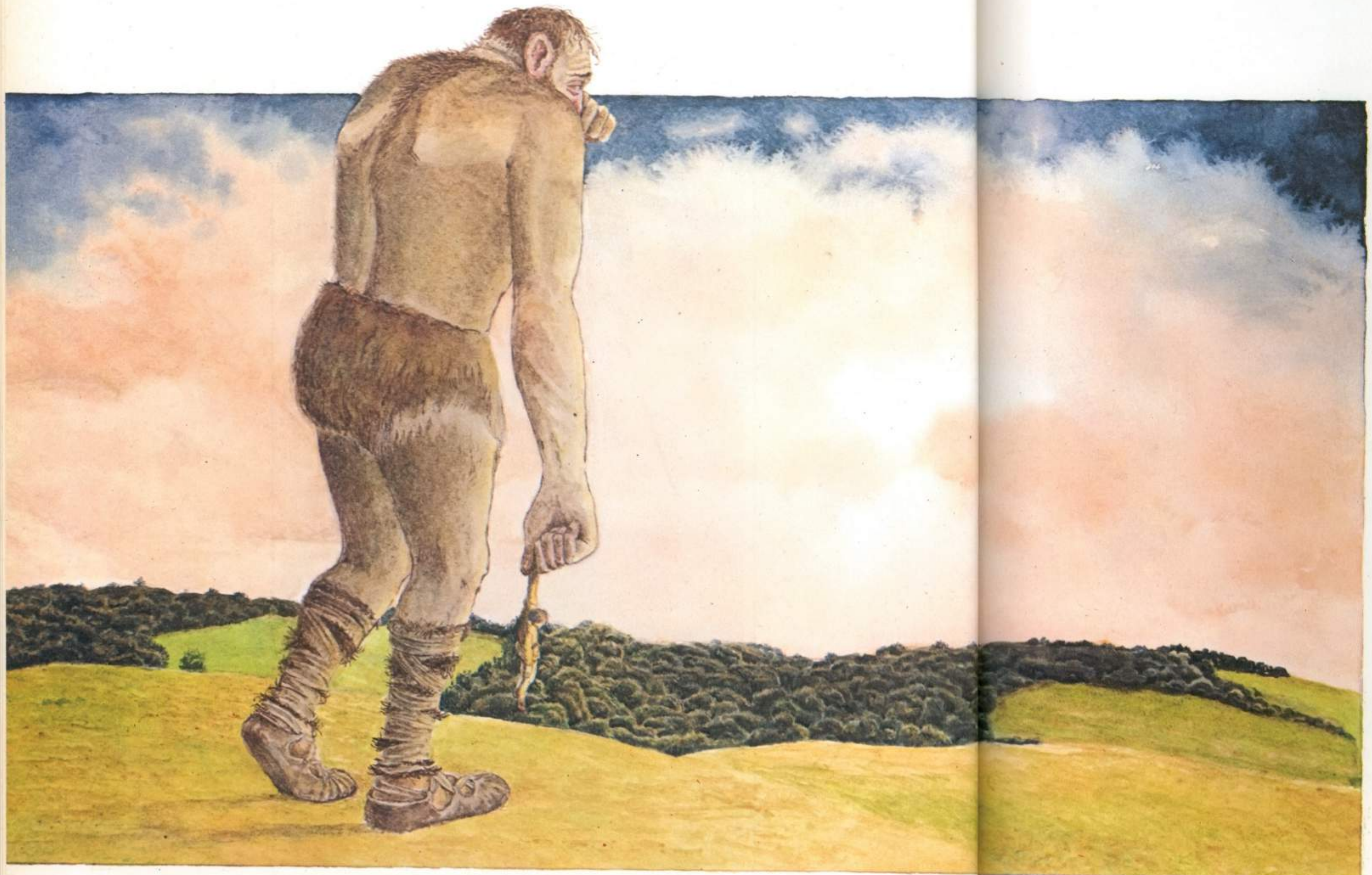
DŽINOVI I DRUŽELJUBLJE

Otuđeni zbog svoje ogromne veličine, džinovi su žudeli za društvom, te su bili prekomerno zahvalni za bilo kakvo ispoljavanje blagonaklonosti. Ponekad su sklapana najneobičnija prijateljstva, od kojih su većina — ali ne i sva — bila uzajamno probitačna...

Jednom je sklopljeno srdačno prijateljstvo između jednog džina i jednog kepeca. Zavetovavši se da se nikada neće rastati, zajedno se uputiše u potragu za pustolovinama. Ubrzo se upustiše u bitku sa nekoliko Saracena. Pođe im za rukom da ih nadvladaju, ali tek pošto kepec, kuražni mališa, koji razdragano zapodenu bitku, ostade bez jedne ruke.

Potom se sukobiše sa trojicom satira. Nesrećni kepec opet zadobi ranu — ovoga puta izgubio je oko. Trećom prilikom, kepec ostade bez noge. Džin, u međuvremenu, nije zadobio ni ogrebotinu. Ushićen zajedničkim podvizima, predloži četvrti okršaj... ali je kepec dotle već izvukao pouku i povukao se.

Džin iz Karn Galva voleo je šalu, ali ta prijatna osobina povremeno je imala žalosne ishode. Jednom tragičnom zgodom, džin se zabavljao s nekim mladim prijateljem, seljaninom iz Čuna. Završivši igru, opraštali su se jedan od drugog, kada džin prijateljski potapša mladića po glavi. Momak se odmah stropošta mrtav kraj džinovih nogu. Grmaljevi prsti behu mu probili lobanju. Džin tada stade očajnički pokušavati da mu ponovo sastavi glavu, ali uzalud. Slomljena srca, on uze dečaka u naručje i, ljuljuškajući ga, jadikovaše: »O brajko moj, brajko moj, zašto ljušturu tintare tvoje ne načiniše jačom? Krta je poput kore od pite, pečenog testa, i mnogo je tanka... Šta ću ja bez tebe, s kime ću igrati jurke i žmurke.«

(Iz knjige Vilijema Botrela *Domaće priče iz zapadnog Kornvola*)

Jadni džin iz Karn Galva nikada više nije bio veseo. Iskopneo je i umro od jada za manje od sedam godina.

Tokom jednog od žaljenja vrednih istorijskih razdoblja, kada su u mnogim krajevima sveta ljudi bili daleko od toga da uvažavaju džinove, živeo je džin Bolster. Bio je to jedan od kornvolskih džinova izuzetno velikih razmera, s korakom od deset kilometara.

U to vreme, Kornvol je bio obuzet religioznim zanosom; bilo je tušta i tma »svetaca« koji su, u očima svetine, bili bezgrešni. Jedna takva svetica bila je i sv. Agneza — veličanstveno lepa žena, ali okrutnog srca, kada su bili u pitanju džinovi.

Bolster se do ušiju zaljubi u ovu gospu i čak se u očaju odreče svoje žene, da bi neprestano pratio sv. Agnezu. Sv. Agneza, kako smo već rekli, nije bila preterano sklona džinovima i grubo je odbijala sva Bolsterova udvaranja, smatrajući sasvim nedoličnim da se oženjen čovek tako ponaša.

Jednog dana — dovedena do očaja izgledom lica džina raspamećenog od zaljubljenosti — sv. Agneza zaboravi na svoje normalno svetačko ponašanje i primeni na sirotom džinu jednu vrlo svirepu smicalicu. Ona reče Bolsteru da traži dokaz njegove ljubavi, i da on treba da svojom krvlju ispuni jednu šupljinu u steni. Propustila je, međutim, da napomene da se šupljina pruža do mora... Bolestan od ljubavi, Bolster iskrvavi do smrti.

KIKLOPI

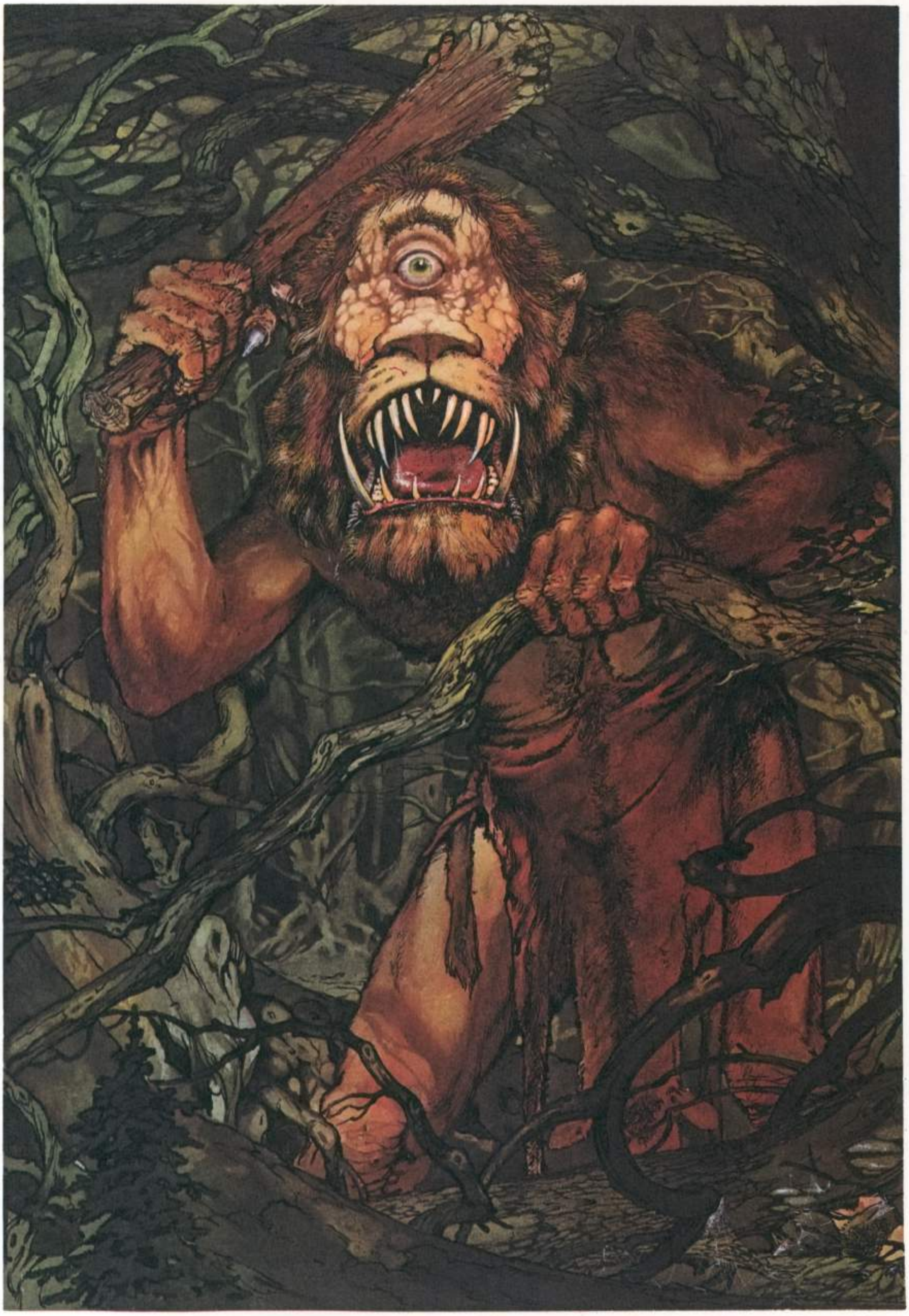
Mada smo se potrudili da, koliko je to moguće, razjasnimo da zao džin, kakvim ga tako često prikazuju u pričama i legendama, predstavlja onoliko čestu pojavu koliko i zao čovek — iako je daleko zanimljiviji kao tema za pisce romana — mora se priznati da su jedno posebno pleme džinova sačinjavali skoro isključivo odvratni divovi. To se, naravno, odnosi na kiklope, ili jednooke džinove. Polifem je prvi među njima koji nam pada na um, ali čudnovato je da postoji mnoštvo sličnih pripovesti u mnogim zemljama sveta, koje ukazuju na to da su jednooki džinovi bili rasprostranjeniji nego što se misli i to svakako ne samo u oblasti Mediterana, mada ih je, možda, tamo bilo više nego na drugim mestima. Čuli smo priče o jednoj rasi džinova-kiklopa zvanih Obigi, iz Afrike, koji su svakako bili opasni, mada nisu poznate pojedinosti o njihovom načinu života. Bilo je takođe i mnogo kiklopa samotnjaka, čije su žrtve obično bili ljudi. Nije moguće utvrditi da li je uzrok tome bio čovekov odnos prema tim stvorenjima tako odbojnog izgleda.

Bliže nama, u jednoj vodenici u Daltonu, u blizini Jorkšira, živeo je jedan džin ovog soja, a među meštanima se govorkalo da je pravio hleb od brašna od mlevenih kostiju — ljudskih kostiju, naravno (ovo je malo verovatno, jer većina džinova su neopisivo trapavi u svim kućevnim poslovima). U svakom slučaju, izgleda da se ovaj džin domogao nekog dečaka iz okoline i zaključio da je bolje da ga zadrži kao slugu nego da ga samelje. Vremenom, dečak smisli da mu je potreban slobodan dan i zatraži od svog gospodara dopuštenje da poseti seoski vašar. Džin ga osorno odbi. Dečak, zvao se Džek, odluči da ne prihvati takav odgovor. On sačeka dok džin ne zadrema posle obilnog obeda, a onda zgrabi jedan veliki kuhinjski nož i zari ga u jedino džinovo oko. Džin se raspomami u svojoj patnji, i mlatarajući naokolo oslepljen pokušavao je da uhvati svog napadača, koji ne mogaše da utekne. Da bi se prikrio, Džek ubi džinovog psa mezimca, odra ga i stavi na sebe njegovu kožu. Potom uteče, raspomamljeno lajući, između kiklopovih nogu.

Jedan drugi odvratan kiklop ugnjetavao je područje oko Seseja, u Nort Rajdingu, u pokrajini Jorkšir. Njegov nezajažljivi apetit nagonio ga je da svakodnevno posećuje obližnja domaćinstva, da bi se domogao hrane neophodne za opstanak jednog kiklopa.

U isto to vreme, jedan mladić, Gaj, sin ser Džona D'Oneja, zaprosi ruku devojke iz tog mesta, po imenu Džoan Darel. Elem, izgleda da Džoan nije preterano žurila s udajom, jer kao zalogu njihovih zaruka zatraži od mladića glavu proždrljivog kiklopa.

Samo što je mladić pristao, kad ugledaše džina kako se pojavljuje iz obližnje šume, prignuvši se da pokupi džak brašna iz seoske vetrenjače. Dok je mladi Gaj pokorno opasivao svoj mač, vetar se promeni, te se krila vetrenjače okrenuše. Jedno od krila udari džina tačno po glavi. On pade na tle ošamućen, a odvažni ser Gaj mu pritrča i zari svoj mač u oko čudovišta.

GULIVERSKI SVET

Kao što smo videli, čovek i džinovi živeli su u istoj sredini na zemlji i, u većini slučajeva, stas džinova još više se isticao zbog nesrazmerno malih dimenzija predela i flore i faune koji su ga okružavali. Ali postojala je, takođe, i zemlja džinova. Daleko po strani od utabanih staza, s malo mogućnosti da na nju nabasaju neprijateljski raspoloženi ljudi, granice same te zemlje i plodovi njene prirode bili su srazmerno ogromni.

Poznato nam je da postoje oblasti gde su se flora i fauna razvili do često zaprepašćujućih dimenzija, zahvaljujući takvoj jednoj pojavi kao što je povišenje temperature i vlažnosti. U tim oblastima su, takođe, preovlađivali džinovski ljudi. Velike količine ugljendioksida, koji su odavale naseobine džinova, logično su izazivale srazmerno bujniji rast okolnih biljaka, koje su, sa svoje strane, proizvodile veće količine kiseonika potrebnog džinovskim ljudima. Zakoni prilagođavanja delovali su u oba smera...

U Brobdingnagu, zemlji džinova koju je posetio Lemjuel Guliver prilikom svojih putovanja, a koju je opisao Džonatan Svift u svojoj knjizi *Guliverova putovanja*, pšenica je bila visoka dvanaest metara, živa ograda trideset šest, a drveće je bilo »toliko visoko da nisam mogao da izračunam njegovu visinu«. Glasovi su bili veoma pojačani — »u prvi mah, uistinu, mislio sam da grmi« — dok je i najbliži povetarac ličio na oluju.

Lemjuel Guliver je postao neka vrsta znamenitosti u Brobdingnagu, i doista prikazivali su ga širom zemlje na umnogome isti način na koji su, u istom razdoblju, u Evropi izlagali džinove. Napokon su ga uključili u kraljevsko domaćinstvo. Jasno je, međutim, da je njegov malešni stas u tako glomaznoj okolini imao i svoje nedostatke. Muve, pčele, pa čak i kijanje, postali su daleko više nego samo nešto što razdražuje, a što se tiče malih sisara — njihove dimenzije, vonj i navike postali su gotovo opasni.

Jednom prilikom, Guliver je darivan čamcem na jedra, da bi se razonodio, i u njemu bi veslao ili jedrio u jednom koritu načinjenom u tu svrhu, a »vetar« bi, kada je to bilo potrebno, podizale dvorske dame svojim lepezama, ili paževi, svojim dahom. Jednom prilikom dok je bio zaokupljen time, Guliver umalo ne nastrada. Jedna žaba neopaženo je dospela u korito i to stvorenje uzveralo se na Guliverov čamac, skoro ga prevrnuvši… Guliver je uspeo da je izbaci iz čamca, ali mu je ona pre toga umazala lice i odeću »svojom odvratnom sluzi«.

Jednom drugom prilikom, Gulivera je ugrabio majmun, i, misleći da je on jedan od njegovih mladunaca, nežno je pokušavao da strpa hranu u usta svog nesrećnog zatočenika…

Posađenom na kraljevoj trpezi, ispred jedne posude za so, Guliveru su dodijavale muve, »i ti gnusni insekti, od kojih je svaki bio veliki poput ševe; nisu mi, dok sam ručao, skoro ni za trenutak davali mira... Neki put bi mi sletele na nos ili čelo ubole me do kosti, nesnosno zaudarajući, i lako sam mogao da raspoznam onu lepljivu materiju, koja im, kako nas uče naši prirodnjaci, omogućava da hodaju po tavanici«.

Sebični džin

Bio jednom jedan džin koji je imao vrt u kojem je sunce uvek sijalo, u kojem su pevale divne ptice i u kojem je raslo prekrasno drveće. Cvetalo je neobično cveće, a miomirisni povetarac raznosio je ugodni zapah.

Vlasnik ovog predivnog mesta otišao je u kratku posetu (u trajanju od sedam godina) svome prijatelju, ljudožderu iz Kornvola. Tokom njegovog odsustvovanja, deca iz okoline — njihova mlađahna čula ushićavala su se lepotom koja ih je okružavala — stekla su naviku da taj raj smatraju svojim. Igrala bi se tamo satima, prestajući tek kada bi došlo vreme da pođu kući na spavanje.

Kada se sedmogodišnja poseta završi, džinovi više nisu imali šta jedan drugome da kažu, te se vlasnik vrta vrati. Pošto je to bio neki veoma sebičan džin, nije mu bilo pravo kada je ugledao toliko srećne dečice kako se igraju u njegovom vrtu. Ljutito ih otera, sagradi ogroman zid oko vrta i zapreti da će tužiti sve »uzurpatore«.

Majka Priroda nije se obradovala ovakvom stanju stvari. Kada proleće stiže u tu oblast, džinov posed beše mimoiđen. Svuda je drveće otvorilo pupoljke, cvetovi su izvirivali iz trave, sunce je blago obasjavalo, ali džinov vrt ostade okovan zimom. Drveće je bilo pokriveno snegom, vazduh studen, zavijao je severac.

Džin nije mogao da pojmi zbog čega proleće toliko kasni. Svakoga dana, kada bi se probudio, setno bi zurio kroz prozor i čežnjivo se prisećao kako je zanosan bio njegov vrt. Elem, jednog dana, dok je gledao napolje, džin opazi neobičan prizor. Neka dečica provukla su se kroz jedan otvor na njegovom zidu. Ispela su se na neka od njegovog drveća, a grane na kojima su se ona nasadila procvetale su. Uistinu, i sunce je pokušavalo da sija. U jednom kutu vrta, zima, međutim, nije popuštala svoj stisak. U podnožju jednog drveta prekrivenog snegom stajaše jedan dečačić, žalostivo plačući dok je gledao naviše u grane nad sobom.

Drvo pokušavaše da ga namami da se ispne, ispružajući grane naniže prema njemu, ali ih on ne mogaše dohvatiti. Ovaj prizor razneži džinovo srce i on otvori vrata da bi pošao detetu u pomoć. Ali, kako se on pojavi, ostala deca se razbežaše i vrt ponovo postade studen i tužan. U svom jadu, dečačić nije ni opazio džina. Ljudina mu se prikrade, podiže ga i postavi ga na granu drveta.

Drvo se istog tog trenutka rascveta i dete radosno zagrli džina. Videvši da nemaju čega da se plaše, ostala deca živahno se vratiše u vrt, a sa njima stiže i proleće…

Godine su prolazile. Svakoga dana, dolazila bi grupa dece da obiđe džina, koji je sada bio isuviše star da bi se igrao – on je naprosto zadovoljno sedeo i posmatrao njihove igre.

Ali jednog dana, kada deca dođoše u vrt da se igraju, zatekoše starog džina kako leži mrtav, prekriven pokrovom od cveća...

Priređeno prema pripoveci Oskara Vajlda *Sebični džin*

Pored zapadne obale Škotske nalaze se Šetlandska ostrva — danas mirna ostrva, mada nije uvek bilo tako. Kao što smo već pomenuli, u osmom i devetom veku na Orknijska i Šetlandska ostrva prispeli su Norvežani, dovodeći sa sobom i svoje džinove i svoje trolove (ili troue, kako su ih Škotlanđani prekrstili). Kako je vreme proticalo, džinovi su polako nestajali, dok su troui smanjivali rast i sasvim se prikladno prilagodili svojoj novoj sredini. Međutim, zadržali su sve neprilične sitne sklonosti, koje su stekli i sprovodili u svojoj bivšoj domovini. Jednog džina, koji beše preostao u Kaemskim brdima na Šetlandskim ostrvima, dodijavanje tih neugodnih troua dovodilo je do ludila. Verali bi se svuda po njemu, zavirivali mu u nos i uši, vukli ga za kosu i, uopšte, bili su prava napast.

Jednog dana, džin odluči da to više ne podnosi. Beše skovao plan da sve troue pohvata u jednu ogromnu košaru. Smerao je da je prenese u Norvešku, gde bi ih ostavio, a potom da se vrati na Šetlandska ostrva. Džinu se veoma dopala ova zamisao i on poče da pravi jednu ogromnu košaru od slame. Kada je bio gotov, odnese je do mesta gde su se troui uvek sakupljali u noćima obasjanim mesečinom. Čim su se pojavili, on ih pokupi i ubaci u košaru, čvrsto pritegnuvši uže, da bi sprečio da njegovi zatvorenici uteknu.

Na nesreću, košara je bila toliko velika da džin nije mogao da je podigne. On onda odluči da je odvuče do vrha obližnjeg brda, da bi mogao da stane u podnožje brda i natovari je na leđa. Tle je, međutim, bilo stenovito i neravno. Oštro kamenje razderalo je dno košare, oštetivši je u tolikoj meri da, kada je džin napokon podiže, njeno dno otpade, oslobađajući sve uhvaćene troue.

Nema podataka o sudbini sirotog džina, ali se veruje da se on vratio u Norvešku ne bi li bar tamo našao malo mira i spokoja.

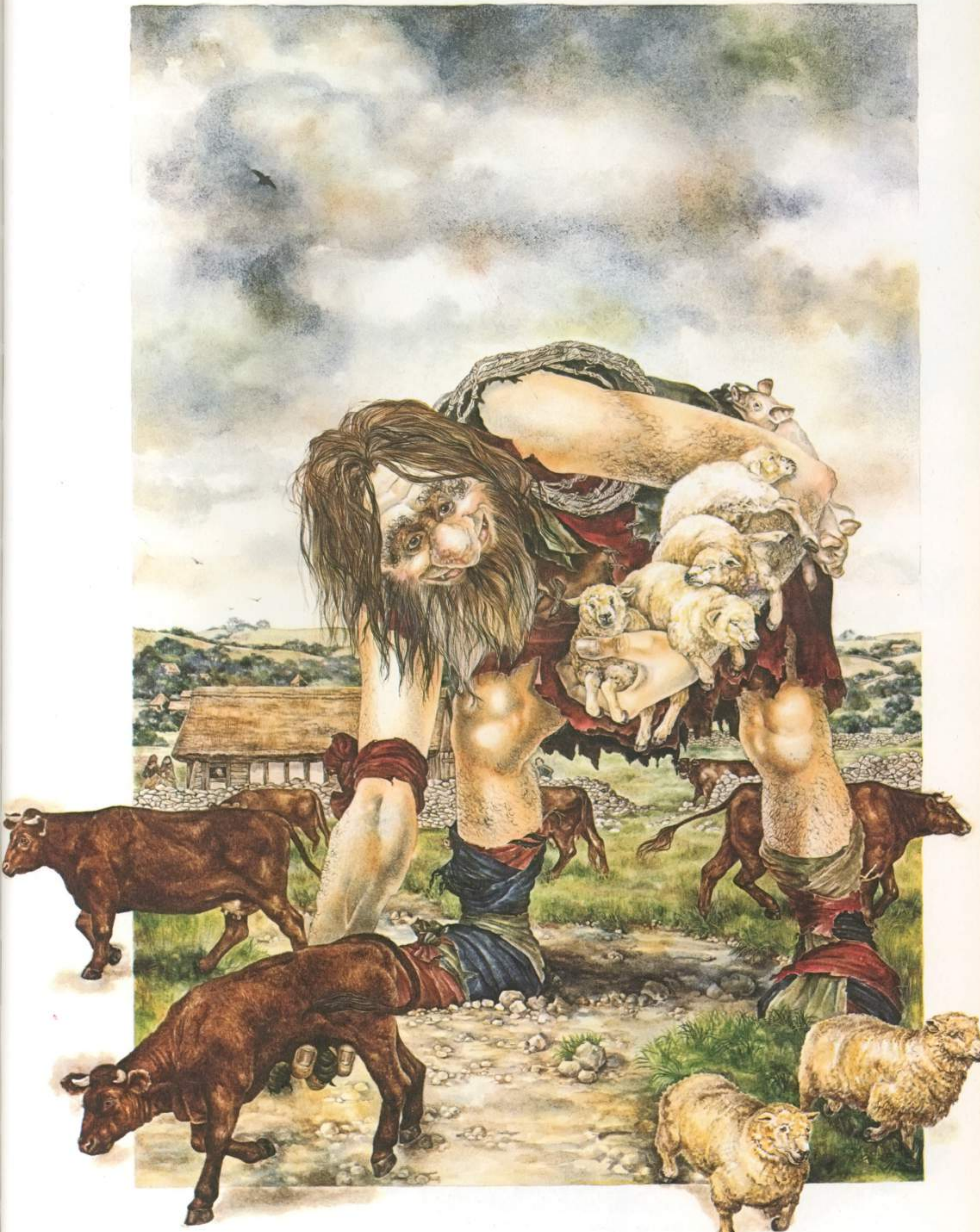

Glavni neprijatelj rase džinova bio je mladi Kornvolac Džek, koji se poduhvatio toga da stekne slavu i bogatstvo svojim podvizima usmerenim protiv najopasnijih džinova.

Prvi Džekov cilj bio je da oslobodi svoj rodni Kornvol od džina Kormorana, sa Sent Majkls Maunta, kradljivca stoke zle ćudi. Taj Kormoran godinama je dodijavao tamošnjim farmerima i Džek reši da preduzme drastične mere.

Jedne tamne noći, Džek iskopa duboku jamu na Mauntu, ispred Kormoranovog zamka. Prikrio ga je šibljem, slamom i zemljom. Ujutru, Džek snažno dunu u svoj rog i džin se prenu iz sna. Shvatljivo razdražen zbog tako neuljudnog remećenja sna, džin potrča iz svog zamka prema Džeku, preteći mu svakojakim neprijatnim kaznama. Odjednom, on se naglavačke stropošta u Džekovu zamku. Sada se situacija sasvim preokrenula. Džek se najpre izrugivao svom suparniku, a onda podiže svoj pijuk i, uz tup udarac spusti ga na džinovu glavu, ubivši ga na licu mesta.

Uskoro se glas o Džekovoj odvažnosti rasprostre širom zemlje, i pored toga što mu bi dodeljena zvanična titula Džek Ubica Džinova, beše obdaren i ukrašenim mačem i pojasom kao priznañjem za svoje zasluge. Međutim, ovo nije kraj naše pripovesti...

Posle nekog vremena, Džek je putovao prema Velsu, kada oseti kako ga obuzima veliki umor. Sede malo da se odmori i ubrzo utonu u dubok san. Neki džin po imenu Blanderbor nabasa na usnulog Džeka i prepoznade ga. Pošto se zakleo da će osvetiti smrt džina Kormorana, on podiže mladića i prenese ga u svoj zamak posut ljudskim kostima.

Džek se u tom času probudi i grozno se prestravi zatekavši sebe prebačenog preko ramena moćnog džina. Momak se dvostruko obeshrabri kada ugleda ljudske kosti razbacane po ogromnoj odaji zamka u kojoj beše zatočen.

Elem, Blanderbor je imao brata, koji je živeo u blizini. Pomislivši kako bi to bila prijatna prigoda da on i njegov brat zajednički poručaju dobro ukuvanog Džeka, Blanderbor se uputi da ga pozove. U međuvremenu, Džek procunja po svojoj tamnici i opazi neku čvrstu užad u jednom uglu. Momak ih uveza, načinivši dve omče i, kada vide da se džinovi vraćaju, postavi se u jednu pukotinu u zidu zamka. Kada se džinovi približiše, Džek hitro nabaci omče preko njihovih glava, prebaci užad preko jedne masivne grede i zateže što je jače mogao. Čim lica džinova potpuno pomodreše, Džek skliznu niz jedno od užadi i poubija ih svojim mačem.

Prilikom jednog od svojih putovanja, Džek se udruži u svojim poduhvatima sa sinom jedincem kralja Artura. Zapavši u nevolje zbog svoje neiscrpne velikodušnosti, dvojica mladića behu u potrazi za hranom i utočištem kada nabasaše na dom Džekovog strica, koji i sam slučajno beše jedan ogromni džin. E pa, Džek je naprosto žudeo za predahom i obrokom i nije nameravao da svome stricu nanese bilo kakvo zlo. Za nevolju, njegov rođak bio je na glasu kao prilično zao i opak. Stoga Džek ode u zamak sam i obmanu ga da ga njegov prijatelj, mladi princ, čeka u zasedi s vojskom od hiljadu ljudi spremnih da ubiju džina. Sad, Džekov stric u stvari i nije bio tako opak kao što se prikazivao. On se uistinu prestraši i u nameri da se sakrije u zabiti tamnica svoga zamka, zamoli Džeka da zabravi teška podrumska vrata za njim, dok »neprijatelji« ne odu. Džek to rado učini i, dok je njegov siroti stric ležao u podrumu tresući se od straha, on i mladi princ proveseliše se i pogostiše.

Sutradan, Džek oslobodi džina, rekavši mu da se vojska povukla. Njegov džinovski stric mu u znak zahvalnosti podari čarobni mač, kapu saznanja, čizme od sedam milja i ogrtač koji je onoga koji ga nosi činio nevidljivim — darove koji su se mladiću pokazali kao dobrodošli...

Posle nekog vremena Džek odluči da, u ime kralja i otadžbine, izazove na megdan jednog ogromnog razrokog džina i njegovog strašnog brata. Ali ti džinovi nisu bili dostojni protivnici Džekovim čarolijama. Momak lako pogubi prvog od njih, a onda se pozabavi njegovim zastrašujućim bratom. Odrubivši glave mrtvim divovima, on ih posla na dvor kralja Artura. Ova dvojica groznih džinova držali su mnoge sužnje iza rešetaka u pećini u kojoj su živeli. Povremeno bi odabirali po neku punačku žrtvu za izvrstan obed. Džek ubrzo oslobodi te nesrećne zatvorenike i oni svi odoše u jedan obližnji zamak, gde prirediše veselje, uz gozbu i lumperajku.

U sred njihovog slavlja, uđe glasnik, bled kao smrt. On upozori skup da dolazi džin Tandel, strahobno dvoglavo čudovište, koji se zavetovao da će se osvetiti Džeku zbog smrti svoja dva rođaka, razrokog džina i njegovog brata. Džek ostade spokojan. Zamak u kojem su se nalazili bio je okružen jarkom, i u zamak se moglo ući jedino preko pokretnog mosta. Džek uredi da se most skoro sasvim prestruže sa obe strane, blizu sredine. Ubrzo se ukaza džin, koji je, približavajući se, mrmljao strašne pretnje. Zemlja se tresla pod njegovim nogama. Ali Džek nazu svoje čizme od sedam milja, pređe preko pokretnog mosta i stade se kočoperiti pred neprijateljem, izazivajući ga. Džin se dade u poteru za Džekom, koji ga je sad vodao unaokolo oko zamka. Potom, momak hitro pređe preko mosta. Džin pođe za njim, izmahujući svojom ogromnom toljagom, ali, kada stiže do sredine, most više ne mogaše da podnese teret te ogromne telesine i skrši se, poslavši džina naglavačke u jarak.

Dok se Džin batrgao da izađe iz jarka, Džek mu se smejao i rugao. Donesoše onda jednu kolsku štranjku od koje Džek načini omču, nabacivši je preko džinove dve glave. Konjska zaprega izvuče džina do ivice jarka, gde mu Džek odrubi glave.

Glasoviti Džek ubrzo ponovo krenu na put, u potragu za novim podvizima. Pošto prođe kroz mnoge zemlje, nabasa na jednu usamljenu kolibu, u podnožju neke užasavajuće planine. U toj kući življaše neki veoma star čovek, koji radosno pozva Džeka da uđe. Kada u Džeku prepoznade glasovitog ubicu džinova, ispriča mu da se na samom vrhu te planine, u blizini njegove kolibe, nalazi začarani zamak, u kojem živi strašni džin po imenu Galigantus, zajedno sa svojim sadrugom, zlim čarobnjakom. Ta dvojica nevaljalaca behu već namamila mnoge vitezove i gospe u svoj zamak, onda su ih, putem magije, pretvorili u mnoštvo obličja. Najviše žaljenja vredna od svih njihovih žrtava beše vojvodina kći. Ugrabljena iz vrta svog oca, odvedena je u zamak, kočijama koje su vukla dva zmaja što bljuvahu vatru. Tamo je pretvoriše u košutu.

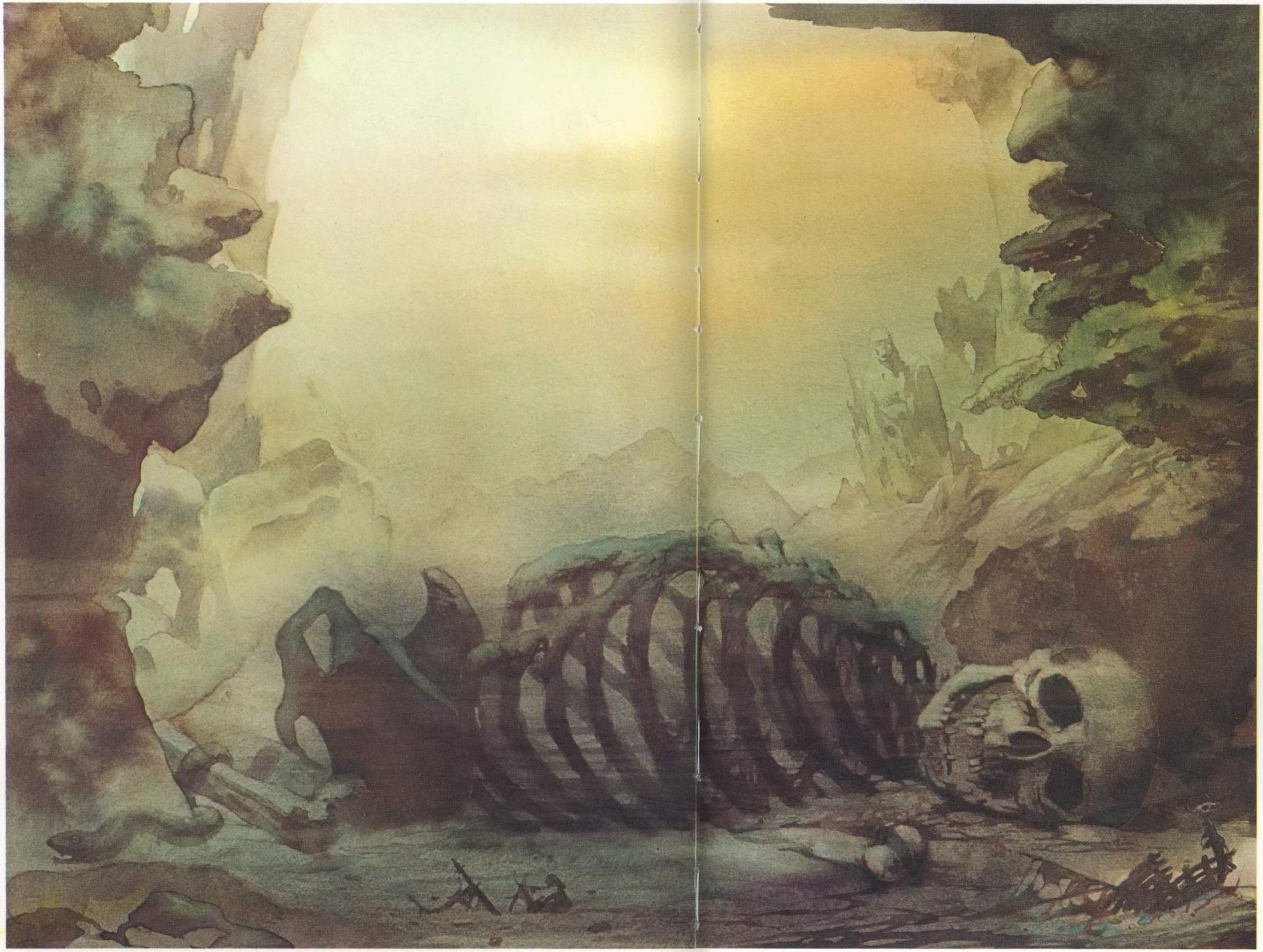
Starac ispriča Džeku i da su mnogi hrabri vitezovi pokušali da osvoje zamak i izbave njegove zatočenike, ali da su većinu njih poubijala dva surova grifona, koji su čuvali kapije zamka. Džek je, međutim, imao svoj čarobni ogrtač, te je mogao bezbedno da prođe. I tako, Džek krenu. Ogrnuvši plašt, pope se na vrh planine. Neprimećen prođe pored dva strašna grifona i ugleda jednu trubu okačenu na kapiji zamka, ispod koje beše natpis:

»Ko god u ovu trubu dune,
Džina će da prevrne!«

Džek dohvati trubu i snažno dunu u nju. Kapije zamka se otvoriše, otkrivajući džina i čarobnjaka prikovane od straha tamo gde su se zatekli. Džek hitro sredi džina, vihor zbrisa čarobnjaka, a svi zatočeni vitezovi i gospe povratiše svoja ljudska obličja. Napokon i začarani zamak iščeznu zauvek.

UGROŽENA
VRSTA

Da su džinovi kao
vrsta skoro izumrli,
smatramo neospornim.

Osnovni uzroci izumiranja rase džinova su čovekovo urođeno nepoverenje prema svemu što mu je strano, njegova neprestana pripravnost na odbranu, ljubomora, zaokupljenost izgledom i sklonost ka agresivnosti. Već smo videli da je stas džinova umnogome prekomeran u odnosu na opstanak u ovo moderno doba, ali ipak ne sumnjamo u to da, uz malo saosećanja, razumevanja i uobrazilje, ne postoje razlozi zbog kojih preostali džinovi ne bi mogli da u današnjem društvu vode uspešno ispunjen život.

Iako se džinovi i nadalje viđaju (posebno snežni džinovi, i naročito u indokineskim planinama, centralnoj Kini i istočnom Tibetu), oni u Evropi doista postaju prava retkost, a, u obe Amerike, čak i nekada plodni Saskavač džinovi vegetarijanci sada se retko mogu videti, i to jedino u planinama Britanske Kolumbije. Da li je u pitanju prividno »iščezavanje«, izazvano time što se džinovi radije skrivaju na bezbednim mestima, pokazujući se jedino kada ih prirodni uslovi prinude da se približe ljudskim naseljima da bi se snabdeli hranom, ili je to prirodno iščezavanje jedne rase koja je vekovima nemilosrdno proganjana? Znamo da je kod odraslih pripadnika ove vrste razvijena izražena sklonost ka usamljeničkom životu. Ova vrsta je, po tradiciji, orijentisana na muškarce, ali da li je to prirodna pojava koja proističe iz toga što se rađa više muške nego ženske dece, ili je to posledica hotimičnog zanemarivanja bračnog života, teško je ustanoviti.

Nadamo se, ipak da će nešto biti preduzeto da se spreči potpuno iščezavanje rase džinova.

Džinovi su, na kraju krajeva, nerazlučivi deo naših života — treba samo da se obazremo na tragove njihovog prisustva, koji leže svuda oko nas . . .

